Grondwettelijk Hof

Arrest nr. 68/2023
van 27 april 2023

Rolnummers : 7668, 7669, 7671, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687, 7691, 7692, 7694, 7739 en 7743

In zake : de beroepen tot vernietiging

1) van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 « over het COVID Safe Ticket », ingesteld door Jo Smolders, door Luc Lamine, door Valérie Leroi, door Robbe Tack, door Rosita Hesbeens, door Sofie Vanleenhove, door Walter Digneffe, door Bart Van Humbeeck, door Yves Soers, door Nico Devos, door Frédéric Van der Stock, door Johan Steynen, door Hilde Steynen, door de private stichting « Ministry of Privacy » en Matthias Dobbelaere-Welvaert en door Luc Lamine en anderen,

2) van het decreet van het Waalse Gewest van 15 juli 2021, van het decreet van de Duitstalige Gemeenschap van 19 juli 2021, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 19 juli 2021, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 19 juli 2021, van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 22 juli 2021 en van het decreet van de Franse Gemeenschapscommissie van 22 juli 2021 « houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België »,

- van de wet van 20 juli 2021 « houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF, en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België », ingesteld door de private stichting « Ministry of Privacy » en Matthias Dobbelaere-Welvaert,

3) van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 30 september 2021, van het decreet van het Waalse Gewest van 30 september 2021, van het decreet van de Duitstalige Gemeenschap van 30 september 2021, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 30 september 2021, van het decreet van de Franse Gemeenschapscommissie van 30 september 2021, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 1 oktober 2021 en van de wet van 1 oktober 2021 « houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 strekkende tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de

NIET VERIFIEERD KOPIE

Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België »,

- van het decreet van het Waalse Gewest van 28 oktober 2021, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 28 oktober 2021, van het decreet van de Franse Gemeenschapscommissie van 29 oktober 2021, van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 29 oktober 2021, van het decreet van de Duitstalige Gemeenschap van 29 oktober 2021, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 en van de wet van 29 oktober 2021 « houdende instemming met het [wetgevend] samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021 strekkende tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België », ingesteld door de private stichting « Ministry of Privacy » en Matthias Dobbelaere-Welvaert en door Luc Lamine en anderen,

4) van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 14 oktober 2021 « betreffende de uitbreiding van het COVID Safe Ticket in geval van noodzakelijkheid voortvloeiend uit een specifieke epidemiologische situatie »,

- van het decreet van het Waalse Gewest van 21 oktober 2021 « betreffende het gebruik van het COVID Safe Ticket en de mondmaskerplicht »,

- van het decreet van het Waalse Gewest van 24 november 2021 « tot wijziging van de artikelen 2, 5 en 8 van het decreet van 21 oktober 2021 betreffende het gebruik van het COVID Safe Ticket en de mondmaskerplicht en tot invoeging van een artikel 10/1 »,

- van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 14 januari 2022 « tot verlenging van het temporele toepassingsgebied van de ordonnantie van 14 oktober 2021 betreffende de uitbreiding van het COVID Safe Ticket in geval van noodzakelijkheid voortvloeiend uit een specifieke epidemiologische situatie », ingesteld door de private stichting « Ministry of Privacy » en Matthias Dobbelaere-Welvaert.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters L. Lavrysen en P. Nihoul, en de rechters T. Giet, J. Moerman, M. Pâques, Y. Kherbache, T. Detienne, D. Pieters, S. de Bethune, E. Bribosia, W. Verrijdt en K. Jadin, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter L. Lavrysen,

wijst na beraad het volgende arrest :

I. *Onderwerp van de beroepen en rechtspleging*

a. Bij dertien verzoekschriften die aan het Hof zijn toegezonden bij op 9, 10, 17 en 30 november 2021 en 6 en 7 december 2021 ter post aangetekende brieven en ter griffie zijn ingekomen op 12, 18 en 22 november 2021 en 1, 7 en 8 december 2021, zijn beroepen tot vernietiging ingesteld van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021

NIET VERBETERD EXEMPLAAR

« over het COVID Safe Ticket » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 29 oktober 2021, tweede editie) respectievelijk door Jo Smolders, door Luc Lamine, door Valérie Leroi, door Robbe Tack, door Rosita Hesbeens, door Sofie Vanleenhove, door Walter Digneffe, door Bart Van Humbeeck, door Yves Soers, door Nico Devos, door Frédéric Van der Stock, door Johan Steynen en door Hilde Steynen.

b. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 24 januari 2022 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 25 januari 2022, is beroep tot vernietiging ingesteld door de private stichting « Ministry of Privacy » en Matthias Dobbelaere-Welvaert, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. J. De Groote, advocaat bij de balie te Dendermonde, en door Mr. N. Somers, advocaat bij de balie van Antwerpen :

1) van het decreet van het Waalse Gewest van 15 juli 2021, van het decreet van de Duitstalige Gemeenschap van 19 juli 2021, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 19 juli 2021, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 19 juli 2021, van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 22 juli 2021 en van het decreet van de Franse Gemeenschapscommissie van 22 juli 2021 « houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 23 juli 2021, derde editie),

2) van de wet van 20 juli 2021 « houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF, en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 23 juli 2021, derde editie),

3) van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 30 september 2021, van het decreet van het Waalse Gewest van 30 september 2021, van het decreet van de Duitstalige Gemeenschap van 30 september 2021, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 30 september 2021, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 1 oktober 2021 en van de wet van 1 oktober 2021 « houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 strekkende tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 1 oktober 2021, tweede editie),

NIET VERBETERD EXEMPLAAR

4) van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 14 oktober 2021 « betreffende de uitbreiding van het COVID Safe Ticket in geval van noodzakelijkheid voortvloeiend uit een specifieke epidemiologische situatie » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 14 oktober 2021),

5) van het decreet van het Waalse Gewest van 21 oktober 2021 « betreffende het gebruik van het COVID Safe Ticket en de mondmaskerplicht » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 29 oktober 2021),

6) van het decreet van het Waalse Gewest van 28 oktober 2021, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 28 oktober 2021, van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 29 oktober 2021, van het decreet van de Duitstalige Gemeenschap van 29 oktober 2021, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 en van de wet van 29 oktober 2021 « houdende instemming met het [wetgevend] samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021 strekkende tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 29 oktober 2021, tweede editie),

7) van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 « over het COVID Safe Ticket » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 29 oktober 2021, tweede editie),

8) van het decreet van het Waalse Gewest van 24 november 2021 « tot wijziging van de artikelen 2, 5 en 8 van het decreet van 21 oktober 2021 betreffende het gebruik van het COVID Safe Ticket en de mondmaskerplicht en tot invoeging van een artikel 10/1 » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 30 november 2021),

9) van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 14 januari 2022 « tot verlenging van het temporele toepassingsgebied van de ordonnantie van 14 oktober 2021 betreffende de uitbreiding van het COVID Safe Ticket in geval van noodzakelijkheid voortvloeiend uit een specifieke epidemiologische situatie » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 14 januari 2022, tweede editie).

c. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 27 januari 2022 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 28 januari 2022, is door Luc Lamine, Marguerite Weemaes en Michel Lamine beroep tot vernietiging ingesteld :

1) van de wet van 1 oktober 2021, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 1 oktober 2021, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 30 september 2021, van het decreet van de Duitstalige Gemeenschap van 30 september 2021, van het decreet van het Waalse Gewest van 30 september 2021, van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 30 september 2021 en van het decreet van de Franse Gemeenschapscommissie van 30 september 2021 « houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 strekkende tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke

NIET VERBETERDE KOPIE

Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 1 oktober 2021, tweede editie),

2) van de wet van 29 oktober 2021, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 28 oktober 2021, van het decreet van de Duitstalige Gemeenschap van 29 oktober 2021, van het decreet van het Waalse Gewest van 28 oktober 2021, van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 29 oktober 2021 en van het decreet van de Franse Gemeenschapscommissie van 29 oktober 2021 « houdende instemming met het [wetgevend] samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021 strekkende tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 29 oktober 2021, tweede editie) en

3) van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 « over het COVID Safe Ticket » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 29 oktober 2021, tweede editie).

Bij hetzelfde verzoekschrift vorderden de verzoekende partijen eveneens de schorsing van dezelfde normen. Bij het arrest nr. 71/2022 van 19 mei 2022 (ECLI:BE:GHCC:2022:ARR.071), bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 5 oktober 2022, heeft het Hof de vordering tot schorsing verworpen.

Die zaken, ingeschreven onder de nummers 7668, 7669, 7671, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687, 7691, 7692, 7694, 7739 en 7743 van de rol van het Hof, werden samengevoegd.

Memories en memories van wederantwoord zijn ingediend door :

- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. M. Feys en Mr. E. Van den Eynde, advocaten bij de balie te Gent (in alle zaken);

- de Vlaamse Regering, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. B. Martel, Mr. K. Caluwaert en Mr. A. Van de Meulebroucke, advocaten bij de balie te Brussel, en door Mr. M. Feys en Mr. E. Van den Eynde (in alle zaken);

- het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. M. Feys en Mr. E. Van den Eynde, en door Mr. P. Slegers, advocaat bij de balie te Brussel (in de zaken nr. 7739 en 7743);

- de Waalse Regering, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. M. Feys en Mr. E. Van den Eynde, en door Mr. M. Uyttendaele en Mr. P. Minsier, advocaten bij de balie te Brussel (in de zaken nr. 7739 en 7743);

NIET VERBETERDE KOPIE

- de Franse Gemeenschapsregering, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. M. Feys en Mr. E. Van den Eynde (in de zaken nr. 7739 en 7743);

- het College van de Franse Gemeenschapscommissie, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. M. Feys en Mr. E. Van den Eynde (in de zaken nr. 7739 en 7743);

- de Regering van de Duitstalige Gemeenschap, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. M. Feys en Mr. E. Van den Eynde (in de zaken nr. 7739 en 7743).

De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7681 en 7739 hebben memories van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 1 februari 2023 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers S. de Bethune en T. Giet te hebben gehoord, beslist dat de zaken in staat van wijzen zijn, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 15 februari 2023 en de zaken in beraad zullen worden genomen.

Ingevolge het verzoek van de verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 om te worden gehoord, heeft het Hof bij beschikking van 15 februari 2023 de dag van de terechtzitting bepaald op 15 maart 2023.

Op de openbare terechtzitting van 15 maart 2023 :

- zijn verschenen :

. Mr. J. De Groote en Mr. T. Bronselaer, advocaat bij de balie van Antwerpen, *loco* Mr. N. Somers, voor de verzoekende partijen in de zaak nr. 7739;

. Mr. M. Feys, voor de Ministerraad, de Franse Gemeenschapsregering, het College van de Franse Gemeenschapscommissie en de Regering van de Duitstalige Gemeenschap;

. Mr. T. Moonen, advocaat bij de balie te Brussel, *loco* Mr. B. Martel, Mr. K. Caluwaert en Mr. A. Van de Meulebroucke, Mr. M. Feys en Mr. H. Abraham, advocaat bij de balie te Gent, voor de Vlaamse Regering;

. Mr. M. Feys en Mr. P. Slegers, voor het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie;

. Mr. M. Feys en Mr. E. Lippens, advocaat bij de balie te Brussel, *loco* Mr. M. Uyttendaele, voor de Waalse Regering;

- hebben de rechters-verslaggevers S. de Bethune en T. Giet verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- zijn de zaken in beraad genomen.

NIET VERBETERDE KOPIE

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Wat de beroepen in de zaken nrs. 7668, 7669, 7671, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687, 7691, 7692 en 7694 betreft

A.1. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7668, 7669, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687 en 7694 voeren ter staving van hun belang aan dat zij zich niet hebben laten vaccineren tegen COVID-19. Zij willen geen smartphone kopen of gebruiken en willen zich niet om de twee dagen laten testen. De situatie van de verzoekende partijen zou rechtstreeks en ongunstig kunnen worden geraakt door het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 « over het COVID Safe Ticket » (hierna : het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021), nu zij door het COVID Safe Ticket (hierna : het CST) niet op een gewone wijze naar de horeca kunnen gaan. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7672 en 7687 voegen daaraan toe dat het gebruik van het CST een inbreuk op de privacy uitmaakt en de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 « betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) » (hierna : de AVG) schendt. De verzoekende partij in de zaak nr. 7681 stelt nog dat haar leven momenteel, sinds maanden, sociaal isolerend is. Dit zou een erg negatieve impact hebben op haar mentaal welzijn. Het bestreden decreet zou bovendien onethisch en onmenselijk zijn, nu de vaccins en de tests niet verplicht zijn. Haar persoonlijke beslissing om zich niet te laten vaccineren, zou niet mogen leiden tot een inperking van zijn grondrechten.

De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7671, 7691 en 7692 voeren aan dat zij wel gevaccineerd zijn, maar dat zij door het CST niet meer naar de horeca kunnen gaan met familie en vrienden die niet gevaccineerd zijn. Zij zijn eveneens van oordeel dat het CST hun privacy en de AVG schendt.

A.2.1. De Ministerraad en de Vlaamse Regering betwisten het belang van de verzoekende partijen in de zaken nrs. 7668, 7669, 7671, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687, 7691, 7692 en 7694.

De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7668, 7669, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687 en 7694 vermelden in hun uiteenzetting over het belang slechts een modelformulering die op een satirische website werd aangereikt door een derde partij. Aangezien de verzoekende partijen die generieke uiteenzetting niet op hun persoonlijke situatie betrekken, is het onmogelijk te bepalen of de verzoekende partijen over het vereiste persoonlijke belang beschikken. Hun beroep zou aldus een niet-toelaatbare *actio popularis* betreffen. De bewering van de verzoekende partijen in de zaken nrs. 7672 en 7687 dat het gebruik van het CST een inbreuk op de privacy uitmaakt, zou louter een subjectief aanvoelen betreffen dat evenmin kan worden aanvaard.

De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7671, 7691 en 7692 zouden geen rechtstreeks verband aantonen tussen de bestreden norm en hun situatie in zoverre zij aanvoeren dat zij als gevaccineerde personen niet naar de horeca kunnen gaan met ongevaccineerde familieleden. In ieder geval is die bewering onjuist. Ongevaccineerde personen kunnen immers wel naar de horeca wanneer een CST verplicht is, door een herstel- of testcertificaat voor te leggen. De bewering dat de bestreden norm een schending uitmaakt van het recht op privacy en de AVG, betreft de gegrondheid van hun beroep en niet de ontvankelijkheid.

In ieder geval zou de bewering dat het een hoogst onaangename ervaring is om tijdens een bepaalde periode van het jaar op het terras van een horecazaak te moeten zitten, niet kunnen worden beschouwd als een gevolg van de bestreden bepaling dat dermate ongunstig is dat het de verzoekers het rechtens vereiste belang verschaft.

NIET VERBETERD EXEMPLAAR

A.2.2. Voorts voeren de Ministerraad en de Vlaamse Regering aan dat de beroepen tot vernietiging slechts ontvankelijk zijn in zoverre ze zijn gericht tegen artikel 5, § 2, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021, dat voorziet in het verplichte gebruik van een CST in voorzieningen van horeca-activiteiten en fitnesscentra. Enkel tegen die bepaling worden daadwerkelijk middelen ontwikkeld.

A.2.3. Tot slot is het enige middel volgens de Ministerraad en de Vlaamse Regering niet ontvankelijk in zoverre het een schending aanvoert van artikel 22 van de Grondwet, de artikelen 1 en 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij hetzelfde Verdrag. Geen van de verzoekende partijen zou immers uiteenzetten hoe die bepalingen geschonden zijn.

Wat het beroep in de zaak nr. 7739 betreft

A.3. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 stellen dat zij belang hebben bij de vernietiging van de bestreden normen, gelet op de algemene strekking daarvan. De bestreden normen voorzien in een verregaande beperking van de bewegingsvrijheid van alle burgers, en zijn voorzien van sancties. Het is in een dergelijk geval niet nodig de door de verzoekers aangevoerde elementen betreffende hun persoonlijke toestand te onderzoeken.

In ieder geval maken zowel de eerste verzoekende partij en haar leden als de tweede verzoekende partij gebruik van de publieke ruimte, met inbegrip van de voorzieningen in de socioculturele sector, de horeca en sportfaciliteiten. De bestreden normen beperken in ernstige mate de mogelijkheid tot deelname aan het maatschappelijke leven, hetgeen volstaat om vast te stellen dat beide verzoekende partijen belang hebben.

De eerste verzoekende partij handelt met huidig geding bovendien in overeenstemming met haar statutair doel, zijnde « het streven naar het vrijwaren van het privé-leven van elke burger ».

Wat het beroep in de zaak nr. 7743 betreft

A.4. De verzoekende partijen verwijzen, wat hun belang betreft, naar het arrest nr. 10/2022 van 20 januari 2022 (ECLI:BE:GHCC:2022:ARR.010), waarin het Hof hun belang bij de schorsing en vernietiging van dezelfde bestreden normen heeft aanvaard. Zij benadrukken dat zij thans geen toegang meer hebben tot de horecavoorzieningen in het hele Rijk, en dat er in het Franse taalgebied niet in een mogelijkheid is voorzien om zich van het terras naar het toilet te begeven.

Ten aanzien van de aangevoerde middelen

In de zaken nrs. 7668, 7669, 7671, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687, 7691, 7692 en 7694

Wat het enige middel betreft

A.5. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7668, 7669, 7671, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687, 7691, 7692 en 7694 voeren in hun enig middel aan dat het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 afbreuk doet aan de artikelen 10, 11 en 22 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 1, 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij hetzelfde Verdrag.

Artikel 5, § 2, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 verplicht het gebruik van het CST voor bezoekers van zestien jaar en ouder van voorzieningen van horeca-activiteiten en fitnesscentra. De COVID-19-vaccinatie is nochtans niet wettelijk verplicht. Uit het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 8 april 2021 in zake *Vavřička e.a. t. Tsjechische Republiek* (ECLI:CE:ECHR:2021:0408JUD004762113) zou voortvloeien dat het niet-gevaccineerd zijn in dat geval geen nadelige gevolgen kan hebben. Uit dat arrest zou bovendien voortvloeien dat een vaccinatieplicht enkel kan in specifieke omstandigheden : voor een specifieke groep, een eenmalige en efficiënte prik voor een zeer goed bekende ziekte en met een schadevergoeding voor nevenwerkingen. Bij het CST, dat een onrechtstreekse vaccinatieplicht uitmaakt, zijn die elementen niet in rekening genomen. De beperking van het recht om cafés, restaurants en fitnesszaken te bezoeken, zou aldus het recht op bescherming van het sociaal privéleven en de vrijheid van beweging schenden.

NIET VERBETERDE KOPIE

Het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 zou voorts een niet redelijk verantwoord verschil in behandeling doen ontstaan tussen verschillende categorieën van niet-gevaccineerde personen, namelijk tussen de gepensioneerde die zijn dagelijks pintje wil drinken in het dorpscafé en in weer en wind op het terras moet zitten en de bediende die met de trein naar zijn werk gaat en in de verwarmde wagon mag gaan zitten, evenals tussen de liefhebber van fitnessoefeningen die geen toegang heeft tot het fitnesscentrum en de worstelaar die vrij toegang heeft tot de worstelclub.

Een negatieve PCR-test en een negatieve snelle antigeentest zouden alleen op nuttige wijze verkregen kunnen worden door bezitters van een smartphone. Aangezien het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 niet gepaard gaat met voldoende maatregelen die waarborgen dat de rechtsonderhorigen een gelijke toegang hebben tot de kennis of de app die nodig is voor het gebruik van het CST, zou het onevenredige gevolgen hebben ten nadele van bepaalde categorieën van personen en is het niet bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Het recht op bescherming van het privéleven, het gelijkheidsbeginsel en de vrijheid van beweging zouden bijgevolg klaarblijkelijk worden geschonden ten nadele van personen die niet met het COVID-19-vaccin zijn ingeënt.

A.6.1. De Ministerraad en de Vlaamse Regering voeren aan dat het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 noch expliciet, noch impliciet een verplichte vaccinatie oplegt. Burgers die zich niet wensen te laten vaccineren, kunnen immers nog altijd een CST verkrijgen op grond van een herstel- of testcertificaat. Voorts zouden de verzoekers verkeerde conclusies trekken uit het voormelde arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 8 april 2021 in zake *Vavřička e.a. t. Tsjechische Republiek*. Het Europees Hof erkent in die zaak dat inmengingen in het privéleven door een wettelijke vaccinatieplicht met sancties, gerechtvaardigd kunnen zijn in het licht van de vrijwaring van de volksgezondheid. De Ministerraad voegt daaraan toe dat dat arrest in ieder geval geen toepassing kan vinden in de huidige zaken, nu dat arrest betrekking heeft op een expliciete vaccinatieverplichting, waarin in het bestreden decreet niet is voorzien.

A.6.2. Wat de aangevoerde schending van het recht op eerbiediging van het privéleven en de vrijheid van beweging betreft, stellen de Ministerraad en de Vlaamse Regering vast dat de verzoekende partijen nalaten die beweerde schending te staven met argumenten. In ieder geval zijn het recht op eerbiediging van het privéleven en de vrijheid van beweging geen absolute rechten, doch impliceren zij ook het bestaan van overeenkomstige plichten, zoals de plicht om geen afbreuk te doen aan het recht op een menswaardig leven en het recht op gezondheid van anderen.

A.6.3. De bestreden norm is volgens de Ministerraad en de Vlaamse Regering evenmin in strijd met het gelijkheidsbeginsel. Het eerste verschil in behandeling dat de verzoekende partijen aanvoeren, zou niet bestaan. Wanneer de ongevaccineerde werknemer een drankje gaat nuttigen in een horecazaak en niet beschikt over een CST, zal hij net zoals de ongevaccineerde gepensioneerde op het terras moeten plaatsnemen. En geen van beiden zal het CST moeten tonen wanneer zij de trein willen nemen. De Vlaamse Regering voegt daaraan in ondergeschikte orde toe dat de niet-gevaccineerde gepensioneerde die zijn stamcafé wenst te bezoeken, in het licht van de bestreden regeling niet kan worden vergeleken met een niet-gevaccineerde werknemer die gebruikmaakt van het openbaar vervoer voor de verplaatsingen naar zijn werk. Minstens verantwoorden de verschillen tussen de voorzieningen voor horeca-activiteiten en het openbaar vervoer het verschil in behandeling. Terwijl een volledige mondmaskerplicht moeilijk gecombineerd kan worden met de normale beleving van de horeca-activiteiten, zodat het gebruik van mitigerende maatregelen, zoals het CST, daar noodzakelijk is, kan het dragen van een mondmasker in het openbaar vervoer worden opgelegd zonder dat dit de normale beleving en de finaliteit van het gebruik van het openbaar vervoer hindert. In meer ondergeschikte orde stelt de Vlaamse Regering dat het verschil in behandeling niet het gevolg is van het bestreden decreet, doch wel van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 dat het materieel toepassingsgebied van het CST bepaalt. De sectoren die in dat samenwerkingsakkoord zijn opgenomen, zijn bovendien de sectoren waar andere gezondheids- en veiligheidsmaatregelen moeilijk kunnen worden gehandhaafd, maar waar er tegelijk een groot risico op verdere verspreiding van het coronavirus SARS-CoV-2 aanwezig is, zodat het alternatief vaak een algehele sluiting van die sectoren is. Het zou dan ook redelijk verantwoord zijn dat het gebruik van het CST voor die sectoren wordt opgelegd.

Het tweede aangevoerde verschil in behandeling is volgens de Vlaamse Regering niet ontvankelijk bij gebrek aan uiteenzetting. De Ministerraad en de Vlaamse Regering stellen dat het in ieder geval manifest onjuist is dat de liefhebber van fitnessoefeningen geen toegang heeft tot het fitnesscentrum. Het volstaat immers dat de betrokkene over een geldig CST beschikt, hetgeen eveneens kan worden verkregen op basis van een geldig herstel- of testcertificaat. Het feit dat er geen vergelijkbare verplichting bestaat voor een « worstelaar die vrije toegang heeft

NIET VERBETERDE KOPIE

tot de worstelclub », zou kunnen worden verantwoord door het feit dat het aantal bezoekers in worstelclubs lager ligt dan in de fitnesscentra, waardoor het een lager risico vormt voor de overdracht van COVID-19.

Wat betreft de bewering van de verzoekende partijen dat een testcertificaat zeer duur is en bovendien niet op nuttige wijze kan worden verkregen door personen die geen smartphone bezitten, stelt de Ministerraad dat de verzoekende partijen nalaten te vermelden welke wetsbepaling of welk principe aldus geschonden zou worden. De Vlaamse Regering begrijpt de kritiek zo dat de verzoekende partijen in wezen aanvoeren dat het bestreden decreet aanleiding zou geven tot een discriminatie van natuurlijke personen naargelang zij al dan niet over een smartphone beschikken. Zowel de Ministerraad als de Vlaamse Regering verwijzen naar de zienswijze van de afdeling wetgeving van de Raad van State dat het verkrijgen van het CST financieel en organisatorisch laagdrempelig is. Het is niet enkel via de smartphoneapplicatie digitaal beschikbaar, maar ook via de bekende overheidsplatformen Mijn Burgerprofiel, mijngezondheid.be en MyHealthViewer. Via die websites kan de burger het CST afdrukken. Een burger die niet voldoende digitaal geletterd is, kan hulp vragen aan iemand uit de familie of de vriendenkring om in te loggen op één van die websites en het CST vervolgens af te printen. Bovendien beschikken veel steden en gemeenten over een digipunt waar gratis een computer met internet gebruikt kan worden en een begeleider klaarstaat om te helpen bij digitale vragen. Gelet op de grote hoeveelheid testen die worden afgenomen in de huidige pandemiecontext en gelet op de beperkte geldigheidsduur van een testcertificaat, zou het voor een overheid niet haalbaar zijn om alle testcertificaten op tijd per post te bezorgen bij de betrokkenen. Voor de vaccinatiecertificaten biedt de overheid wel de mogelijkheid om die certificaten per post te laten afleveren. De Vlaamse Regering voegt daaraan toe dat het nadeel om niet binnen in een café te kunnen gaan zitten maar op het terras te moeten plaatsnemen, niet voldoende zwaar doorweegt om tot de ongrondwettigheid te besluiten van een regeling die er onder meer toe strekt de volksgezondheid te beschermen.

A.6.4. De Ministerraad en de Vlaamse Regering stellen tot slot dat het bestreden decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 slechts een beperkte periode van toepassing is geweest, zijnde van 30 oktober 2021 tot 7 maart 2022. Zodra de epidemiologische situatie het toeliet, heeft de Vlaamse Regering het nodige gedaan om het bestreden decreet buiten werking te stellen.

In de zaak nr. 7739

A.7. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 vorderen de vernietiging van de akten houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie « betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitale EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België » (hierna : het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021), en van alle daaropvolgende wijzigingen, uitvoeringen en instemmingen ermee, meer in het bijzonder van de akten houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 « strekkende tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitale EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België » (hierna : het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021), van de akten houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021 « strekkende tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitale EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België » (hierna : het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021), van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 14 oktober 2021 « betreffende de uitbreiding van het COVID Safe Ticket in geval van noodzakelijkheid voortvloeiend uit een specifieke epidemiologische situatie », van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 14 januari 2022 « tot verlenging van het temporele toepassingsgebied van de ordonnantie van 14 oktober 2021 betreffende de uitbreiding van het COVID Safe Ticket in geval van noodzakelijkheid voortvloeiend uit een specifieke epidemiologische situatie », van het decreet van het Waalse Gewest van 21 oktober 2021 « betreffende het gebruik van het COVID Safe Ticket en de mondmaskerplicht », van het decreet van het Waalse Gewest van 24 november 2021 « tot wijziging van de artikelen 2, 5 en 8 van het decreet van het Waalse Gewest van 21 oktober

NIET VERBETERDE KOPIE

2021 betreffende het gebruik van het COVID Safe Ticket en de mondmaskerplicht en tot invoeging van een artikel 10/1 » en van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021.

Wat het eerste middel in de zaak nr. 7739 betreft

A.8. Het eerste middel in de zaak nr. 7739 is afgeleid uit de schending van artikel 187 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de grondrechten die zijn vervat in titel II van de Grondwet.

De verzoekende partijen stellen dat, ofschoon artikel 187 van de Grondwet niet is vermeld in de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, die grondwetsbepaling een wezenlijke garantie behelst met betrekking tot de bepalingen van titel II van de Grondwet en aldus impliciet vervat is in artikel 1, 2°, van de bijzondere wet. Het zou onaanvaardbaar zijn dat het Hof wel bevoegd is om een gedeeltelijke schorsing van de Grondwet te toetsen (namelijk een schorsing van een bepaling die valt onder artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof), maar niet de schorsing van de gehele Grondwet door een schending van artikel 187 van de Grondwet. Uit de aard en de functie van artikel 187 van de Grondwet, dat behoort tot de kernwaarden van de Grondwet en dat in wezen hetzelfde uitdrukt als artikel 33 van de Grondwet, zou volgen dat het Hof bevoegd is om aan die grondwetsbepaling te toetsen.

De bestreden normen zouden instemmen met een regeling waarbij de vrije deelname aan een essentieel deel van het maatschappelijke verkeer wordt onderworpen aan een voorafgaande voorwaarde, te weten het voorleggen van het CST. Dit zou niet louter een beperking van een grondrecht uitmaken, doch wel een schorsing daarvan, hetgeen in strijd zou zijn met artikel 187 van de Grondwet. Een schorsing van een grondrecht zou immers meer zijn dan enkel de onmogelijkheid van een proportionaliteitstoetsing vanwege de rechter. Er zou sprake zijn van een schorsing zodra de substantie van het recht geraakt wordt.

Minstens zouden de bestreden normen een schending uitmaken van artikel 187 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de grondrechten die worden vermeld in de overige aangevoerde middelen.

A.9. De Ministerraad, de Vlaamse Regering, de Regering van de Franse Gemeenschap, de Regering van de Duitstalige Gemeenschap, de Waalse Regering, het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en het College van de Franse Gemeenschapscommissie (hierna : de institutionele overheden) voeren in hun nagenoeg identieke memories aan dat, aangezien artikel 187 van de Grondwet niet voorkomt in artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, het Hof niet bevoegd is om kennis te nemen van het eerste middel.

De institutionele overheden stellen voorts dat de bestreden normen geen schorsing van de Grondwet inhouden. Zij houden immers niet in dat de wetgevende en de uitvoerende macht worden onttrokken aan rechterlijke toetsing. De huidige vernietigingsprocedure, evenals de kortgedingprocedure en de bodemprocedure die de verzoekende partijen hebben ingesteld tegen het gebruik van het CST, bewijzen het tegendeel. Het zou bovendien duidelijk zijn dat de bestreden normen het recht op vrij verkeer en de eerbiediging van het privéleven niet schorsen, nu de rechter de bestreden normen kan toetsen aan die grondrechten. Het betreft een weloverwogen, noodzakelijke en tijdelijke inperking van die grondrechten, hetgeen ook herhaaldelijk werd bevestigd door de afdeling wetgeving van de Raad van State in haar adviezen ter zake. Gelet op het gebrek aan schorsing van de Grondwet, zou het eerste middel moeten worden verworpen als ongegrond.

Wat het tweede middel in de zaak nr. 7739 betreft

A.10.1. Het tweede middel in de zaak nr. 7739 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 12, eerste lid, 22, 22*ter*, 23, 26 en 27 van de Grondwet, de artikelen 11, 14 en 38 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij dat Verdrag, de artikelen 1, 2, 3, 6, 7, 8, 12, 20, 21 en 45 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en de artikelen 12, 17, 21, 22 en 26 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

A.10.2. In een eerste onderdeel voeren de verzoekende partijen een schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. De bestreden normen zouden een ongerechtvaardigd verschil in behandeling invoeren tussen de gevaccineerde en de niet-gevaccineerde personen, nu de gevaccineerden op een veel eenvoudigere wijze een CST zouden kunnen krijgen, terwijl het verschil tussen die onderscheiden categorieën van burgers vanuit

NIET VERBINDENDE KOPIE

epidemiologisch oogpunt verwaarloosbaar zou zijn. Met de ongelijke behandeling zou een illegitiem doel worden nagestreefd, namelijk een verdoken vaccinatieplicht. Nochtans zou uit verschillende rapporten en adviezen blijken dat het CST geenszins de verspreiding van het coronavirus SARS-CoV-2 tegengaat. Voorts zouden de bestreden normen een ongerechtvaardigde gelijke behandeling invoeren van de niet-gevaccineerden onderling, naargelang zij al dan niet het inkomen hebben om zich voortdurend te laten testen teneinde te kunnen deelnemen aan het maatschappelijke leven. Tot slot ontwaren de verzoekende partijen een discriminatie tussen de niet-gevaccineerden, naargelang zij al dan niet een smartphone hebben. De burger zonder smartphone moet immers een papieren versie bestellen van het CST, hetgeen volstrekt onwerkbaar is. Tegen de tijd dat de test genomen is, het resultaat bekend is en het papieren CST is aangekomen, is het testresultaat immers al ongeldig.

A.10.3. In een tweede onderdeel voeren de verzoekende partijen een schending aan van de artikelen 12 en 22 van de Grondwet, die het recht inhouden om zonder overheidsbemoeienis gebruik te maken van de voor het publiek beschikbare faciliteiten. Het CST zou dat recht op een disproportionele wijze beperken. Voorts zou het voorzorgsbeginsel zijn geschonden, nu zou blijken dat het CST niet adequaat is om besmettingen in de geviseerde sectoren te verhinderen.

A.10.4. In een derde onderdeel voeren de verzoekende partijen een schending aan van het legaliteitsbeginsel dat is vervat in de artikelen 12 en 22 van de Grondwet. De bestreden normen zouden een inmenging bevatten in het recht op vrij verkeer en het recht op eerbiediging van het privéleven waarin die niet is voorzien bij een regelmatige, wetskrachtige norm. De samenwerkingsakkoorden die het CST regelen, zouden immers in strijd zijn met de verordening (EU) 2021/953 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2021 « betreffende een kader voor de afgifte, verificatie en aanvaarding van interoperabele COVID-19-vaccinatie-, test- en herstelcertificaten (digitaal EU-COVID-certificaat) teneinde het vrije verkeer tijdens de COVID-19-pandemie te faciliteren » (hierna : de verordening (EU) 2021/953), nu het CST een verdoken vaccinatieplicht inhoudt.

A.10.5. In het vierde onderdeel voeren de verzoekende partijen een schending aan van de artikelen 22*bis* en 22*ter* van de Grondwet, doordat kwetsbare personen die zich niet kunnen laten vaccineren, op disproportionele wijze worden benadeeld door het CST. Zij zouden verhinderd worden om volledig te participeren aan de samenleving, nu zij hun toevlucht moeten nemen tot veelvuldige tests, hetgeen financieel en fysiek belastend is. Bovendien zijn de personen die worden geviseerd in artikel 22*ter* van de Grondwet in grote mate afhankelijk van zorgverleners en worden zij dus ook getroffen wanneer zij zelf wel een CST verkrijgen, doch hun begeleiders niet. Dit zou *mutatis mutandis* gelden voor de personen bedoeld in artikel 22*bis* van de Grondwet.

A.10.6. In het vijfde onderdeel voeren de verzoekende partijen een schending aan van artikel 23 van de Grondwet, doordat het CST als preventieve maatregel de volwaardige deelname aan het maatschappelijke leven verhindert en de maatschappelijke ontplooiing van de ongevaccineerde personen ernstig beperkt.

A.10.7. In het zesde onderdeel voeren de verzoekende partijen een schending aan van de artikelen 26 en 27 van de Grondwet. Het recht op vergadering en vereniging zou via het CST immers aan een verboden voorafgaande voorwaarde worden onderworpen. De bestreden normen zouden de proportionaliteits- en subsidiariteitstoets niet doorstaan, gelet op het gebrek aan adequaatheid van het CST en nu niet blijkt dat er geen minder ingrijpende voorwaarden konden worden opgelegd.

A.11.1. Wat het eerste onderdeel betreft, stellen de institutionele overheden dat de ongelijke behandeling tussen de gevaccineerde en de niet-gevaccineerde personen op een objectief criterium berust en redelijk verantwoord is. Personen die gevaccineerd zijn of die onlangs genezen zijn van COVID-19, zijn immers minder besmettelijk en hebben een veel lager risico op een ziekenhuisopname dan diegenen die niet gevaccineerd zijn of niet onlangs genezen zijn van COVID-19. Bovendien eerbiedigt het CST de vrije keuze om zich niet te laten vaccineren, aangezien de niet-gevaccineerden middels een test- en herstelcertificaat ook gebruik kunnen maken van het CST. De onderscheiden behandeling is dan ook het gevolg van de eigen, vrije en weloverwogen keuzes, waarvan men op voorhand wist welke de gevolgen zouden zijn. Voorts werd het gebruik van het CST beperkt in de tijd, en werd het CST gedesactiveerd zodra de epidemiologische omstandigheden dit toelieten.

Wat de aangevoerde discriminatie tussen de niet-gevaccineerden onderling betreft, stellen de institutionele overheden dat de toegang tot zowel de vaccinaties als de testen voldoende algemeen en laagdrempelig is. Er zou een redelijk evenwicht zijn gezocht tussen het beperken en het voorkomen van het coronavirus SARS-CoV-2, enerzijds, en het hervatten van de sociale activiteiten, anderzijds. De sociale activiteiten werden bovendien gefaseerd hervat, waarbij het niet de bedoeling was om elke dag andere sociale contacten te hebben. Zolang er geen algemene *lockdown* is, zijn niet-gevaccineerden bovendien niet verplicht om een test te laten afnemen om

NIET VERBETERDE VERSIE

sociale contacten te onderhouden. De burger zonder smartphone zou evenmin worden gediscrimineerd, nu hij op eenvoudige wijze een papieren versie van het digitale EU-COVID-certificaat zou kunnen verkrijgen.

A.11.2. Wat het tweede onderdeel betreft, voeren de institutionele overheden aan dat het gebruik van het CST subsidiair en proportioneel is ten aanzien van de vermeende ingeperkte grondrechten. Uit diverse adviezen en rechtspraak zou immers blijken dat het recht op vrij verkeer voldoende is gewaarborgd. Het CST zou des te meer proportioneel zijn, nu het gebruik ervan beperkt is tot de limitatief opgesomde evenementen en sectoren waar er een verhoogd risico op besmetting bestaat of waar een bijzonder kwetsbaar publiek samenkomt. Het CST heeft er bovendien toe bijgedragen dat degenen die erover beschikken, zich vrij konden bewegen in het socioculturele leven, nu het de heropening van een heel aantal sectoren mogelijk maakte. Tot slot zou uit studies blijken dat het CST een adequaat middel is om de besmettingsgraad, de ziekenhuisopnames en de sterfgevallen te verminderen, evenals om het bruto binnenlands product te verhogen en *lockdowns* met zware economische gevolgen te vermijden. De verzoekende partijen zouden niet aantonen dat andere, minder verregaande maatregelen voldoende waren om de verspreiding van het coronavirus SARS-CoV-2 te beperken.

A.11.3. Wat het derde onderdeel betreft, voeren de institutionele overheden aan dat het niet aan het Hof toekomt zich uit te spreken over de verenigbaarheid van een wetgevende akte met een Europese verordening. In ieder geval zouden de samenwerkingsakkoorden die het CST regelen niet in strijd zijn met de verordening (EU) 2021/953, nu de samenwerkingsakkoorden geen vaccinatieplicht in het leven roepen. Het CST is immers niet louter aan vaccinatie gekoppeld.

A.11.4. Wat het vierde onderdeel betreft, stellen de institutionele overheden dat de verzoekende partijen niet aantonen waarin de schending van artikel 22*bis* van de Grondwet bestaat, zodat het middelonderdeel op dat vlak ongegrond moet worden verklaard.

Wat de vermeende schending van artikel 22*ter* van de Grondwet betreft, stellen de institutionele overheden dat personen die om medische redenen niet kunnen worden gevaccineerd tegen COVID-19, met een medisch attest een terugbetaling kunnen krijgen voor een PCR-test of een antigeensneltest. Zij kunnen zich in Vaccinnet+ tevens laten registreren als volledig gevaccineerd, ook al is dit niet het geval. Personen met een handicap zouden zonder problemen een CST kunnen verkrijgen. Zij zouden op dezelfde wijze toegang hebben tot vaccinaties en tests als personen zonder een handicap. Er is voorts geen verplichting tot vaccinatie van het zorgpersoneel. Een kwetsbaar persoon kan dus worden verzorgd door zijn zorgverlener naar keuze, al dan niet met CST. Het voorleggen van een CST door de zorgverlener is immers niet verplicht voor het verstrekken van de zorg aan een persoon met een handicap.

Tot slot betwisten de institutionele overheden het belang van de verzoekende partijen bij dat middel, nu zij niet behoren tot de categorie van personen die zijn geviseerd in de artikelen 22*bis* en 22*ter* van de Grondwet.

A.11.5. Wat het vijfde onderdeel betreft, stellen de institutionele overheden dat artikel 23 van de Grondwet evenzeer het recht op bescherming van de gezondheid en het recht op bescherming van een gezond leefmilieu omvat, waarbij de overheid een positieve verplichting heeft om die rechten te verzekeren. Het recht op culturele ontplooiing dient dan ook te worden afgewogen tegen het recht op gezondheid. Het CST zou proportioneel zijn in het licht van de doelstellingen om, enerzijds, de verspreiding van het virus te verminderen en, anderzijds, de economische gevolgen van de pandemie zoveel mogelijk te beperken. Gelet op het feit dat het gebruik van het CST slechts een beperkte tijd werd vooropgesteld, is de schade aan het maatschappelijke leven en de culturele of maatschappelijke ontplooiing van niet-gevaccineerden in ieder geval nagenoeg nihil.

A.11.6. Wat het zesde onderdeel betreft, stellen de institutionele overheden dat het CST proportioneel is ten aanzien van de inperking van de vrijheid van vergadering en vereniging. Het inzetten van het CST heeft ervoor gezorgd dat een *lockdown* of een sluiting van bepaalde sectoren werd vermeden of minstens beperkt in de tijd. Bij een *lockdown* of sluiting komen het recht op vereniging en het recht op vergadering immers nog veel meer in het gedrang.

Wat het derde middel in de zaak nr. 7739 betreft

A.12. Het derde middel in de zaak nr. 7739 is afgeleid uit de schending van artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, de artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

NIET VERBETERDE KOPIE

In een eerste onderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat het CST het recht op bescherming van het privéleven schendt door op disproportionele wijze in te grijpen in het sociale leven, met inbegrip van de zakelijke activiteiten. Het wettigheidsbeginsel zou zijn geschonden, in zoverre de bestreden samenwerkingsakkoorden en instemmingsnormen evenals het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 voorzien in een optioneel gebruik van het CST en aldus niet voldoende voorzienbaar en duidelijk zijn. Voorts zou het subsidiariteits- en proportionaliteitsbeginsel zijn geschonden, nu de bestreden normen niet nuttig, relevant en toereikend zijn om het beoogde doel te bereiken en er minder ingrijpende maatregelen bestaan met een kleinere weerslag op het privéleven van de betrokkenen die hetzelfde doel bereiken. De verzoekende partijen verwijzen naar een uitbreiding van de mondmaskerplicht, meer inzetten op ventilatie en het gebruik maken van protocollen in de betrokken sectoren. Het gebruik van het CST zou in een korte tijd zijn uitgebreid tot buiten het doel waarvoor het oorspronkelijk bestemd was, namelijk de toegang tot massa-evenementen en proef- en pilootprojecten. Die functieverschuiving in het systeem van het CST zou onmiskenbaar leiden tot een inbreuk op het recht op bescherming van het privéleven en van persoonsgegevens. Doordat het CST *de facto* een dwangmaatregel tot vaccinatie zou zijn, zou bovendien afbreuk worden gedaan aan het recht op fysieke integriteit.

In een tweede onderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat het CST het recht op bescherming van persoonsgegevens schendt. De verwerking van persoonsgegevens, met inbegrip van de gevoelige gezondheidsgegevens, zou niet in verhouding staan tot de nagestreefde doelstelling en zou afbreuk doen aan het beginsel van de minimale gegevensverwerking dat is neergelegd in artikel 5, lid 1, c), van de AVG. De organisatoren van evenementen en uitbaters van cafés zouden via het CST immers kennis krijgen van een belangrijk kenmerk van de gezondheidstoestand van verzoekers. Ook in zoverre het CST de volledige voor- en achternaam van de houder ervan toont, zou het niet in overeenstemming zijn met het beginsel van de minimale gegevensverwerking. Voorts zou het in artikel 5, lid 1, a), van de AVG neergelegde beginsel van de rechtmatige verwerking van persoonsgegevens zijn geschonden door de mogelijkheid voor de organisatoren van evenementen en de uitbaters van bepaalde aangelegenheden en voorzieningen om al dan niet gebruik te maken van het CST. Er kan immers geen sprake zijn van een « wettelijke verplichting » in de zin van artikel 6, lid 1, c), van de AVG wanneer de bevoegdheid voor het gebruik van het CST als toegangsvoorwaarde bij de organisator of exploitant wordt gelegd. Het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, dat de interne rechtsgrond vormt voor de verwerking van persoonsgegevens bij het gebruik van het CST, zou onvoldoende waarborgen bieden voor de bescherming van het privéleven van de betrokkenen. Tot slot zou het in artikel 5, lid 1, f), van de AVG neergelegde integriteits- en vertrouwelijkheidsbeginsel zijn geschonden, in zoverre het mogelijk is om als gebruiker van de COVIDScan-applicatie te veranderen tussen de optie om het digitale EU-COVID-certificaat van inkomende reizigers te scannen en de optie om het CST te scannen voor de toegang tot evenementen of andere plaatsen. De verzoekende partijen verwijzen ter zake ook naar een onderzoek dat de Gegevensbeschermingsautoriteit gestart is naar een mogelijk beveiligingslek in de COVIDScan-applicatie, waardoor de persoonsgegevens van 39 000 personen zouden zijn gelekt.

A.13. De institutionele overheden voeren aan dat er een adequate rechtsgrond is voor de verwerking van de persoonsgegevens bij het gebruik van het CST. In de bestreden samenwerkingsakkoorden en de bestreden decreten en ordonnanties van de deelentiteiten zouden alle parameters van de verwerking worden uiteengezet overeenkomstig artikel 5 van de AVG. Voorts zouden de institutionele overheden hun transparantieplicht hebben vervuld, door te voorzien in een duidelijke en toegankelijke privacyverklaring voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de COVID-certificaten en voor de COVIDsafe-applicatie. De doeleinden van het CST zouden zeer restrictief worden geïnterpreteerd, en het CST zou het meest geschikte instrument zijn om dataminimalisering te bereiken door alleen een QR-code, een naam en een geboortedatum weer te geven. Het CST zou geen uitsluitsel geven over de vaccinatiestatus, nu het ook verkregen kan worden aan de hand van een test- of herstelcertificaat. Het enige persoonsgegeven dat bij de validatie zeer kortstondig wordt verwerkt, is dus het gegeven of de certificaathouder al dan niet een geldig certificaat heeft, hetgeen een beperkt persoonsgegeven betreft. De accuraatheid van de persoonsgegevens zou worden verzekerd door het inscannen van de QR-code van het CST te combineren met een controle van het identiteitsbewijs van de bezoeker. Ook het beginsel van de beperkte opslag van persoonsgegevens zou ter harte zijn genomen, nu de persoonsgegevens onmiddellijk na de verwerking ervan door het inlezen van het CST worden gewist en de toepassing van het CST door de deelentiteiten wordt begrensd met een maximumduur van drie maanden en in ieder geval eindigt op 30 juni 2022, zijnde de datum waarop de verordening (EU) 2021/953 buiten werking treedt. Het CST zou tot slot voldoen aan alle vereisten inzake integriteit en confidentialiteit die zijn uiteengezet in de AVG, hetgeen uitdrukkelijk wordt bevestigd in de artikelen 16 en 17 van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021. De Rechtbank van eerste aanleg te Brussel zou reeds hebben vastgesteld dat er geen sprake is van enig gegevenslek of van enige onveiligheid in de COVIDScan-applicatie. In ieder geval zou het Hof niet bevoegd zijn om de genomen technische en organisatorische veiligheidsmaatregelen in de COVIDScan-applicatie te beoordelen op hun adequaatheid en doeltreffendheid.

NIET VERBETERD EXEMPLAAR

Het CST zou dan ook voldoen aan alle juridische voorwaarden om een inmenging in het recht op bescherming van het privéleven te verantwoorden. Het zou zijn ingevoerd met het oog op het verminderen van besmettingen en hospitalisaties en op het economisch en sociaal herstel van België. De impact op het privéleven zou ook zeer beperkt zijn, aangezien er geen gegevens worden geregistreerd en het verkrijgen van een CST zeer laagdrempelig is. De tijdelijke aard van het CST, de beperking omtrent het waar en wanneer het kan worden gebruikt en de vele wettelijke waarborgen voor de rechten en vrijheden die zijn opgenomen in de samenwerkingsakkoorden over het CST, maken dat die maatregel geen schending vormt van het recht op eerbiediging van het privéleven. Het CST was dan ook noodzakelijk en proportioneel, gelet op de uiterst precaire epidemiologische situatie waarin België zich bevond.

Wat het vierde middel in de zaak nr. 7739 betreft

A.14. Het vierde middel in de zaak nr. 7739 is afgeleid uit de schending van de bevoegdheidverdelende regels, in zoverre bij afkondiging van een epidemische noodsituatie de deelentiteiten hun principiële mogelijkheid zouden verliezen om het CST in te zetten en de federale regelgever eenzijdig de decreten en ordonnanties zou kunnen opheffen dan wel wijzigen. Dit zou des te problematischer zijn omdat dit gebeurt door de Koning. Een dergelijke delegatie van bevoegdheden zou niet toelaatbaar zijn.

Ondergeschikt stellen de verzoekende partijen dat het CST geen maatregel van preventieve gezondheidszorg is, nu het een maatregel betreft die zich richt op alle burgers, ongeacht of er een risico op infectie is of niet. Het zou een maatregel van sanitaire politie zijn, waarvoor uitsluitend de federale regelgever bevoegd is.

A.15. De institutionele overheden stellen dat de deelentiteiten geen bevoegdheid wordt ontnomen op basis van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021. Dat akkoord bepaalt gewoon de modaliteiten van het optreden van elke partner van de federale Staat. De ondertekenaars van het akkoord leggen vrij de modaliteiten van hun samenwerking vast. De deelentiteiten hebben dus vrij kunnen bepalen dat zij hun bevoegdheden niet zouden uitoefenen zolang er een epidemische noodsituatie is uitgeroepen.

Voorts stellen de institutionele overheden dat de deelentiteiten op basis van hun bevoegdheid inzake preventieve gezondheidszorg bevoegd zijn om maatregelen te nemen die ertoe strekken de verspreiding van besmettelijke ziektes te vermijden. De reglementering van de toegang tot bepaalde sectoren op basis van het CST zou aldus een maatregel zijn die valt binnen het kader van de activiteiten en diensten op het vlak van de preventieve gezondheidszorg.

Wat de handhaving van de gevolgen betreft

A.16. Ondergeschikt stellen de institutionele overheden dat de vernietiging van de bestreden bepalingen ongewenste gevolgen zou hebben voor de opmaak en de afgifte van vaccinatie-, test- en herstelcertificaten, aangezien het in België niet langer mogelijk zal zijn op die wijze een digitaal EU-COVID-certificaat te verkrijgen. Voorts zal het niet langer mogelijk zijn het CST voor binnenlandse doeleinden te gebruiken. Aangezien enerzijds de epidemiologische situatie in België precair blijft en in sommige delen van het land het aantal besmettingen met het coronavirus SARS-CoV-2 weer toeneemt, en anderzijds een heropflakkering van het virus nooit kan worden uitgesloten, zijn het digitale EU-COVID-certificaat en het CST niet enkel nuttige, maar tevens proportionele en noodzakelijke instrumenten in de strijd tegen dat virus. De vernietiging van de bestreden normen zou desastreuze en onoverkomelijke gevolgen veroorzaken voor de betrokken administraties en entiteiten en voor het beleid ter bestrijding van COVID-19. De institutionele overheden vorderen om die reden dat, indien het Hof de bestreden bepalingen vernietigt, de gevolgen worden gehandhaafd voor de periode van 16 juni 2021 tot de buitenwerkingtreding van de verordening (EU) 2021/953, of althans tot de aanneming en de goedkeuring van een nieuw samenwerkingsakkoord, onverminderd de handhaving van de gevolgen van de in het samenwerkingsakkoord bedoelde maatregelen, ook voor de toekomst, overeenkomstig artikel 33 van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021.

NIET VERBETERDE KOPIE

In de zaak nr. 7743

A.17. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7743 vorderen de vernietiging van de akten houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021, van de akten houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021 en van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021.

De verzoekende partijen geven aan dat de inhoud van hun verzoekschrift deels gelijklopend is met de inhoud van het verzoekschrift dat zij hebben ingediend in de zaak nr. 7666, waarbij zij eveneens de vernietiging van de bestreden akten hebben gevorderd. In de onderhavige zaak voeren de verzoekende partijen, ten opzichte van de zaak nr. 7666, drie bijkomende middelen aan en ontwikkelen zij eveneens een aantal aanvullende beschouwingen met betrekking tot de context van de bestreden akten.

A.18.1.1. De verzoekende partijen leiden een eerste middel, dat zij omschrijven als het « hoofdmiddel » en « belangrijkste middel », af uit de schending, door de bestreden bepalingen, van artikel 15 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, van artikel 4 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en van de artikelen 10, 11, 12, 13, 14, 14*bis*, 16, 19, 22, 22*ter*, 23, 25, 26, 27 en 187 van de Grondwet en, voor zover nodig, uit de schending van artikel 5, § 1, I, tweede lid, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, in samenhang gelezen met de artikelen 128, 161 en 187 van de Grondwet, en al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 13, 14, 15 en 17 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Verdrag, met artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij hetzelfde Verdrag, met de artikelen 2, 4, 6, 7, 9, 12, 14, 15, 17 en 19 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, met de artikelen 1, 2, 3, 4, 6, 8, 11, 17, 20, 21, 47, 48 en 49 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met het beginsel *fraus omnia corrumpit*, met het beginsel « alles wat niet bij wet verboden is, is toegelaten » zoals het reeds verwoord was in de Verklaring van de rechten van de mens en van de burger van 1789, met het beginsel van behoorlijke wetgeving, met het algemeen transparantiebeginsel, met het algemeen beginsel van de menselijke waardigheid, met het algemeen beginsel van het recht op een eerlijk proces en toegang tot een rechter, met het algemeen beginsel van gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten dat onder meer is neergelegd in artikel 16 van de Grondwet, met het beginsel van goede trouw, met het « beginsel van het verbod van rechtsregelontduiking », met het beginsel volgens hetwelk een grondrecht ook niet onrechtstreeks of indirect mag worden geschonden zoals blijkt uit de rechtspraak betreffende indirecte discriminatie, met het beginsel van het monopolie van geweld en dwang van de Staat, en met het voorzorgsbeginsel, en gelezen in het licht van de wet van 10 april 1990 « tot regeling van de private en de bijzondere veiligheid », en in het bijzonder de artikelen 2 tot 13 en 13.9 tot 13.15 ervan, van artikel 1 van de wet van 10 januari 1977 « houdende regeling van de schadeloosstelling voor schade veroorzaakt door het winnen en het pompen van grondwater », van artikel 8 van de wet van 30 juli 1979 « betreffende de preventie van brand en ontploffing en betreffende de verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid in dergelijke gevallen », van artikel 2.7.3.20, § 1, van het Belgisch Scheepvaartwetboek, van artikel 31, 4°, van de wet van 1 augustus 1985 « houdende fiscale en andere bepalingen », van de artikelen 1382 en 1383 van het oud Burgerlijk Wetboek, van artikel 11 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, van artikel 11 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, van artikel 25, § 1, van het ministerieel besluit van 26 november 1991 « houdende de toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering », van artikel 1, eerste lid, 3°, van de wet van 20 juli 1990 « betreffende de voorlopige hechtenis » en van de artikelen 416 en 417 van het Strafwetboek.

Dat middel bevat eenentwintig onderdelen.

A.18.1.2. In een eerste onderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepalingen de vaccinatie onrechtstreeks verplicht maken, terwijl de rechten van niet-gevaccineerden alleen kunnen worden beperkt als de vaccinatie wettelijk verplicht is.

A.18.1.3. In een tweede onderdeel verklaren de verzoekende partijen dat het verschil in behandeling tussen gevaccineerden en niet-gevaccineerden op valse, betwistbare of op zijn minst niet-transparante feiten steunt en dus niet redelijk verantwoord is.

A.18.1.4. In een derde onderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat het CST een kennelijk onredelijk toepassingsgebied heeft, omdat de in de bestreden bepalingen bedoelde horecavoorzieningen essentiëler zijn dan

NIET VERBETERDE TEKST

bepaalde plaatsen die niet in die bepalingen worden beoogd, zoals balletscholen, terwijl in de toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 wordt verklaard dat het CST niet geldt voor essentiële diensten.

A.18.1.5. In een vierde onderdeel wijzen de verzoekende partijen erop dat er geen enkele technische beperking is ten aanzien van de personen die het CST kunnen lezen, terwijl het met de moderne technologie mogelijk is onbevoegden te verhinderen om dat certificaat te lezen.

A.18.1.6. In een vijfde onderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepalingen een discriminatie teweegbrengen tussen niet-gevaccineerden, naar gelang van hun financiële situatie, gelet op het feit dat de testen zeer duur zijn. Gelet op de kosten die zij noodzakelijk maken om van bepaalde essentiële rechten gebruik te maken, zouden de bestreden bepalingen dermate afbreuk doen aan de financiële toestand van de persoon tot wie ze gericht zijn dat ze een onevenredige maatregel vormen ten aanzien van het ermee nagestreefde wettige doel, waardoor zij een schending met zich meebrengen van het eigendomsrecht.

A.18.1.7. In een zesde onderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepalingen de artikelen 22 en 22*ter* van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens schenden, omdat de bestreden bepalingen geen rekening houden met de situatie van de personen die het vaccin niet mogen krijgen wegens medische contra-indicaties.

A.18.1.8. In een zevende onderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepalingen niet in toereikende procedurele waarborgen voorzien, en meer bepaald in het voorafgaand optreden van een onafhankelijke en onpartijdige rechter, om de beslissing tot weigering van toegang tot een van de in de bestreden bepalingen bedoelde plaatsen te betwisten. Aldus zou het procedurele luik van artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en dus ook van artikel 22 van de Grondwet worden geschonden.

A.18.1.9. In een achtste onderdeel verklaren de verzoekende partijen dat de bestreden bepalingen niet het recht waarborgen, van de burgers, op toegang tot het toilet wanneer zij zich buitenshuis begeven, hetgeen onder meer cystitis kan veroorzaken. De bestreden bepalingen brengen bijgevolg de gezondheid van die burgers in gevaar en schenden het recht op menselijke waardigheid.

A.18.1.10. In een negende onderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepalingen het recht op eerbiediging van het privéleven schenden in zoverre zij de bezoekers van de geviseerde plaatsen verplichten om hun identiteitskaart te tonen, waaruit hun woonplaats kan worden afgeleid. De woonplaats is nochtans een element van het privéleven dat bescherming geniet. In een democratische samenleving zou er geen dwingende maatschappelijke behoefte bestaan om zijn woonplaats bekend te moeten maken aan onbeëdigde personen teneinde elementaire rechten te kunnen uitoefenen.

Voorts wijzen de verzoekende partijen erop dat het Hof het geweldmonopolie van de overheid erkent als een overheidskenmerk. De CST-controleurs zouden dus geen geweld mogen gebruiken om personen die geen wanorde veroorzaken aan de deur te zetten. Nochtans lijken de bestreden normen dat wel van hen te verwachten.

A.18.1.11. In een tiende onderdeel stellen de verzoekende partijen dat de uitsluiting van de door de bestreden bepalingen geviseerde activiteiten een hoofdzakelijk bestraffend karakter heeft, zodat zij een strafsanctie is in de zin van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Bijgevolg kan die sanctie alleen worden uitgesproken door een onafhankelijke en onpartijdige rechtbank.

A.18.1.12. In een elfde onderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepalingen een verschil in behandeling creëren tussen diegenen die zich laten vaccineren om het CST te verkrijgen en diegenen die zich laten vaccineren omdat het wettelijk verplicht is, doordat de aansprakelijkheid van de overheid verschillend is in geval van ernstige bijwerkingen. De bestreden bepalingen zouden een illegitiem doel nastreven, namelijk het impliciet verplichten van de bevolking om zich te laten vaccineren, zonder dat de betrokken overheden burgerrechtelijk of strafrechtelijk aansprakelijk kunnen worden gesteld in geval van bijwerkingen.

A.18.1.13. In een twaalfde onderdeel verklaren de verzoekende partijen dat de bestreden bepalingen een discriminatie teweegbrengen van de twaalf- tot vijftienjarigen, aangezien zij niet zelf de applicatie kunnen downloaden die nodig is voor het overleggen van het CST en niet altijd met nuttig gevolg de hulp van hun ouders kunnen inroepen.

NIET VERBETERDE KOPIE

A.18.1.14. In een dertiende onderdeel wijzen de verzoekende partijen erop dat de bestreden bepalingen geen begeleidende maatregelen bevatten voor diegenen die geen toegang hebben tot de voor het CST noodzakelijke mobiele applicatie of die niet de nodige kennis hebben om het CST te gebruiken, zodat die personen worden gediscrimineerd.

A.18.1.15. In een veertiende onderdeel stellen de verzoekende partijen dat de bestreden bepalingen een frauduleus doel nastreven, namelijk de overheden doen ontsnappen aan hun aansprakelijkheid in geval van bijwerkingen van het vaccin.

A.18.1.16. In een vijftiende onderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepalingen niet transparant zijn en het publieke debat over vaccinatie niet aanmoedigen, in strijd met hetgeen wordt vereist door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in het voormelde arrest van 8 april 2021 in zake *Vavřička e.a. t. Tsjechische Republiek*.

A.18.1.17. In een zestiende onderdeel verklaren de verzoekende partijen dat er geen waarborg is dat het systeem van de QR-code de overheid niet toelaat de verplaatsingen van burgers te controleren.

A.18.1.18. In een zeventiende onderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat er maatregelen zijn die minder afbreuk doen aan de vrijheden dan die waarin de bestreden bepalingen voorzien, bijvoorbeeld het gebruik van een temperatuurscanner.

A.18.1.19. In een achttiende onderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepalingen toestaan dat tot bepaalde plaatsen toegang wordt geweigerd, zonder evenwel de omvang te preciseren van de bevoegdheden van de personen die belast zijn met de controle van het CST. Dat gebrek aan duidelijkheid tast het recht van de burgers op veiligheid aan. Voorts zou het gelijkheidsbeginsel worden geschonden doordat de personen die belast zijn met de controle van het CST meer bevoegdheden toegekend krijgen dan de gewone burgers, die iemand die hun huis in brand wil steken zelfs niet mogen aanraken in het kader van wettige verdediging.

A.18.1.20. In een negentiende onderdeel stellen de verzoekende partijen dat er geen beperkingen zijn voor diegenen die een vaccinatie tegen polio – de enige verplichte vaccinatie in België – hebben geweigerd. De bestreden bepalingen creëren bijgevolg een discriminatie tussen diegenen die het poliovaccin weigeren en diegenen die het COVID-19-vaccin weigeren.

A.18.1.21. In een twintigste onderdeel merken de verzoekende partijen op dat de bestreden bepalingen niet in enige vrijstelling van het gebruik van het CST voorzien voor inzonderheid een horecabezoek om te eten, te drinken en naar het toilet te gaan bij een verplaatsing die ertoe strekt een dringende en noodzakelijke activiteit te vervullen die niet kan worden uitgesteld, zoals naar een testcentrum of de begrafenis van een naast familielid gaan. Het gaat bijgevolg om onevenredige maatregelen die afbreuk doen aan artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in samenhang gelezen met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

A.18.1.22. In een eenentwintigste en laatste onderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepalingen niet waarborgen dat diegenen die het COVID-19-vaccin weigeren, niet strenger behandeld worden dan diegenen die een wettelijk verplicht vaccin weigeren. Zo zou niet worden gewaarborgd dat diegenen die het COVID-19-vaccin weigeren slechts eenmalig veroordeeld kunnen worden tot een niet al te hoge geldboete en dat zij niet uitgesloten kunnen worden van deelname aan verplichte activiteiten zoals deelname aan het lager en hoger onderwijs voor minderjarigen en het uitoefenen van een beroepsbezigheid. De bestreden bepalingen zouden op een niet redelijk verantwoorde wijze geen onderscheid maken tussen een cafébezoek tijdens een plezieruitstap en een cafébezoek op de weg van en naar het werk.

A.18.1.23. Wat enkel het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 betreft, voeren de verzoekende partijen bovendien aan dat het de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt in zoverre dat decreet het gebruik van het CST verplicht stelt voor de bezoekers die zich in binnenruimten van horecavoorzieningen en van fitnesscentra begeven, maar niet voor de bezoekers van andere sportcentra, handelsbeurzen, congressen en voorzieningen die behoren tot de culturele, de evenementen- en recreatiesector. Volgens hen laat het beoefenen van bepaalde activiteiten waarop die verplichting geen betrekking heeft, niet toe de *social distancing* in acht te nemen of een mondmasker te dragen, terwijl het die onmogelijkheid is die door de decreetgever als verantwoording wordt gegeven voor de verplichting om het CST voor te leggen. Dat verschil in behandeling is bijgevolg niet redelijk verantwoord.

NIET VERBETERD ARREST

De verzoekende partijen stellen overigens dat bepaalde restaurantuitbaters, die over de nodige technische vaardigheden op het vlak van websites beschikken, erin slagen de CST-verplichting te omzeilen, hetgeen discriminerend is tegenover diegenen die daartoe niet over de nodige kennis beschikken.

A.18.2. De verzoekende partijen leiden een tweede middel, dat zij omschrijven als het « eerste nieuw middel », af uit de schending van artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Volgens de verzoekende partijen leidt het gebruik van het CST tot een vernederende behandeling in de zin van die verdragsbepaling, voor zover zij daardoor ertoe worden aangezet om zich tegen hun wil of geweten, op eigen risico, te laten vaccineren. De verzoekende partijen zouden eveneens een vernederende behandeling ondergaan doordat hun de toegang tot de binnenruimten van horecavoorzieningen wordt ontzegd. In bijkomende orde vragen de verzoekende partijen het Hof om de bestreden bepalingen te vernietigen en te schorsen, in zoverre die bepalingen niet voorzien in afdoende waarborgen met betrekking tot de vergoeding van de schade die het gevolg zou kunnen zijn van een vaccinatie tegen COVID-19.

A.18.3. De verzoekende partijen leiden een derde middel, dat zij omschrijven als het « tweede nieuw middel », af uit de schending van de artikelen 10, 11, 16, 22 en 23 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 1, 3, 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Verdrag, met artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij hetzelfde Verdrag, met de preambule en artikel 10, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en met het recht op menselijke waardigheid.

Volgens de verzoekende partijen leiden de bestreden bepalingen, in het bijzonder artikel 5 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021, tot een niet redelijk verantwoord verschil in behandeling tussen verschillende categorieën van personen die niet zijn gevaccineerd tegen COVID-19, naargelang zij een horecavoorziening of een fitnesscentrum wensen te bezoeken dan wel de trein wensen te nemen of zich naar een worstelclub wensen te begeven. Uit het voormelde arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 8 april 2021 in zake *Vavřička e.a. t. Tsjechische Republiek*, leiden de verzoekende partijen af dat, wanneer een vaccinatie niet wettelijk is verplicht, het gebrek aan vaccinatie geen nadelige gevolgen kan hebben, zoals het ontzeggen aan niet-gevaccineerde personen van de toegang tot bepaalde plaatsen. Bovendien zijn de PCR-test en de antigeentest duur, waardoor personen met een beperkt inkomen die een testcertificaat wensen te verkrijgen harder worden getroffen, en kan een dergelijk certificaat enkel op nuttige wijze worden verkregen door personen die een smartphone bezitten. De bestreden bepalingen gaan niet gepaard met afdoende maatregelen die waarborgen dat ook de personen die geen smartphone bezitten, een CST kunnen verkrijgen en gebruiken.

A.18.4. De verzoekende partijen leiden een vierde middel, dat zij omschrijven als het « derde nieuwe middel », af uit de schending van de artikelen 10, 11, 12, 14, 22 en 23 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 1, 3, 7, 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Verdrag, met artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij hetzelfde Verdrag, met de preambule en artikel 10, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, met het recht op menselijke waardigheid, met het rechtszekerheidsbeginsel, met het vertrouwensbeginsel, met het beginsel van de niet-retroactiviteit van de wetten, met het verbod op terugwerkende kracht van de strafwet, met het beginsel van behoorlijke wetgeving en met het redelijkheidsbeginsel.

De verzoekende partijen zetten uiteen dat het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 op diezelfde dag werd bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* en reeds twee dagen later, op 1 november 2021, in werking is getreden en het gebruik van het CST dus verplicht was vanaf die datum. De onmiddellijke inwerkingtreding van het decreet heeft volgens de verzoekende partijen een verschil in behandeling gecreëerd tussen verschillende categorieën van inwoners van het Vlaamse Gewest, naar gelang zij over voldoende financiële middelen beschikten om naar het buitenland te reizen en zich vóór hun reis reeds hadden laten vaccineren, alsook tussen inwoners van het Vlaamse Gewest die zich niet hadden laten vaccineren en inwoners van Nederland of Frankrijk, die zich als gevolg van de in die landen geldende regelgeving reeds vroeger hadden laten vaccineren. Het gebrek aan een overgangsregeling miskent daarnaast de rechtmatige verwachtingen van de niet-gevaccineerde personen, zonder dat daarvoor een dwingende reden van algemeen belang bestaat. Bovendien heeft het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 in werkelijkheid terugwerkende kracht, aldus de verzoekende partijen, in zoverre zij daardoor nadelen ondervinden als gevolg van hun keuze om zich niet te laten vaccineren, terwijl zij die keuze reeds vóór de inwerkingtreding van dat decreet hebben gemaakt. Het decreet van 29 oktober 2021 kan eveneens ertoe leiden dat geldboetes worden opgelegd aan niet-gevaccineerde personen die een horecavoorziening bezoeken, waardoor een strafrechtelijke sanctie zou worden ingevoerd met terugwerkende

NIET VERBETERDE KOPIE

kracht. Tot slot merken de verzoekende partijen op dat de mogelijkheid om zich te laten testen op COVID-19 niet kan worden beschouwd als een volwaardig alternatief voor een vaccinatie.

A.18.5. De verzoekende partijen leiden een vijfde middel, dat zij omschrijven als het « vierde nieuw middel », af uit de schending van de artikelen 10, 11, 22 en 23 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 1, 2, 3, 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Volgens de verzoekende partijen zijn die bepalingen geschonden voor zover de bestreden akten geen regeling bevatten die analoog is aan de regeling voorzien in artikel 11 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. Als gevolg daarvan beschikken personen die zich dienen te laten vaccineren op grond van een formele wet, niet over dezelfde mogelijkheden inzake schadeloosstelling als personen die zich dienen te laten vaccineren op grond van een koninklijk besluit.

A.19.1. De institutionele overheden stellen in hun nagenoeg identieke memories voorafgaandelijk vast dat de inhoud van het verzoekschrift in de zaak nr. 7743, wat het enige middel betreft, nagenoeg identiek is aan de inhoud van het verzoekschrift in de zaak nr. 7666 dat werd ingediend door dezelfde verzoekende partijen. De zogenaamde nieuwe middelen in het verzoekschrift in de zaak nr. 7743, bevatten geen volledig nieuwe elementen doch nemen de standpunten uit het eerdere verzoekschrift over. De institutionele overheden weerleggen die standpunten in de onderdelen van het enige middel waar die het best passen.

De institutionele overheden voeren voorts aan dat het enige middel onontvankelijk is in zoverre het is afgeleid uit de schending van normen die niet in artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof zijn vermeld.

A.19.2. Wat het eerste onderdeel van het eerste middel betreft, stellen de institutionele overheden dat het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 en het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 noch expliciet, noch impliciet een verplichte vaccinatie opleggen. Burgers die zich niet wensen te laten vaccineren, kunnen nog steeds een geldig CST verkrijgen op grond van een herstel- of testcertificaat. Er bestaan ook geen onevenredige gevolgen in het licht van de beoogde doelstellingen, nu de toegang tot zowel de vaccinaties als de testen voldoende algemeen en laagdrempelig is.

A.19.3. Wat het tweede onderdeel van het eerste middel betreft, stellen de institutionele overheden dat de verschillende samenwerkingsakkoorden die zijn afgesloten tussen de federale overheid en de betrokken deelentiteiten inzake *Testing* en *Tracing*, *CoronAlert*, Vaccinatiestrategie, het digitale EU-COVID-certificaat en het CST, allemaal getuigen van een respect voor de vrije keuze van de burger en de gelijke behandeling die daarmee gepaard gaat.

A.19.4. Wat het derde onderdeel van het eerste middel betreft, stellen de institutionele overheden dat het argument dat horecavoorzieningen essentiëler zijn dan balletscholen omdat zij sanitaire voorzieningen hebben, geen steek houdt. Ook balletscholen hebben normaal gezien immers de nodige sanitaire voorzieningen. Voorts benadrukken de institutionele overheden dat balletscholen onderwijsactiviteiten verstrekken, en om die reden niet kunnen worden onderworpen aan het CST. Het recht op onderwijs en de ontplooiing van kinderen, op alle vlakken, worden immers als essentieel gezien door de verwerende partijen en zijn in ieder geval essentiëler dan een occasioneel bezoek aan een horecagelegenheid.

A.19.5. Wat het vierde onderdeel van het eerste middel betreft, stellen de institutionele overheden dat artikel 13 van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 zeer duidelijk bepaalt door welke personen het CST gelezen kan worden. Personen die het CST inlezen voor doeleinden waarin niet is voorzien in het samenwerkingsakkoord, worden gestraft met zowel gemeenrechtelijke als strafrechtelijke sancties. De bewering van de verzoekende partijen dat er geen beperking is van de personen die het CST kunnen lezen, is dus onjuist.

A.19.6. Wat het vijfde onderdeel van het eerste middel betreft, stellen de institutionele overheden dat de verzoekende partijen een vergelijking lijken te maken tussen, enerzijds, de ongevaccineerde personen, die zich moeten laten testen op het coronavirus om toegang te hebben tot bepaalde plaatsen en activiteiten en, anderzijds, de andere personen, die zich niet moeten laten testen om toegang te hebben tot bepaalde plaatsen en activiteiten omdat zij wel beschikken over een vaccinatie- of herstelcertificaat. De institutionele overheden benadrukken dat de bestreden wetgeving voor iedereen op dezelfde manier geldt. Iedere persoon die toegang wenst tot een locatie waar een CST verplicht is, kan er volledig vrij voor kiezen zich te laten vaccineren, een herstelcertificaat te verkrijgen of zich te laten testen. Het gemaakte onderscheid steunt op een voldoende objectief criterium, namelijk de aanwezigheid van antistoffen, immuuncellen en witte bloedcellen die worden aangemaakt door vaccinatie of

NIET VERBETERDE KOPIE

herstel na een infectie met het coronavirus. De bestreden bepalingen streven bovendien legitieme doelen na, zijnde de verspreiding van het coronavirus tegengaan, de verdere verzadiging van het ziekenhuiswezen vermijden, de economie doen heropleven en de bevolking in staat stellen het sociale leven weer aan te vatten. Er bestaan tot slot geen onevenredige gevolgen in het licht van die doelstellingen, nu de toegang tot zowel de vaccinaties als de testen voldoende algemeen en laagdrempelig is, zowel vanuit financieel als vanuit organisatorisch oogpunt. Bovendien is er geen CST vereist op het terras van een horecazaak. Iedereen kan zonder CST sociale contacten onderhouden op café of restaurant, en in dat kader binnen betalen en de sanitaire voorzieningen gebruiken. Ongevaccineerde personen worden dus niet verplicht om een test te laten afnemen om sociale contacten te kunnen onderhouden, zolang er geen algemene *lockdown* heerst. Zij worden dan ook niet onevenredig of onbillijk geraakt in hun vermogen of beperkt in hun eigendomsrechten, in vergelijking met andere personen of in het licht van de vereisten van het algemeen belang.

A.19.7. Wat het zesde onderdeel van het eerste middel betreft, stellen de institutionele overheden dat de bestreden bepalingen wel degelijk rekening houden met de situatie van de personen die het vaccin niet mogen krijgen wegens medische contra-indicaties. Zij kunnen immers volledig kosteloos een testcertificaat verkrijgen dat gebruikt kan worden als CST. Zo wordt het CST bewust toegankelijker gemaakt voor de ongevaccineerde personen die zich niet kunnen laten vaccineren om medische redenen en wordt er dus tegemoetgekomen aan de beperkingen die deze personen zouden ondervinden.

A.19.8. Wat het zevende onderdeel betreft, stellen de institutionele overheden dat het recht op eerbiediging van het privéleven niet vereist dat iedere maatregel die het privéleven zou kunnen raken, gekoppeld moet worden aan een specifieke, afzonderlijke procedure om de maatregel in kwestie te kunnen aanvechten. Iedere persoon heeft bovendien toegang tot de rechter, in die zin dat hij de betrokken wetgeving kan aanvechten voor het Grondwettelijk Hof.

In ieder geval, stellen de institutionele overheden, is het recht op eerbiediging van het privéleven niet absoluut. De bestreden wetgeving is voldoende precies en beoogt de in A.3.6 vermelde wettige doelstellingen die beantwoorden aan de dwingende maatschappelijke behoefte om de huidige sanitaire crisis zo snel mogelijk te beëindigen en de tussentijd zo draaglijk mogelijk te laten verlopen. De bestreden wetgeving is daarnaast evenredig in het licht van de nagestreefde doelstellingen.

A.19.9. Wat het achtste onderdeel betreft, stellen de institutionele overheden dat zowel personen met een CST als personen zonder een CST steeds toegang hebben tot sanitaire voorzieningen. Bijgevolg zal niemand verplicht worden om op straat zijn behoefte te doen of zichzelf te bevuilen, en zullen er zich geen vernederende, mensonwaardige of integriteit schadende toestanden voordoen.

A.19.10. Wat het negende onderdeel betreft, stellen de institutionele overheden dat er geen adresgegevens worden weergegeven op het CST of de identiteitskaart en dus ook niet ter kennis worden gebracht van private personen. Voorts benadrukken de institutionele overheden dat de personen die het CST controleren, de persoon die geen geldig CST heeft enkel de toegang tot een bepaalde plaats of activiteit kunnen ontzeggen. Ze mogen hierbij op geen enkele manier geweld gebruiken. Indien er zich problemen voordoen of een conflict ontstaat, dienen zij het veiligheidspersoneel of de politie in te schakelen.

A.19.11. Het tiende onderdeel is volgens de institutionele overheden onontvankelijk, in zoverre het is afgeleid uit de schending van artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, nu de verzoekende partijen niet toelichten op welke wijze die bepaling geschonden zou zijn.

In ieder geval zou die bepaling niet zijn geschonden. De genomen maatregelen zouden immers niet beantwoorden aan het begrip « straf » in de zin van artikel 7 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Een « rood signaal » of « geen toegang » op het CST zou immers geen gevolg zijn van een strafbaar feit, maar louter een preventieve maatregel die tot doel heeft de verspreiding van het coronavirus te voorkomen en te beperken. De verplichtingen die volgen uit de bestreden bepalingen zouden bovendien preventieve administratieve maatregelen betreffen. Er zou bijgevolg geen sprake zijn van een burgerrechtelijk of strafrechtelijk geschil in de zin van artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

A.19.12. Wat het elfde onderdeel betreft, herhalen de institutionele overheden dat er vandaag geen vaccinatieverplichting in het kader van de verspreiding van het coronavirus SARS-CoV-2 bestaat in België. In zoverre de verzoekende partijen de vaccinatiestrategie betwisten, stellen de institutionele overheden dat de gevolgde vaccinatiestrategie geen onderdeel uitmaakt van de bestreden rechtsnormen. Voorts zien de institutionele overheden niet in hoe de verzoekende partijen zich in het kader van huidig objectief contentieux op het adagium

NIET VERBETERDE KOPIE

fraus omnia corrumpit zouden kunnen beroepen. In ieder geval zou in onderhavige zaak voor de overheid geen van de voorwaarden van dat adagium zijn vervuld.

A.19.13. Wat het twaalfde onderdeel betreft, stellen de institutionele overheden dat de nodige applicatie gedownload kan worden op elke smartphone, dus ook op de smartphone van twaalf- tot vijftienjarigen. Het enige dat de voormelde jongeren niet zelf kunnen, is het genereren van hun digitaal EU-COVID-certificaat binnen de applicatie. Hun ouders kunnen dit evenwel voor hen doen. Voorts komt het voort uit gezondheidsrechtelijke instrumenten dat de toegang tot de gezondheidsgegevens van twaalf- tot vijftienjarigen via hun ouders verloopt. Die grief heeft dus niets met het CST te maken. Ten slotte bestaat er voor de twaalf- tot vijftienjarigen die niet over een smartphone beschikken, de mogelijkheid om een papieren versie van het CST te krijgen. Er zou dus geen sprake zijn van een discriminatie van twaalf- tot vijftienjarigen, nu zij op een eenvoudige manier – zij het met of zonder smartphone – over de nodige certificaten kunnen beschikken.

A.19.14. Wat het dertiende onderdeel betreft, stellen de institutionele overheden dat het gebruik van de applicatie COVIDScan weinig tot geen technische kennis vereist en het CST op zeer eenvoudige wijze gegenereerd kan worden via de applicatie. Bovendien beschikt het merendeel van de bevolking vandaag de dag over een smartphone, en kunnen de mensen die niet over een smartphone beschikken op eenvoudige wijze een papieren versie van het CST verkrijgen.

A.19.15. Wat het veertiende onderdeel betreft, verwijzen de institutionele overheden naar hun verweer inzake het elfde onderdeel van het middel.

A.19.16. Wat het vijftiende onderdeel betreft, stellen de institutionele overheden dat de verzoekende partijen een verkeerde lezing geven aan het voormelde arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 8 april 2021 in zake *Vavřička e.a. t. Tsjechische Republiek*. In paragraaf 298 van dat arrest wordt net bepaald dat er niet kan worden gesteld dat de huidige regeling een ernstig gebrek aan transparantie vertoont. De verzoekende partijen laten na aan te tonen dat de bestreden normen strijdig zouden zijn met die rechtspraak.

A.19.17. Wat het zestiende onderdeel betreft, betwisten de institutionele overheden dat het systeem met QR-codes geen waarborgen zou bieden dat de overheid niet ieders verplaatsingen of ontvangen klanten gaat controleren. De doeleinden van het gebruik van het CST zijn immers gedetailleerd en limitatief opgesomd in de samenwerkingsakkoorden van 14 juli 2021 en van 27 september 2021. Gelet op het principe van de doelbinding dat is vermeld in artikel 5, lid 1, b), van de AVG, is men derhalve niet gerechtigd gegevens voor andere doeleinden aan te wenden, wanneer daarin niet is voorzien in de wet.

A.19.18. Wat het zeventiende onderdeel betreft, stellen de institutionele overheden dat de door de verzoekende partijen voorgestelde temperatuurlezing in zeer veel gevallen zou leiden tot een verwerking van persoonsgegevens. Dit zou het geval zijn bij een temperatuurmeting in de horeca of bij massa-evenementen, waar men ook aanwezigheidslijsten heeft en er aldus een koppeling mogelijk zou zijn van een bepaalde persoon met een bepaalde temperatuur. Die verwerking van persoonsgegevens zou veel verregaander zijn dan de verwerking van persoonsgegevens bij het gebruik van het CST.

A.19.19. Wat het achttiende onderdeel betreft, stellen de institutionele overheden dat het Hof niet bevoegd is om de bestreden normen te toetsen aan het recht op veiligheid, dat niet in de Grondwet verankerd is.

Wat de aangevoerde schending van het gelijkheidsbeginsel betreft, laten de verzoekende partijen volgens de institutionele overheden na duidelijk toe te lichten welk discriminerend verschil in behandeling er zou bestaan tussen welke vergelijkbare categorieën van personen. In zoverre een vergelijking wordt gemaakt tussen personen die doodslag plegen die geboden was door de ogenblikkelijke noodzaak van de wettige verdediging van zichzelf of van een ander, stellen de institutionele overheden dat die categorieën van personen fundamenteel verschillend zijn en het dan ook gerechtvaardigd is dat die categorieën verschillend worden behandeld. Het verschil in behandeling is in ieder geval redelijk verantwoord in het licht van het bovenvermelde door de wetgever beoogde doel bij het opleggen van de bestreden wetgeving.

A.19.20. Wat het negentiende onderdeel betreft, betwisten de institutionele overheden dat personen die een poliovaccin weigeren, minder streng bestraft zouden worden dan personen die zich niet laten vaccineren tegen COVID-19. Personen die een poliovaccinatie weigeren, riskeren immers een geldboete van maximaal 800 euro en een gevangenisstraf van maximaal een maand. Het vaccin tegen COVID-19 is niet verplicht, en geen enkele

NIET VERBETERDE KOPIE

strafrechtelijk vrijheidsberovende maatregel kan worden genomen tegen die personen. Het enige verschil in behandeling steunt op een objectief criterium, zijnde het verschil in besmettingsgevallen, de vaccinatiegraad, de aanwezigheid op het Belgisch grondgebied, de geografische aanwezigheid wereldwijd en de economische groei. Het verschil in behandeling is redelijk verantwoord in het licht van het bovenvermelde door de wetgever beoogde doel bij het opleggen van de bestreden wetgeving.

A.19.21. Wat het twintigste onderdeel betreft, zien de institutionele overheden niet in hoe de vrijheid van verplaatsing wordt beperkt door het feit dat een persoon niet zou kunnen halthouden bij een horecagelegenheid. Indien men minder dan vijftien minuten binnen moet zijn, dient men geen CST voor te leggen. Bijkomend hoeft er geen CST te worden voorgelegd om bijvoorbeeld de sanitaire voorziening van een tankstation te gebruiken. Voor het overige verwijzen de institutionele overheden naar hun antwoord inzake het achtste onderdeel van het eerste middel.

A.19.22. Wat het eenentwintigste onderdeel betreft, benadrukken de institutionele overheden dat er geen sprake is van een bestraffing van niet-gevaccineerde personen, nu een CST ook kan worden verkregen op basis van een herstel- en testcertificaat. Voorts is in het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 duidelijk vermeld dat het CST niet mag worden aangewend in de professionele context, ook niet in bedrijfsrestaurants. Het onderscheid dat volgens de verzoekende partijen moet worden gemaakt tussen horecabezoekers voor professionele doeleinden en die voor vrijetijdsdoeleinden, zou allereerst een grote schending van het recht op eerbiediging van het privéleven van de bezoekers van een horecagelegenheid inhouden, aangezien het personeel dan zou moeten informeren naar de reden van het bezoek. Voorts zou dat onderscheid een onverantwoord epidemiologisch risico inhouden. De personen die de horecagelegenheid kunnen betreden zonder CST, zouden immers zichzelf en anderen in gevaar kunnen brengen.

A.19.23. Wat het bijkomende onderdeel van het eerste middel betreft, stellen de institutionele overheden dat er geen verschil in behandeling wordt ingesteld tussen uitbaters van een horecazaak naargelang zij al dan niet de bestreden wetgeving kunnen omzeilen doordat zij privé-evenementen kunnen organiseren en ticketsystemen kunnen toepassen. Ongeacht de toepassing van een ticket- of reservatiesysteem, blijft het een voorziening van horeca-activiteiten waar bezoekers het CST dienen te tonen. In ieder geval is een norm niet ongrondwettig om de enkele reden dat ze wordt geschonden.

A.19.24. Ondergeschikt stellen de institutionele overheden dat de verzoekende partijen enkel de bepalingen van het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 viseren, en dan nog enkel de bepalingen die voorzien in het gebruik van het CST in de bijkomende aangelegenheden en voorzieningen zoals bedoeld in artikel 1, § 1, 21°, van dat samenwerkingsakkoord. De vernietiging zou in ieder geval tot die bepalingen moeten worden beperkt.

Meest ondergeschikt wijzen de institutionele overheden erop dat, indien de samenwerkingsakkoorden van 14 juli 2021 en van 27 september 2021 in hun geheel zouden worden vernietigd, België niet meer in staat zal zijn om te voldoen aan de op dit land van toepassing zijnde Europese normen. Zij vorderen dat, indien het Hof de bestreden bepalingen vernietigt, de gevolgen worden gehandhaafd voor de periode van 16 juni 2021 tot de buitenwerkingtreding van de verordening (EU) 2021/953, of althans tot de aanneming en de goedkeuring van een nieuw samenwerkingsakkoord, onverminderd de handhaving van de gevolgen van de in het samenwerkingsakkoord bedoelde maatregelen, ook voor de toekomst, overeenkomstig artikel 33 van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021.

NIET VERBETERDE KOPIE

- B -

Ten aanzien van de bestreden bepalingen en de context ervan

B.1.1. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7668, 7669, 7671, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687, 7691, 7692 en 7694 vorderen de vernietiging van het decreet van de Vlaamse

Gemeenschap van 29 oktober 2021 « over het COVID Safe Ticket » (hierna : het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021).

B.1.2. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 vorderen de vernietiging van :

- de akten waarbij instemming wordt verleend met het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie « betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België » (hierna : het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021);

- de akten waarbij instemming wordt verleend met het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 « strekkende tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België » (hierna : het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021);

- de akten waarbij instemming wordt verleend met het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021 « strekkende tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de verwerking van gegevens met betrekking tot het digitaal EU-COVID-certificaat, het COVID Safe Ticket, het PLF en de verwerking van persoonsgegevens van in het buitenland wonende of verblijvende werknemers en zelfstandigen die activiteiten uitvoeren in België » (hierna : het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021);

NIET VERBETERDE KOPIE

- het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021;

- het decreet van het Waalse Gewest van 21 oktober 2021 « betreffende het gebruik van het COVID Safe Ticket en de mondmaskerplicht » (hierna : het decreet van het Waalse Gewest van 21 oktober 2021) en het decreet van het Waalse Gewest van 24 november 2021 « tot wijziging van de artikelen 2, 5 en 8 van het decreet van 21 oktober 2021 betreffende het gebruik van het COVID Safe Ticket en de mondmaskerplicht en tot invoeging van een artikel 10/1 » (hierna : het decreet van het Waalse Gewest van 24 november 2021);

- de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 14 oktober 2021 « betreffende de uitbreiding van het COVID Safe Ticket in geval van noodzakelijkheid voortvloeiend uit een specifieke epidemiologische situatie » (hierna : de ordonnantie van 14 oktober 2021) en de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 14 januari 2022 « tot verlenging van het temporele toepassingsgebied van de ordonnantie van 14 oktober 2021 betreffende de uitbreiding van het COVID Safe Ticket in geval van noodzakelijkheid voortvloeiend uit een specifieke epidemiologische situatie » (hierna : de ordonnantie van 14 januari 2022).

B.1.3. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7743 vorderen de vernietiging van de akten houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021, van de akten houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021 en van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021.

B.2. Op 11 maart 2020 heeft de Wereldgezondheidsorganisatie de uitbraak van het SARS-CoV-2-virus uitgeroepen tot een pandemie. Ook België is sedert maart 2020 geconfronteerd met die pandemie en de gevolgen ervan. Het SARS-CoV-2-virus is een zeer besmettelijk virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt, die voornamelijk voor ouderen en personen met een medische voorgeschiedenis ernstige medische problemen veroorzaakt of dodelijk kan zijn (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2019-2020, nr. 415/1, p. 2; *Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2020-2021, nr. 488/1, p. 2; *Parl. St.*, Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2019-2020, B-41/1, p. 1).

In het kader van die COVID-19-gezondheidscrisis en om een verdere verspreiding van de ziekte COVID-19 tegen te gaan, werd oorspronkelijk de Nationale Veiligheidsraad waarin

NIET VERBETERDE KOPIE

vertegenwoordigers van de federale overheid en van de deelentiteiten werden opgenomen, en daarna het Overlegcomité, belast om op elkaar afgestemde maatregelen te nemen teneinde de verdere verspreiding van COVID-19 te beperken (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2019-2020, nr. 415/1, p. 2; *Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2020-2021, nr. 488/1, p. 2).

B.3.1. De bestreden wetten, decreten en ordonnanties passen in het kader van het aanvullen en het actualiseren van het arsenaal aan maatregelen die de verschillende overheden hebben genomen om de COVID-19-pandemie te bestrijden en de verdere verspreiding van het SARS-CoV-2-virus tegen te gaan.

B.3.2. Zo werden in de beginfase van de pandemie strenge maatregelen genomen die ertoe strekten de overdracht van het SARS-CoV-2-virus tegen te gaan door onder meer alle fysieke contacten tussen personen en reizen te verbieden (bv. afstand van anderhalve meter bewaren; samenscholingsverbod, verbod op niet-essentiële verplaatsingen, enz.). Vanaf mei 2020, gelet op de dalende trend inzake het aantal ziekenhuisopnames en overlijdens, is een nieuwe fase in de pandemie ingegaan, die noopte tot andere maatregelen om de verdere verspreiding van het virus en COVID-19 tegen te gaan. Die maatregelen hadden in het bijzonder betrekking op het opsporen en begeleiden van (vermoedelijk) besmette personen en hun contacten.

B.3.3. In juli 2020 werden in het licht van de nieuwe fase in de COVID-19 crisis, waarbij na een periode van zogenaamde « *lockdown light* » de beperkingen op fysieke contacten tussen personen werden versoepeld en reizen opnieuw mogelijk werd, verdere maatregelen genomen om de daarmee samenhangende risico's van verdere verspreiding tegen te gaan.

B.4.1 De verordening (EU) 2021/953 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2021 « betreffende een kader voor de afgifte, verificatie en aanvaarding van interoperabele COVID-19-vaccinatie-, test- en herstelcertificaten (digitaal EU-COVID-certificaat) teneinde het vrije verkeer tijdens de COVID-19-pandemie te faciliteren » (hierna : de verordening (EU) 2021/953) voorziet, luidens artikel 1, eerste alinea, ervan, in een kader voor de afgifte, verificatie en aanvaarding van het digitale EU-COVID-certificaat, zijnde een interoperabel certificaat met informatie over de vaccinatie, het testresultaat of het herstel van de houder ervan, afgegeven in de context van de COVID-19-pandemie, dit teneinde de uitoefening van het recht van vrij verkeer door de houders van dergelijke certificaten tijdens de COVID-19-pandemie te faciliteren.

NIET VERBETERDE KOPIE

Het digitale EU-COVID-certificaat maakt de afgifte, de grensoverschrijdende verificatie en de aanvaarding van de volgende certificaten mogelijk :

- een vaccinatiecertificaat : een certificaat met de bevestiging dat aan de houder ervan een COVID-19-vaccin is toegediend in de lidstaat die het certificaat afgeeft;

- een testcertificaat : een certificaat met de bevestiging dat de houder ervan een NAAT-test of snelle antigeentest heeft ondergaan, die het type test, de datum van uitvoering van de test en het resultaat van de test vermeldt;

- een herstelcertificaat : een certificaat met de bevestiging dat de houder ervan is hersteld van een SARS-CoV-2-infectie na een positief NAAT-testresultaat (artikel 3 van de verordening (EU) 2021/953).

De verordening (EU) 2021/953 voorziet in de rechtsgrondslag voor de verwerking van persoonsgegevens die nodig is voor de afgifte van die certificaten en voor de verwerking van de informatie die nodig is om de echtheid en geldigheid van die certificaten te verifiëren en te bevestigen (artikel 1, tweede alinea).

Krachtens artikel 17 van de verordening (EU) 2021/953 is zij van toepassing met ingang van 1 juli 2021 tot 30 juni 2022.

B.4.2. Het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 voorziet in een wettelijke basis voor het binnenlandse gebruik van het digitale EU-COVID-certificaat. Luidens artikel 2, § 1, van dat akkoord vormt het de rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens die nodig zijn voor de opmaak en afgifte van het digitale EU-COVID-certificaat en voor het genereren van het COVID Safe Ticket (hierna : het CST) op basis van het digitale EU-COVID-certificaat.

Volgens de algemene toelichting van dat samenwerkingsakkoord gaat dat laatste uit van de noodzaak om « de verdere verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken », maar tevens om « rekening [te houden] met de heropstart van de activiteiten van de burgers zoals deze werden uitgeoefend voor de COVID-19-pandemie » (*Belgisch Staatsblad*, 23 juli 2021, derde editie, p. 76170).

NIET VERBETERDE KOPIE

B.4.3. Het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 definieert het CST als het resultaat van de lezing van het digitale EU-COVID-certificaat middels de COVIDScan-applicatie teneinde de toegang tot bepaalde plaatsen of bepaalde evenementen in de context van de coronavirus-COVID-19-pandemie te regelen (artikel 1, § 1, 4°).

B.4.4. In de oorspronkelijke versie ervan voorzag het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 in het gebruik van het CST om de toegang te regelen tot een massa-evenement, enerzijds, en tot een proef- en pilootproject, anderzijds (artikelen 1, § 1, 4°, 11° en 12°, 12 en 13), en dit tot 30 september 2021 (artikel 33, § 1, 3°).

B.5.1. Het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 verlengt de toepasselijkheid van de bepalingen inzake het gebruik van het CST voor massa-evenementen en proef- en pilootprojecten tot 31 oktober 2021 en breidt ze uit tot de dancings en discotheken.

In de algemene toelichting van het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 wordt ter zake vermeld :

« In het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 werd het gebruik van het COVID Safe Ticket ingevoerd voor massa-evenementen en proef- en pilootprojecten en werd tevens bepaald dat deze maatregel maar van toepassing was tot en met 30 september 2021. Gezien enerzijds de epidemiologische situatie in België nog altijd precair blijft en de besmettingen met het coronavirus COVID-19 in sommige delen van het land opnieuw in stijgende lijn zijn en gezien anderzijds het feit dat een heropflakkering van het virus nooit uit te sluiten valt, kan het COVID Safe Ticket op dat ogenblik een nuttig instrument zijn om te vermijden dat een hele reeks activiteiten opnieuw moet worden beperkt of sectoren dienen te worden gesloten. Inderdaad, het COVID Safe Ticket is een belangrijk instrument gebleken en is dat nog altijd voor de economische en sociale heropstart van de maatschappij. Het alternatief dat onze maatschappij weer zou dienen af te glijden in een nieuwe lockdown dient zoveel als mogelijk te worden vermeden. Het gebruik van het COVID Safe Ticket heeft dan ook als doel om uit de crisis te raken en sluitingen zoveel als mogelijk te vermijden. Daarom wordt het noodzakelijk geacht om voor een periode langer dan 30 september 2021 het gebruik van het COVID Safe Ticket toe te staan. In die zin wordt de toepasselijkheid van de artikelen die betrekking hebben op het wettelijk kader rond het COVID Safe Ticket of dit wettelijk kader uiteenzetten verlengd van 30 september 2021 tot en met 31 oktober 2021 » (*Belgisch Staatsblad*, 1 oktober 2021, tweede editie, p. 104680).

« Gezien de soortgelijke activiteit en de risico's van een grotere verdere verspreiding van het coronavirus COVID-19, worden de dancings en discotheken vanaf 1 oktober aan dezelfde maatregelen onderworpen als de massa-evenementen en proef- en pilootprojecten » (*ibid*., p. 104684).

NIET VERBETERDE KOPIE

Voorts voorziet het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 in de mogelijkheid voor de deelentiteiten om het gebruik van het CST mogelijk of verplicht te maken, van 1 oktober 2021 tot uiterlijk 30 juni 2022, voor de toegang tot de in artikel 1, 21°, bepaalde « aangelegenheden en voorzieningen waarvoor het gebruik van het [CST] kan worden ingezet », zijnde de horecavoorzieningen, de sport- en fitnesscentra, de handelsbeurzen en congressen, de voorzieningen die behoren tot de culturele, feestelijke en recreatieve sector en de voorzieningen voor residentiële opvang van kwetsbare personen, evenals, van 1 november 2021 tot uiterlijk 30 juni 2022, voor de toegang tot de massa-evenementen, de proef- en pilootprojecten en de dancings en discotheken (artikelen 1, 21°, en 2*bis*, §§ 1 en 2, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals ingevoegd bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021). De bevoegde deelentiteit kan die mogelijkheid enkel benutten indien de lokale epidemiologische omstandigheden dit vereisen en wanneer zij hiertoe een decreet of ordonnantie uitvaardigt, waarbij een maximale geldigheidsduur van de daarin opgenomen maatregelen en modaliteiten wordt bepaald. De lokale epidemiologische omstandigheden worden voorafgaand geëvalueerd door de *Risk Assessment Group* (RAG), die binnen vijf werkdagen na ontvangst van de aanvraag een niet-bindend advies verleent (artikelen 2*bis*, §§ 1 en 2, 13*bis* en 13*ter* van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals ingevoegd bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021).

In de algemene toelichting van het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 wordt ter zake vermeld :

« [Tevens met] het zicht op het einde van de federale fase, zijn de gefedereerde entiteiten vragende partij om het COVID Safe Ticket ook te gebruiken in of op plaatsen waar de transmissie en/of superverspreiding het meest waarschijnlijk is, zoals aangeduid in de rapporten van de GEMS van 18 en 31 augustus 2021, waarbij een cascade van sectoren werd uiteengezet waarbij deze sectoren werden gedefinieerd van hoog naar laag risico op verspreiding van het coronavirus COVID-19. Dit omvat plaatsen waar de basisregels (optimale ventilatie, afstand, maskers, beperkte contacten) niet volledig kunnen of zullen worden nageleefd door de aard van de omgeving/activiteit : nachtleven, massa-evenementen, proef- en pilootprojecten, horeca, sport- en fitnesscentra, maar ook voorzieningen die behoren tot de culturele, feestelijke en recreatieve sector. Op vraag van de gefedereerde entiteiten wordt het dan ook tevens mogelijk gemaakt om – indien epidemiologische omstandigheden het rechtvaardigen binnen het grondgebied van de respectieve gefedereerde entiteiten – de artikelen die betrekking hebben op het wettelijk kader rond het COVID Safe Ticket of dit wettelijk kader uiteenzetten, toepasselijk te maken vanaf 1 november 2021 voor zover een gefedereerde entiteit deze mogelijkheid inschrijft in een decreet of een ordonnantie voor een bepaalde tijd, waarbij het ten sterkste

NIET VERBETERDE KOPIE

aanbevolen is deze te beperken tot maximaal 3 maanden » (*Belgisch Staatsblad*, 1 oktober 2021, tweede editie, pp. 104680-104681).

« Ook kan worden vastgesteld dat er sinds de vaccinatiecampagne lopende is, sprake is van verschillende lokale epidemiologische omstandigheden tussen de verschillende gefedereerde entiteiten. Bijvoorbeeld een lagere vaccinatiegraad of relatief hoger aantal ziekenhuisopnames binnen een bepaalde deelstaat. Deze epidemiologische verschillen kunnen vereisen of toelaten dat er zich voor een bepaalde gemeenschap of regio een uitbreiding van het inzetten en het gebruik van het COVID Safe Ticket opdringt, daar waar voor andere gemeenschappen en regio's een dergelijke noodzaak niet bestaat of niet kan worden gerechtvaardigd aan de hand van epidemiologische omstandigheden.

In het eerste geval dient het voor een gefedereerde entiteit, in het kader van haar autonomie dan ook mogelijk te zijn om voor wat betreft diens grondgebied een uitbreiding van de maatregelen te kunnen activeren en vervolgens toepassen, voor zover epidemiologische omstandigheden dit rechtvaardigen en na evaluatie van de [*Risk Assessment Group* (RAG)] van deze omstandigheden.

Deze gediversifieerde toepassing van het COVID Safe Ticket zorgt eveneens voor een proportionele toepassing van dit instrument. Enkel wanneer de epidemiologische toestand het rechtvaardigt en na evaluatie van de RAG van deze omstandigheden, kan een regio of gemeenschap dan immers deze maatregelen in werking stellen. Na 31 oktober 2021 geldt als het uitgangspunt zelfs dat het COVID Safe Ticket niet meer toepasbaar/toepasselijk is en dus niet meer zal kunnen worden gebruikt, tenzij er een dergelijk verontrustende epidemiologische toestand aanwezig is in een bepaalde regio of gemeenschap en de RAG dit mee onderschrijft. Zo blijft het gebruik beperkt tot waar en wanneer het absoluut noodzakelijk is.

Zo wordt een diversifiëring op basis van objectieve wetenschappelijke parameters mogelijk, door bijvoorbeeld de vaccinatiegraad, het aantal ziekenhuisopnames en/of het reproductiegetal te analyseren per regio of gemeenschap. Een regio of gemeenschap zal dan zelf op basis van de epidemiologische toestand, met respect voor en justificatie van het principe van de proportionaliteit, kunnen beslissen of het gebruik van het COVID Safe Ticket verplicht is of niet en wat het toepassingsgebied van het COVID Safe Ticket zal zijn binnen het kader dat in het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 wordt bepaald » (*Belgisch Staatsblad*, 1 oktober 2021, tweede editie, pp. 104688-104689).

Artikel 2*bis*, § 3, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 voorziet in een specifieke regeling wanneer een epidemische noodsituatie wordt afgekondigd overeenkomstig artikel 3, § 1 van de wet van 14 augustus 2021 « betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie » (hierna : de wet van 14 augustus 2021). In de oorspronkelijke versie ervan, zoals ingevoegd bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021, bepaalde artikel 2*bis*, § 3, dat zodra een epidemische noodsituatie wordt afgekondigd, de artikelen 2*bis*, §§ 1 en 2, 13*bis* en 13*ter* geen toepassing meer vinden en de decreten en ordonnanties die op basis van die bepalingen zijn uitgevaardigd door de deelentiteiten inzake het gebruik van het CST, niet langer uitwerking hebben of worden opgeschort. Indien de

NET VERBETERDE KOPIE

partijen bij het samenwerkingsakkoord tijdens de epidemische noodsituatie gebruik wensen te maken van het CST, dienen de modaliteiten voor het gebruik van het CST in de in artikel 1, 21°, bepaalde « aangelegenheden en voorzieningen waarvoor het gebruik van het [CST] kan worden ingezet » te worden uiteengezet in een aanvullend samenwerkingsakkoord. Voor de massa-evenementen, de proef- en pilootprojecten en de dancings en discotheken dienen de concrete uitvoeringsmodaliteiten, voor zover als nodig, bij een koninklijk besluit of een uitvoerend samenwerkingsakkoord te worden geregeld (artikel 2*bis*, § 3, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals ingevoegd bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021).

In de algemene toelichting van het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 wordt ter zake vermeld :

« Indien de wet van 14 augustus 2021 betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie wordt toegepast, zullen de artikelen die betrekking hebben op het gebruik van het COVID Safe Ticket middels een gedifferentieerde aanpak en voor de bijkomende sectoren (met name artikelen 2*bis*, §§ 1 en 2, 13*bis* en 13*ter* van dit Samenwerkingsakkoord), niet langer van toepassing zijn en worden opgeschort. Teneinde een aanpak te kunnen voorzien die aangepast is aan de epidemiologische situatie van dat moment, zal worden geëvalueerd of het gebruik van het COVID Safe Ticket opnieuw van toepassing moet worden voor het (al dan niet) gehele grondgebied. Voor zover nodig dient hierbij wel te worden gepreciseerd dat dit maar kan voor een periode die loopt tot 30 juni 2022. In die zin zal het samenwerkingsakkoord in de volgende bepalingen voorzien : wanneer de epidemische noodsituatie wordt afgekondigd en aldus besloten wordt dat een gecoördineerde aanpak van de gezondheidscrisis op federaal niveau vereist is en derhalve een gedifferentieerd gebruik van het COVID Safe Ticket niet langer aangewezen is, zullen de maatregelen genomen door de gefedereerde entiteiten afzonderlijk met betrekking tot het gebruik van het COVID Safe Ticket buiten werking treden of worden opgeschort. De gefedereerde entiteiten zullen bijgevolg niet langer middels een decreet of ordonnantie tot een ander gebruik van het COVID Safe Ticket kunnen beslissen, aangezien deze decreten en ordonnanties van zodra de epidemische noodsituatie wordt aangekondigd niet langer kunnen worden toegepast en/of zullen worden opgeschort. Het verder gebruik van het COVID Safe Ticket tijdens de epidemische noodsituatie dient dan voor de partijen van het samenwerkingsakkoord te worden voorzien :

- Middels een aanvullend wetgevend samenwerkingsakkoord indien de partijen bij het samenwerkingsakkoord het gebruik van het COVID Safe Ticket willen gebruiken voor de bijkomende sectoren waar het COVID Safe Ticket kan worden ingezet; of

- Middels een besluit zoals voorzien in de wet van 14 augustus 2021 betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie of middels een uitvoerend samenwerkingsakkoord voor wat betreft het gebruik van het COVID Safe Ticket voor de massa-evenementen, de proef- en pilootprojecten en de dancings en discotheken.

NIET VERBETERDE KOPIE

Indien men de epidemische noodsituatie beëindigt, worden de artikelen die betrekking hebben op het wettelijk kader rond het COVID Safe Ticket of dit wettelijk kader uiteenzetten, opnieuw toepasselijk, tenzij de partijen bij dit samenwerkingsakkoord hier uitdrukkelijk anders over beslissen middels een nieuw samenwerkingsakkoord » (*Belgisch Staatsblad*, 1 oktober 2021, tweede editie, pp. 104692-104693).

B.5.2. Het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021 brengt in het voormelde artikel 2*bis* van het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 verschillende wijzigingen aan, teneinde « op een kordate en correcte manier de verwachte noodsituatie te kunnen beheren indien de epidemische noodsituatie wordt afgekondigd, overeenkomstig artikel 3, § 1, van de wet 14 augustus 2021 » (*Belgisch Staatsblad*, 29 oktober 2021, tweede editie, p. 110825).

Artikel 2*bis*, § 3, eerste en tweede lid, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals vervangen bij het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021, bepaalt dat zodra en enkel voor zolang er een epidemische noodsituatie is afgekondigd overeenkomstig de wet van 14 augustus 2021, de deelentiteiten niet langer het gebruik van het CST voor de toegang tot massa-evenementen, proef- en pilootprojecten en dancings en discotheken kunnen regelen en de uitgevaardigde decreten, ordonnanties en uitvoerende instrumenten ter zake geen uitwerking meer hebben, nu dit door het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 wordt geregeld. De deelentiteiten kunnen wel maatregelen nemen of behouden met betrekking tot het gebruik van het CST voor de toegang tot massa-evenementen, proef- en pilootprojecten en dancings en discotheken, in zoverre die maatregelen strenger zijn dan de maatregelen genomen op grond van de wet van 14 augustus 2021 teneinde de gevolgen van de epidemische noodsituatie voor de volksgezondheid te voorkomen of te beperken (artikel 2*bis*, § 3, vierde lid).

Het gebruik van het CST voor de toegang tot de in artikel 1, 21° bedoelde « aangelegenheden en voorzieningen waarvoor het gebruik van het [CST] kan worden ingezet » blijft wel geregeld door de decreten en de ordonnanties, zij het dat die regels niet in strijd mogen zijn met de maatregelen die overeenkomstig de wet van 14 augustus 2021 worden genomen (artikel 2*bis*, § 3, derde lid). In de algemene toelichting wordt bij wijze van voorbeeld verwezen naar een sluiting of een *lockdown* (*Belgisch Staatsblad*, 29 oktober 2021, tweede editie, p. 110827).

B.6. Het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals gewijzigd bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 en bij het samenwerkingsakkoord van

NIET VERBETERDE KOPIE

28 oktober 2021, somt aldus op exhaustieve wijze de plaatsen op waarvan de toegang afhankelijk kan worden gemaakt van het voorleggen van het CST. Het staat aan de deelentiteiten dat samenwerkingsakkoord ten uitvoer te leggen en in voorkomend geval bij decreet of ordonnantie het gebruik van het CST optioneel of verplicht te maken voor de toegang tot die plaatsen.

B.7.1. De Vlaamse Gemeenschap heeft het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 ten uitvoer gelegd bij het decreet van 29 oktober 2021.

Krachtens artikel 3 van dat decreet is het inzetten van het CST toegestaan bij bezoekers van twaalf jaar en twee maanden en ouder van voorzieningen van residentiële opvang van kwetsbare personen, meer bepaald van ziekenhuizen, woonzorgcentra, revalidatieziekenhuizen en voorzieningen voor personen met een handicap.

Krachtens artikel 4 van dat decreet kunnen organisatoren van publieke evenementen die toegankelijk zijn voor een publiek van ten minste 200 personen en maximaal 2 999 personen wanneer het evenement binnen wordt georganiseerd en ten minste 400 personen en maximaal 4 999 personen wanneer het buiten wordt georganiseerd, het CST inzetten bij bezoekers van twaalf jaar en twee maanden en ouder. Zij dienen in dat geval de bezoekers voorafgaandelijk te informeren over de noodzaak van een CST voor de toegang tot het evenement en over de verwerking van hun persoonsgegevens in het kader van het CST.

Artikel 5, § 1, van dat decreet voorziet in een verplicht gebruik van het CST voor bezoekers van twaalf jaar en twee maanden en ouder van publieke evenementen die als massa-evenement moeten worden beschouwd, van proef- en pilootprojecten en van dancings en discotheken. Artikel 5, § 2, van dat decreet verplicht het gebruik van het CST voor bezoekers van zestien jaar en ouder van, enerzijds, voorzieningen van horeca-activiteiten, met uitzondering van de buitenruimtes van die voorzieningen, inclusief de terrassen, van de kortstondige toegang die niet gericht is op consumptie in de voorziening mits gebruik van een mondmasker en van de armoedeorganisaties, voedselhulpinitiatieven en inloopcentra voor dak- en thuislozen en, anderzijds, fitnesscentra. Krachtens artikel 5, § 3, van dat decreet worden overtredingen van de voormelde verplichtingen bestraft met een geldboete van 50 tot 500 euro voor de bezoekers en 50 tot 2 500 euro voor de organisatoren, directieleden en uitbaters.

NIET VERBETERDE KOPIE

Het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 is in werking getreden op 30 oktober 2021, zijnde daags na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*, met uitzondering van het voormelde artikel 5, dat in werking is getreden op 1 november 2021. Het decreet is buiten werking getreden op 7 maart 2022 (besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2022 « over de buitenwerkingtreding van het decreet van 29 oktober 2021 over het COVID Safe Ticket »).

B.7.2. Bij het decreet van het Waalse Gewest van 21 oktober 2021, zoals gewijzigd bij het decreet van het Waalse Gewest van 24 november 2021, heeft het Waalse Gewest het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 ten uitvoer gelegd.

Artikel 5 van het decreet van het Waalse Gewest van 21 oktober 2021 legt het gebruik van het CST op het grondgebied van het Franse taalgebied op voor massa-evenementen, proef- en pilootprojecten, voorzieningen van horeca-activiteiten, dancings en discotheken, sport- en fitnesscentra, handelsbeurzen en congressen, de voorzieningen die behoren tot de culturele, feestelijke en recreatieve sector en voorzieningen voor residentiële opvang van kwetsbare personen. Het CST is niet vereist in de buitenruimten van activiteiten van horecavoorzieningen die een capaciteit hebben van minder dan 100 personen tegelijk, zich in de open lucht bevinden en aan drie zijden open zijn.

Krachtens artikel 7 van het decreet van het Waalse Gewest van 21 oktober 2021 worden overtredingen van de voormelde verplichtingen bestraft met een geldboete van 50 tot 500 euro voor de bezoeker en 50 tot 2 500 euro voor de organisator.

De bepalingen van het decreet van het Waalse Gewest van 21 oktober 2021 inzake het CST hebben uitwerking gehad van 1 november 2021 tot 7 maart 2022.

B.7.3. De Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie heeft het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 ten uitvoer gelegd bij de ordonnantie van 14 oktober 2021.

Krachtens de artikelen 4, § 1, en 5, § 2, van de ordonnantie van 14 oktober 2021 mag het Verenigd College het gebruik van het CST op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad opleggen of toelaten voor de toegang tot massa-evenementen, proef- en

NIET VERBETERDE KOPIE

pilootprojecten, voorzieningen van horeca-activiteiten, dancings en discotheken, sport- en fitnesscentra, handelsbeurzen en congressen, voorzieningen die behoren tot de culturele, feestelijke en recreatieve sector en voorzieningen voor residentiële opvang van kwetsbare personen. Het gebruik van het CST mag evenwel niet worden opgelegd in de buitenruimtes van horecavoorzieningen, mits bepaalde minimale regels worden nageleefd.

Het gebruik van het CST mag slechts worden opgelegd nadat het Verenigd College heeft vastgesteld dat de epidemiologische situatie van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad dat vereist (artikel 5, § 1). Die epidemiologische situatie wordt met name beoordeeld op basis van de incidentiegraad, de positiviteitsratio, de besmettelijkheid van circulerende varianten, de vaccinatiegraad en de bezettingsgraad van de ziekenhuisbedden. Het Verenigd College bepaalt de toepassingsduur van het gebruik van het CST, die een periode van drie maanden niet mag overschrijden (artikel 5, § 3). Een nieuwe ordonnantie dient te worden aangenomen teneinde de ingevoerde regeling te verlengen met aanvullende perioden van maximaal drie maanden, die in geen geval 30 juni 2022 mogen overschrijden (artikel 6, tweede lid).

Krachtens artikel 8, § 2, van de ordonnantie van 14 oktober 2021 worden overtredingen van de bepalingen van de ordonnantie bestraft met een geldboete van 50 tot 500 euro voor de bezoeker of deelnemer en 50 tot 2 500 euro voor de organisator.

De ordonnantie van 14 oktober 2021 is in werking getreden op 15 oktober 2021. Artikel 10 van de ordonnantie bepaalde oorspronkelijk dat het gebruik van het CST uiterlijk op 14 januari 2022 wordt beëindigd, hetgeen bij ordonnantie van 14 januari 2021 werd verlengd tot 14 april 2022.

NIET VERBETERDE KOPIE

Ten aanzien van de omvang van de beroepen

B.8.1. Het Hof moet de omvang van de beroepen tot vernietiging vaststellen uitgaande van de inhoud van de verzoekschriften en in het bijzonder op basis van de uiteenzetting van de middelen. Het Hof beperkt zijn onderzoek tot de bepalingen waartegen middelen zijn gericht.

B.8.2. Uit de uiteenzetting van het enige middel in de zaken nrs. 7668, 7669, 7671, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687, 7691, 7692 en 7694 blijkt dat de grieven van de

verzoekende partijen uitsluitend zijn gericht tegen artikel 5, § 2, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021, dat het gebruik van het CST verplicht voor bezoekers van voorzieningen van horeca-activiteiten en van fitnesscentra. De beroepen tot vernietiging in die zaken zijn niet ontvankelijk in zoverre ze tegen andere bepalingen zijn gericht.

Ten aanzien van het belang van de verzoekende partijen

B.9.1. De Ministerraad en de Vlaamse Regering betwisten het belang van de verzoekende partijen in de zaken nrs. 7668, 7669, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687 en 7694, omdat zij in hun uiteenzetting over het belang slechts een modelformulering vermelden die op een website werd aangereikt door een derde partij, zonder die algemene uiteenzetting op hun persoonlijke situatie te betrekken. Voorts zouden de verzoekende partijen in de zaken nrs. 7671, 7691 en 7692 geen rechtstreeks verband aantonen tussen de bestreden norm en hun situatie, in zoverre zij aanvoeren dat zij als gevaccineerde personen niet naar de horeca kunnen gaan met ongevaccineerde familieleden. Het belang van de verzoekende partijen in de zaken nrs. 7739 en 7743 wordt niet betwist.

B.9.2. De Grondwet en de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof vereisen dat elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die een beroep tot vernietiging instelt, doet blijken van een belang. Van het vereiste belang doen slechts blijken de personen wier situatie door de bestreden norm rechtstreeks en ongunstig zou kunnen worden geraakt; bijgevolg is de *actio popularis* niet toelaatbaar.

B.9.3. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7668, 7669, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687 en 7694 voeren in hun nagenoeg identieke verzoekschriften aan dat zij zich niet hebben laten vaccineren tegen COVID-19 en door het CST niet op een gewone wijze naar de horeca kunnen gaan.

Zij kunnen rechtstreeks en ongunstig worden geraakt door het bij hun verzoekschrift bestreden decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021, dat het gebruik van het CST verplicht voor bezoekers van zestien jaar en ouder van voorzieningen van horeca-activiteiten. Het feit dat zij nagenoeg identieke verzoekschriften hebben ingediend die door een derde ter beschikking werden gesteld, wijzigt die vaststelling niet.

NIET VERBETERDE KOPIE

B.9.4. Aangezien de verzoekende partijen in de zaken nrs. 7668, 7669, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687 en 7694 doen blijken van een belang bij de vernietiging van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021, is het niet nodig dat het Hof zich uitspreekt over de ontvankelijkheid van de verzoekschriften in de zaken nrs. 7671, 7691 en 7692, die betrekking hebben op dezelfde bepaling en steunen op een identiek middel.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de middelen

Wat betreft de bevoegdheid van het Hof

B.10.1. Krachtens artikel 142, tweede lid, van de Grondwet en artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 is het Hof bevoegd om uitspraak te doen op de beroepen tot vernietiging van een wet, een decreet of een in artikel 134 van de Grondwet bedoelde regel, wegens schending van de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten en wegens schending van de artikelen van titel II (« De Belgen en hun rechten ») en van de artikelen 143, § 1, 170, 172 en 191 van de Grondwet.

Het Hof onderzoekt de middelen in zoverre zij de schending aanvoeren van normen waaraan het rechtstreeks vermag te toetsen.

B.10.2. Noch artikel 142 van de Grondwet, noch artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 verlenen het Hof de bevoegdheid om wetskrachtige bepalingen rechtstreeks te toetsen aan verdragsbepalingen. Bijgevolg is het Hof niet bevoegd om de bestreden bepalingen rechtstreeks te toetsen aan artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en is het tweede middel in de zaak nr. 7743 niet ontvankelijk.

B.10.3.1. Evenmin verlenen artikel 142 van de Grondwet en artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 het Hof de bevoegdheid om wetskrachtige normen rechtstreeks te toetsen aan artikel 187 van de Grondwet.

NIET VERBETERDE KOPIE

Het eerste middel in de zaak nr. 7739 is bijgevolg onontvankelijk in zoverre het de schending aanvoert van artikel 187 van de Grondwet « op zichzelf genomen ».

B.10.3.2. Artikel 187 van de Grondwet vormt een waarborg die nauw verbonden is met de bepalingen van de Grondwet waarvan het Hof de naleving verzekert.

Derhalve houdt het Hof rekening met de in die grondwetsbepaling vervatte waarborg wanneer een schending wordt aangevoerd van grondrechten die zijn vermeld in titel II van de Grondwet. In zoverre de middelen zijn afgeleid uit de schending van artikelen in titel II van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 187 van de Grondwet, zijn ze ontvankelijk.

Wat betreft de uiteenzetting van de middelen

B.11. Om te voldoen aan de vereisten van artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989, moeten de middelen van het verzoekschrift te kennen geven welke van de regels waarvan het Hof de naleving waarborgt, zouden zijn geschonden, alsook welke de bepalingen zijn die deze regels zouden schenden, en uiteenzetten in welk opzicht die regels door de bedoelde bepalingen zouden zijn geschonden.

De door de verzoekende partijen aangevoerde middelen in de zaak nr. 7743 beantwoorden slechts deels aan die vereisten, nu sommige grieven slechts zeer summier en niet ondubbelzinnig zijn ontwikkeld.

Het Hof onderzoekt de middelen in zoverre zij aan de voormelde vereisten voldoen.

Ten gronde

B.12. Het onderzoek van de overeenstemming van een wetskrachtige bepaling met de bevoegdheidverdelende regels moet in de regel dat van de bestaanbaarheid ervan met de bepalingen van titel II en met de artikelen 170, 172 en 191 van de Grondwet voorafgaan. Het Hof onderzoekt bijgevolg eerst het middel dat is afgeleid uit de schending van de bevoegdheidverdelende regels (B.13 tot B.18).

NIET VERBETERDE KOPIE

Het Hof onderzoekt vervolgens het middel dat is afgeleid uit de schending van de grondrechten in samenhang gelezen met artikel 187 van de Grondwet (B.19), alvorens in te gaan op elk van die grondrechten. Die middelen hebben betrekking op het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie (B.20 tot B.34), het recht op persoonlijke vrijheid, het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven en het recht op bescherming van persoonsgegevens (B.35 tot B.58), de rechten van het kind en de rechten van personen met een handicap (B.59 tot B.62), het recht op culturele en maatschappelijke ontplooiing (B.63 tot B.65), de vrijheid van vergadering en vereniging (B.66 tot B.68), het rechtszekerheidsbeginsel en het beginsel van de niet-retroactiviteit van de wetten (B.69 tot B.72), het eigendomsrecht (B.73 tot B.74) en het recht op een eerlijk proces (B.75 tot B.77).

Wat betreft de bevoegdheidverdelende regels (vierde middel in de zaak nr. 7739)

B.13. In het vierde middel in de zaak nr. 7739 viseren de verzoekende partijen in een eerste onderdeel het feit dat, bij afkondiging van een epidemische noodsituatie, de deelentiteiten hun principiële mogelijkheid zouden verliezen om het CST in te zetten en de federale overheid eenzijdig de decreten en ordonnanties inzake het gebruik van het CST zou kunnen opheffen of wijzigen.

B.14.1. In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen aanvoeren, voorziet het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals gewijzigd bij het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021, niet in de mogelijkheid voor de federale overheid om eenzijdig decreten of ordonnanties op te heffen of te wijzigen.

De deelentiteiten hebben daarentegen bij dat samenwerkingsakkoord ermee ingestemd dat zodra en voor zolang er een epidemische noodsituatie is afgekondigd overeenkomstig de wet van 14 augustus 2021, de decreten en ordonnanties die zij ter uitvoering van de artikelen 2*bis*, §§ 1 en 2, 13*bis* en 13*ter* van het samenwerkingsakkoord hebben uitgevaardigd inzake het gebruik van het CST voor de toegang tot massa-evenementen, proef- en pilootprojecten en dancings en discotheken, in beginsel niet langer uitwerking hebben (artikel 2*bis*, § 3, tweede lid, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals gewijzigd bij het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021). Die aangelegenheid wordt gedurende die

NIET VERBETERDE KOPIE

periode geregeld door de regeling in het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 die geldig was tot en met 31 oktober 2021, waarbij de concrete uitvoeringsmodaliteiten voor zover als nodig worden geregeld in een koninklijk besluit of in een uitvoerend samenwerkingsakkoord. Voorts behouden de deelentiteiten de bevoegdheid om maatregelen inzake het gebruik van het CST voor de toegang tot massa-evenementen, proef- en pilootprojecten en dancings en discotheken te nemen of te behouden, voor zover die maatregelen strenger zijn dan de maatregelen genomen op grond van de wet van 14 augustus 2021 (artikel 2*bis*, § 3, vierde lid, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals gewijzigd bij het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021).

Voor wat betreft de in artikel 1, 21°, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 vermelde « aangelegenheden en voorzieningen waarvoor het gebruik van het [CST] kan worden ingezet », zijnde de horecavoorzieningen, de sport- en fitnesscentra, de handelsbeurzen en congressen, de voorzieningen die behoren tot de culturele, feestelijke en recreatieve sector en de voorzieningen voor residentiële opvang van kwetsbare personen, bepaalt het samenwerkingsakkoord dat het gebruik van het CST wel geregeld blijft door de decreten en de ordonnanties, zij het dat die regels niet in strijd mogen zijn met de maatregelen die overeenkomstig de wet van 14 augustus 2021 werden genomen (artikel 2*bis*, § 3, derde lid, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals gewijzigd bij het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021).

B.14.2. Het eerste onderdeel van het vierde middel in de zaak nr. 7739 is niet gegrond in zoverre de verzoekende partijen aanvoeren dat de deelentiteiten de mogelijkheid zouden verliezen om het CST in te zetten en de federale overheid eenzijdig de decreten en ordonnanties inzake het gebruik van het CST zou kunnen opheffen of wijzigen.

B.15. In het tweede onderdeel van het vierde middel in de zaak nr. 7739 stellen de verzoekende partijen dat het CST geen maatregel van preventieve gezondheidszorg is waarvoor de gemeenschappen bevoegd zijn, doch wel een maatregel van sanitaire politie, waarvoor uitsluitend de federale overheid bevoegd is.

B.16.1. Artikel 128 van de Grondwet bepaalt :

NIET VERBETERDE KOPIE

« § 1. De Parlementen van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap regelen, elk voor zich, bij decreet, de persoonsgebonden aangelegenheden, alsook, voor deze aangelegenheden, de samenwerking tussen de gemeenschappen en de internationale samenwerking, met inbegrip van het sluiten van verdragen.

Een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid, stelt deze persoonsgebonden aangelegenheden vast, alsook de vormen van samenwerking en de nadere regelen voor het sluiten van verdragen.

§ 2. Deze decreten hebben kracht van wet respectievelijk in het Nederlandse taalgebied en in het Franse taalgebied, alsmede, tenzij wanneer een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid er anders over beschikt, ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die, wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap ».

B.16.2. Artikel 5, § 1, I, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (hierna : de bijzondere wet van 8 augustus 1980) bepaalt :

« De persoonsgebonden aangelegenheden bedoeld in artikel 128, § 1, van de Grondwet, zijn :

I. Wat het gezondheidsbeleid betreft :

[...]

8° de gezondheidsopvoeding alsook de activiteiten en diensten op het vlak van de preventieve gezondheidszorg, evenals alle initiatieven inzake de preventieve gezondheidszorg.

De federale overheid blijft evenwel bevoegd voor :

1° de ziekte- en invaliditeitsverzekering;

2° de nationale maatregelen inzake profylaxis.

[...] ».

B.16.3. Voor zover zij er niet anders over hebben beschikt, moeten de Grondwetgever en de bijzondere wetgever worden geacht aan de gemeenschappen de volledige bevoegdheid te hebben toegekend tot het uitvaardigen van de regels die eigen zijn aan de hun toegewezen aangelegenheden, en zulks onverminderd de mogelijkheid om desnoods een beroep te doen op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

B.16.4. Overeenkomstig artikel 5, § 1, I, eerste lid, 8°, en tweede lid, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 zijn de gemeenschappen bevoegd voor de activiteiten en diensten op

NIET VERBETERDE KOPIE

het vlak van de preventieve gezondheidszorg, evenals alle initiatieven inzake de preventieve gezondheidszorg, met uitzondering van de nationale maatregelen inzake profylaxis.

Uit artikel 128, § 2, van de Grondwet vloeit voort dat de gemeenschappen inzake die « persoonsgebonden aangelegenheden » territoriaal bevoegd zijn in het Nederlandse taalgebied, respectievelijk het Franse taalgebied, evenals ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die, wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap. Ten aanzien van personen die zich op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad bevinden, kan de decreetgever aldus slechts verplichtingen opleggen, in zoverre die het gevolg zijn van een vrijwillige beslissing om zich tot een instelling te richten die behoort tot de Vlaamse of de Franse Gemeenschap. Ten aanzien van andere personen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad kunnen inzake persoonsgebonden aangelegenheden enkel verplichtingen ten aanzien van personen worden opgelegd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, overeenkomstig artikel 135 van de Grondwet en artikel 63 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen.

Met toepassing van artikel 138 van de Grondwet, hebben de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie in onderlinge overeenstemming beslist dat de bevoegdheid inzake de preventieve gezondheidszorg in het Franse taalgebied wordt uitgeoefend door de instellingen van het Waalse Gewest en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad door de instellingen van de Franse Gemeenschapscommissie (artikel 3, 6°, van het bijzonder decreet van de Franse Gemeenschap van 3 april 2014 « betreffende de bevoegdheden van de Franse Gemeenschap waarvan de uitoefening naar het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie wordt overgedragen »; artikel 3, 6°, van het decreet van de Franse Gemeenschapscommissie van 4 april 2014 « betreffende de overdracht van de uitoefening van de bevoegdheden van de Franse Gemeenschap naar het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie »; artikel 3, 6°, van het decreet van het Waalse Gewest van 11 april 2014 « betreffende de bevoegdheden van de Franse Gemeenschap waarvan de uitoefening aan het Waalse Gewest en aan de Franse Gemeenschapscommissie overgedragen wordt »).

B.16.5. Uit de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 blijkt dat, wat « de activiteiten en diensten op het vlak van de preventieve gezondheidszorg » betreft, in het bijzonder is gedacht aan de opsporing van en de strijd tegen besmettelijke ziekten

NIET VERBETERDE KOPIE

(*Parl. St.*, Senaat, 1979-1980, nr. 434/2, p. 125). Met betrekking tot de draagwijdte van de « nationale maatregelen inzake profylaxis » blijkt dat die aan de federale overheid voorbehouden bevoegdheid beperkt is tot de verplichte inentingen (*ibid.*).

Blijkens de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming, waarbij de « initiatieven » op het vlak van de preventieve gezondheidszorg werden toegevoegd aan de opsomming van de gemeenschapsbevoegdheden in artikel 5, § 1, I, eerste lid, 8°, beschikken de gemeenschappen « over een algemene bevoegdheid met betrekking tot de gezondheidsopvoeding en preventieve gezondheidszorg ». Diezelfde parlementaire voorbereiding vermeldt dat « de federale overheid [...] niet langer maatregelen [zal] kunnen nemen inzake de gezondheidsopvoeding noch inzake activiteiten en diensten op het vlak van de preventieve gezondheidszorg, die toekomen aan de gemeenschappen ». Daarbij werd in het bijzonder erop gewezen dat de federale overheid bepaalde preventie-initiatieven, zoals vaccinatie- en screeningscampagnes, niet zou voortzetten en in de toekomst evenmin nog nieuwe dergelijke preventie-initiatieven zou kunnen invoeren « op grond van welke bevoegdheid dan ook » (*Parl. St.*, Senaat, 2012-2013, nr. 5-2232/1, pp. 42 en 43).

B.17. De handhaving van de openbare orde, met inbegrip van de handhaving van de volksgezondheid (de zogenaamde sanitaire politie), behoort tot de residuaire bevoegdheid van de federale wetgever. Dit wordt bevestigd door artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dat uitdrukkelijk « de organisatie van en het beleid inzake de politie, met inbegrip van artikel 135, § 2, van de nieuwe gemeentewet » uitsluit van de bevoegdheid van de gewesten. Uit artikel 135, § 2, van de Nieuwe Gemeentewet, dat aan de gemeenten de bevoegdheid inzake algemene bestuurlijke politie toewijst, blijkt dat de residuaire bevoegdheid van de federale wetgever inzake handhaving van de openbare orde, met inbegrip van de handhaving van de volksgezondheid, « de zindelijkheid, de gezondheid, de veiligheid en de rust op openbare wegen en plaatsen en in openbare gebouwen » omvat en meer bepaald het voorkomen, « [door] het nemen van passende maatregelen[, van] rampen en plagen, zoals brand, epidemieën en epizoötieën ». Die bevoegdheid is niet beperkt tot de publieke ruimten, maar strekt zich ook uit tot oorzaken die hun oorsprong vinden in private eigendommen doch daarbuiten gevolgen teweegbrengen die de openbare orde bedreigen (zie o.m. Cass. 20 juni 2008, C.06.0592.F, ECLI:BE:CASS:2008:ARR.20080620.2; RvSt, 23 september 2010, nr. 207.515).

NIET VERBETERDE KOPIE

B.18.1. Uit het bovenstaande volgt dat de strijd tegen besmettelijke ziekten, zoals COVID-19, behoort tot de onder artikel 5, § 1, I, eerste lid, 8°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bedoelde bevoegdheid van de gemeenschappen inzake preventieve gezondheidszorg, evenals tot de residuaire bevoegdheid van de federale overheid inzake de handhaving van de openbare orde (zie o.m. RvSt, advies nr. 68.936 van 7 april 2021; RvSt, adviezen nrs. 69.730 en 69.736 van 9 juli 2021; RvSt, advies nr. 70.159 van 23 september 2021). Door de invoering en het gebruik van het CST in een samenwerkingsakkoord te regelen en die bevoegdheden aldus in onderlinge samenwerking uit te oefenen, hebben de federale overheid en de bevoegde deelentiteiten zich willen conformeren aan het evenredigheidsbeginsel, dat inherent is aan elke bevoegdheidsuitoefening.

Het feit dat het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 het aan de decreet- en ordonnantiegever overlaat om het gebruik van het CST in bepaalde gevallen en onder bepaalde voorwaarden in te voeren en te regelen, kan worden ingepast in de bevoegdheid van de gemeenschappen inzake preventieve gezondheidszorg. Zoals uit de adviespraktijk van de afdeling wetgeving van de Raad van State blijkt, omvat die bevoegdheid de mogelijkheid om verplichtingen op te leggen aan personen met het oog op het opsporen van bepaalde ziektes en het voorkomen van de besmetting van andere personen (zie RvSt, advies nr. 38.381/3 van 7 juli 2005; RvSt, advies nr. 40.537/3 van 22 oktober 2009; RvSt, advies nr. 53.018 van 13 mei 2013; RvSt, advies nr. 68.338/3 van 12 januari 2021). Zo zijn de gemeenschappen bevoegd om de toegang tot bepaalde plaatsen te verbieden, althans voor zover die maatregel « zich ‘ niet tot de bevolking in het algemeen ’ [richt], doch specifiek [omschrijft] ‘ op welke plaatsen en/of in welke omstandigheden die [maatregel], die rechtstreeks gericht [moet] zijn tot personen met een (risico op een) infectie met een besmettelijke ziekte en die rechtstreeks te maken [moet] hebben met ziektes en aandoeningen ’ [wordt] opgelegd » (RvSt, advies nr. 68.936 van 7 april 2021, punt 26; RvSt, advies nr. 70.159 van 23 september 2021, punt 5.1). Dat is te dezen het geval, nu het gebruik van het CST een gerichte maatregel betreft teneinde besmettingen te beperken, die wordt opgelegd aan de organisatoren, uitbaters en bezoekers van limitatief opgesomde evenementen, voorzieningen en aangelegenheden waar veel personen bijeen zijn en de klassieke basisregels om het risico op besmetting te beperken (optimale ventilatie, afstand, maskers, beperkte contacten) moeilijk kunnen worden toegepast.

NIET VERBETERDE KOPIE

Artikel 2*bis*, § 3, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals gewijzigd bij het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021, bepaalt bovendien dat zodra en voor zolang er een epidemische noodsituatie is afgekondigd overeenkomstig de wet van 14 augustus 2021, de deelentiteiten uitsluitend maatregelen inzake het gebruik van het CST kunnen nemen of behouden die strenger zijn dan de maatregelen genomen op grond van de wet van 14 augustus 2021 of die niet in strijd zijn met die maatregelen. Aldus wordt gewaarborgd dat de deelentiteiten, bij het regelen van het gebruik van het CST, het bovenvermelde evenredigheidsbeginsel in acht nemen en de uitoefening van de bevoegdheden van de federale overheid inzake, onder meer, de handhaving van de openbare orde, met inbegrip van de volksgezondheid, niet onmogelijk of overdreven moeilijk maken.

B.18.2. In zoverre het is afgeleid uit de onbevoegdheid van de deelentiteiten, is het tweede onderdeel van het vierde middel in de zaak nr. 7739 niet gegrond.

Wat betreft de grondrechten

I. Artikel 187 van de Grondwet (eerste middel in de zaak nr. 7739)

B.19.1. In het tweede onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7739 voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden normen niet bestaanbaar zijn met artikel 187 van de Grondwet in samenhang gelezen met diverse grondrechten. Artikel 187 van de Grondwet bepaalt :

« De Grondwet kan noch geheel, noch ten dele worden geschorst ».

B.19.2. Die bepaling bevestigt dat de Grondwet de hoogste rechtsnorm is en verplicht alle staatsmachten om haar in alle omstandigheden te eerbiedigen. Zij verzet zich dan ook tegen wetgeving die een van de staatsmachten zou toelaten om, zelfs in ernstige crisissituaties, de noodtoestand uit te roepen en daarbij de Grondwet of een van haar bepalingen tijdelijk buiten werking te stellen.

Zij verzet zich daarentegen niet tegen een geheel van beperkende maatregelen waarmee de bevoegde wetgever op omvattende en ingrijpende wijze reageert op een feitelijke noodsituatie

NIET VERBETERDE KOPIE

zoals de COVID-19-pandemie. Zij verbiedt immers een « opschorting » van grondwetsbepalingen die als gevolg zou hebben dat die bepalingen tijdelijk niet van toepassing zijn, zodat de rechterlijke toetsing van de maatregelen die ervan afwijken, onwerkzaam zou worden. Zij verbiedt dan ook geen maatregelen die grondrechten « beperken », voor zover de bevoegde rechter die beperking aan de hand van de gebruikelijke procedures en toetsingscriteria aan die grondrechten kan toetsen.

B.19.3. Zoals uiteengezet in B.3 tot B.7 hebben de bestreden wetten, decreten en ordonnanties een strikt afgebakend toepassingsgebied. Zij leggen in het kader van één welbepaalde pandemie aan de organisatoren, de uitbaters en de bezoekers van de limitatief erin opgesomde evenementen, voorzieningen en gelegenheden het gebruik van het CST op om de toegang tot die evenementen, voorzieningen en aangelegenheden te regelen, en zij regelen in dat verband de gegevensverwerking.

Hoewel de federale wetgever, de decreetgevers en de ordonnantiegever met de bestreden normen beogen een feitelijke noodsituatie te bestrijden en de gevolgen ervan te beperken, komen dergelijke maatregelen geenszins neer op het uitroepen van een noodtoestand zoals bedoeld in B.19.2, waarbij de Grondwet of een van haar bepalingen tijdelijk buiten werking worden gesteld.

B.19.4. Het tweede onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7739 is niet gegrond in zoverre de verzoekende partijen aanvoeren dat de bestreden bepalingen de Grondwet geheel of gedeeltelijk schorsen.

II. Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie (enig middel in de zaken nrs. 7668, 7669, 7671, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687, 7691, 7692 en 7694, eerste onderdeel van het tweede middel in de zaak nr. 7739 en tweede, derde, vijfde, elfde, twaalfde, dertiende, negentiende en « bijkomend » onderdeel van het eerste middel en derde middel in de zaak nr. 7743)

B.20. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7739 en 7743 voeren aan dat de bestreden bepalingen die voorzien in het gebruik van het CST voor de toegang tot welbepaalde aangelegenheden en voorzieningen, in strijd zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

NIET VERBETERDE KOPIE

Zij zijn van oordeel dat de bestreden bepalingen een niet redelijk verantwoord verschil in behandeling invoeren tussen personen naargelang zij al dan niet gevaccineerd zijn tegen COVID-19, nu gevaccineerde personen op een veel eenvoudigere wijze een CST zouden verkrijgen dan niet-gevaccineerde personen, terwijl het verschil tussen die onderscheiden categorieën van personen vanuit epidemiologisch oogpunt verwaarloosbaar zou zijn. Voorts zouden de bestreden bepalingen leiden tot een ongerechtvaardigde gelijke behandeling van niet-gevaccineerde personen, in zoverre de verplichting om zich te laten testen teneinde het CST te verkrijgen geldt voor alle niet-gevaccineerde personen, ongeacht hun financiële situatie en ongeacht het feit of zij al dan niet een smartphone bezitten. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7743 voegen daaraan toe dat er een discriminatie zou zijn van de twaalf- tot vijftienjarigen, die de nodige applicatie voor het gebruik van het CST niet zelf zouden kunnen downloaden. Voorts zou het CST een kennelijk onredelijk toepassingsgebied hebben, in zoverre het van toepassing is op horecavoorzieningen en niet op balletscholen. Tot slot zou het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie zijn geschonden door het bestaan van een verschillende regeling inzake het vaccin tegen COVID-19 en inzake de wettelijk verplichte vaccins, wat betreft de aansprakelijkheid van de overheid in geval van ernstige bijwerkingen en wat betreft beperkingen in geval van weigering om zich te vaccineren.

B.21. Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie sluit niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Dat beginsel verzet er zich overigens tegen dat categorieën van personen, die zich ten aanzien van de betwiste maatregel in wezenlijk verschillende situaties bevinden, op identieke wijze worden behandeld, zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording bestaat.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer vaststaat dat geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

B.22. Krachtens artikel 1, § 1, 4°, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals gewijzigd bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 en bij het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021, is het CST het resultaat van de lezing van het

NIET VERBETERDE KOPIE

digitaal EU-COVID-certificaat middels de COVIDScan-applicatie teneinde de toegang tot bepaalde plaatsen of bepaalde evenementen in de context van de coronavirus COVID-19-pandemie te regelen. Dat digitale EU-COVID-certificaat bevat, overeenkomstig de verordening (EU) 2021/953, informatie over de vaccinatie-, test- en/of herstelstatus van de houder. Aldus « wordt het COVID Safe Ticket gegenereerd voor mensen die gevaccineerd zijn tegen het coronavirus COVID-19, een negatieve erkende NAAT-test of erkende snelle antigeentest hebben ondergaan, of recent hersteld zijn van een coronavirus COVID-19-besmetting » (algemene toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, *Belgisch Staatsblad*, 23 juli 2021, derde editie, p. 76177).

B.23.1. Zoals is vermeld in B.4.2, beoogden de federale wetgever, de decreetgevers en de ordonnantiegever met het invoeren van het CST « de verdere verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken », evenals « rekening [te houden] met de heropstart van de activiteiten van de burgers zoals deze werden uitgeoefend voor de COVID-19-pandemie » (algemene toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, *Belgisch Staatsblad*, 23 juli 2021, derde editie, p. 76170).

B.23.2. De verzoekende partijen in de samengevoegde zaken betwisten die doelstelling en leiden uit verscheidene adviezen en persartikelen af dat de bestreden bepalingen « een verdoken vaccinatieplicht » uitmaken. Ofschoon het verhogen van de vaccinatiegraad een neveneffect kan zijn van de invoering van het CST, hebben de federale wetgever, de decreetgevers en de ordonnantiegever in wezen geen vaccinatieplicht ingevoerd. Inderdaad, het CST kan niet enkel op basis van een vaccinatiecertificaat worden verkregen, doch ook op basis van een test- en een herstelcertificaat. Artikel 3, § 6, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 en artikel 3, lid 7, van de verordening (EU) 2021/953 benadrukken de gelijke behandeling van die verschillende categorieën van certificaten.

B.24.1. Volgens de beschikbare wetenschappelijke kennis op het ogenblik van het aannemen van de bestreden normen, lopen personen die gevaccineerd zijn of een recente negatieve diagnosetest hebben ondergaan of personen die in de afgelopen zes maanden hersteld zijn van COVID-19 een kleiner risico om anderen met het coronavirus SARS-CoV-2 te besmetten (algemene toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, *Belgisch Staatsblad*, 23 juli 2021, derde editie, pp. 76172 en 76177; zie eveneens overweging 7 van de verordening (EU) 2021/953).

NIET VERBETERDE KOPIE

De verzoekende partijen maken niet aannemelijk dat de adviezen die zij aanvoeren om die zienswijze te betwisten, betrouwbaarder zijn dan het wetenschappelijk onderzoek waarop de federale wetgever, de decreetgevers en de ordonnantiegever hebben gesteund en het wetenschappelijk onderzoek dat door de institutionele partijen wordt aangevoerd. De door de verzoekende partijen aangevoerde adviezen dateren bovendien van ruimschoots na het aannemen van de bestreden bepalingen en konden om die enkele reden niet door de federale wetgever, de decreetgevers en de ordonnantiegever in aanmerking worden genomen.

B.24.2. De drie categorieën van personen die een CST kunnen verkrijgen, moeten daartoe voorafgaande stappen ondernemen, ongeacht of het erom gaat zich te laten vaccineren tegen COVID-19, een herstelcertificaat te verkrijgen of een negatieve diagnosetest te verkrijgen.

Het is juist dat de geldigheidsduur van het CST aanzienlijk korter is wanneer het wordt verkregen ingevolge een negatieve diagnosetest - die een geldigheidsduur van 24 of 48 uur heeft naar gelang van het soort van test - dan wanneer het wordt verkregen ingevolge de toediening van een vaccin of het verkrijgen van een herstelcertificaat. Wegens die beperkte geldigheidsduur kunnen de betrokken personen ertoe worden gebracht zich herhaalde malen te laten testen om toegang te kunnen krijgen tot de inrichtingen en faciliteiten waarvan de toegang wordt beperkt tot de houders van een CST. Het verschil in behandeling dat eruit voortvloeit, berust evenwel op een objectief en pertinent criterium ten aanzien van het nagestreefde doel, dat erin bestaat de verspreiding van het coronavirus SARS-CoV-2 te beperken. In tegenstelling tot het vaccinatiecertificaat of het herstelcertificaat toont een negatieve diagnosetest immers niet aan dat de persoon immuniteit tegen COVID-19 heeft ontwikkeld. Hij laat enkel toe vast te stellen dat de persoon geen drager was van het coronavirus SARS-CoV-2 op het ogenblik dat de test werd afgenomen.

B.24.3. De bestreden bepalingen zijn bovendien niet onevenredig ten aanzien van de nagestreefde doelstelling.

Het CST kan immers niet enkel op grond van een vaccinatiecertificaat worden verkregen, doch eveneens op grond van een herstel- of testcertificaat. Aldus kunnen de personen die zich niet wensen of in zeer uitzonderlijke gevallen niet kunnen laten vaccineren tegen het coronavirus SARS-CoV-2 eveneens een CST verkrijgen door zich te laten testen. In

NIET VERBETERDE KOPIE

tegenstelling tot wat de verzoekende partijen aanvoeren, blijkt niet dat de verplichting om zich te laten testen een overdreven organisatorische of financiële last uitmaakt (zie ook RvSt, advies nr. 70.159 van 23 september 2021, punt 10.2). Zo kan een snelle antigeentest, die voor de toegang tot een aangelegenheid of voorziening 24 uur geldig is, worden afgenomen door een lokale apotheker of een arts, en bedraagt de richtprijs daarvan 26,72 euro en sinds 1 juli 2022 21,72 euro. Een PCR-test, die 48 uur geldig is voor de toegang tot een aangelegenheid of voorziening, kan worden afgenomen bij de arts, een testcentrum of een laboratorium, en kost gemiddeld 46,81 euro. In zoverre de persoon die niet gevaccineerd is tegen COVID-19 die last dient te dragen, is dit het gevolg van de keuze die hij vrij heeft gemaakt om zich niet te laten vaccineren. Mensen die zich om medische redenen niet of onvolledig kunnen laten vaccineren tegen COVID-19 wegens een zeer hoog risico op ernstige allergische reacties bij inenting of wegens ernstige nevenwerkingen bij de eerste dosis waardoor verdere vaccinatie onveilig is - hetgeen zeer uitzonderlijk is - kunnen bovendien een terugbetaling krijgen voor de PCR-testen en/of snelle antigeentesten (artikel 1/1 van het koninklijk besluit van 1 juli 2021 « tot uitvoering van de artikelen 34 en 37 van de wet van 13 juni 2021 houdende maatregelen ter beheersing van de COVID-19-pandemie en andere dringende maatregelen in het domein van de gezondheidzorg »).

De toepassing van het CST is voorts beperkt tot de limitatief in de bestreden bepalingen vermelde evenementen, voorzieningen en gelegenheden « waar de huidige gezondheids- en veiligheidsmaatregelen moeilijk kunnen worden gehandhaafd, maar er tegelijk een groot risico op verdere verspreiding van het coronavirus COVID-19 aanwezig is, en waar vaak het alternatief een algehele sluiting van deze sectoren zou zijn » (algemene toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021, *Belgisch Staatsblad*, 1 oktober 2021, tweede editie, p. 104682). De bestreden bepalingen impliceren bijgevolg niet dat de personen die niet gevaccineerd zijn tegen COVID-19, tijdens de periode waarin het gebruik van het CST verplicht is, geen sociale contacten kunnen onderhouden zonder gebruik van een CST. Door de verdere verspreiding van het coronavirus SARS-CoV-2 te beperken, beogen de bestreden bepalingen net strengere maatregelen zoals een *lockdown* te vermijden waarbij de mogelijkheid om sociale contacten te onderhouden wel aanzienlijk zou worden ingeperkt.

De toepassing van het CST is tot slot beperkt in de tijd en tot welbepaalde omstandigheden. Aldus bepaalt artikel 13*bis* van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals gewijzigd bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 en bij het samenwerkingsakkoord van

NIET VERBETERDE KOPIE

28 oktober 2021, dat de deelentiteiten het CST slechts kunnen mogelijk maken of verplichten « indien de lokale epidemiologische omstandigheden dit vereisen » (artikel 13*bis*, § 1). Die omstandigheden dienen voorafgaandelijk te worden geëvalueerd door de *Risk Assessment Group*, die binnen vijf werkdagen een niet-bindend advies verleent. Het decreet of de ordonnantie waarbij het CST wordt ingevoerd, dient bovendien een maximale geldigheidsduur van de daarin opgenomen maatregelen te bepalen (artikel 13*bis*, § 2), waarbij het – aldus de toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 – « ten sterkste aanbevolen is deze te beperken tot maximaal 3 maanden » (*Belgisch Staatsblad*, 1 oktober 2021, tweede editie, p. 104683). In die zin voorzien de ordonnantie van 14 oktober 2021, het decreet van het Waalse Gewest van 21 oktober 2021 en het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 in een toepassingsduur van het CST, die in beginsel telkens maximaal drie maanden bedraagt.

B.24.4. Rekening houdend met hetgeen voorafgaat, is het bestreden verschil in behandeling tussen personen naargelang zij al dan niet gevaccineerd zijn tegen COVID-19 redelijk verantwoord.

B.24.5. Het eerste onderdeel van het tweede middel in de zaak nr. 7739 en het tweede onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7743 zijn in die mate niet gegrond.

B.25.1. In zoverre de verzoekende partijen in de zaak nr. 7743 betwisten dat het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals gewijzigd bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 en bij het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021, voorziet in het gebruik van het CST in horecavoorzieningen doch niet in balletscholen, volstaat de vaststelling dat de federale wetgever, de decreetgevers en de ordonnantiegever vermochten te oordelen dat de onderwijsactiviteiten, waaronder de balletscholen ressorteren, een essentiële dienst uitmaken waartoe de toegang zonder meer dient te worden verzekerd (zie in die zin de algemene toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021, *Belgisch Staatsblad*, 1 oktober 2021, tweede editie, p. 104680).

B.25.2. Het derde onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7743 is niet gegrond.

B.26.1. Wat betreft de bestreden gelijke behandeling van personen die niet gevaccineerd zijn tegen COVID-19, ongeacht hun financiële situatie en ongeacht het feit of zij al dan niet een

NIET VERBETERDE KOPIE

smartphone bezitten, volstaat de bovenvermelde vaststelling dat de verplichting om zich te laten testen geen overdreven organisatorische of financiële last uitmaakt. Voorts kan het CST niet enkel via een applicatie op de smartphone worden gegenereerd, doch kan het eveneens – al dan niet met bijstand – via een computer worden gedownload en afgedrukt.

De bestreden gelijke behandeling van personen die niet gevaccineerd zijn tegen COVID-19, ongeacht hun financiële situatie en ongeacht het feit of zij al dan niet een smartphone bezitten, is bijgevolg eveneens redelijk verantwoord.

B.26.2. Het eerste onderdeel van het tweede middel in de zaak nr. 7739 en het vijfde en dertiende onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7743 zijn in die mate ongegrond.

B.27.1. Wat de gelijke behandeling van twaalf- tot vijftienjarigen en personen van zestien jaar en ouder betreft, dient allereerst te worden vastgesteld dat het gebruik van het CST ten aanzien van de twaalf- tot vijftienjarigen slechts kan worden opgelegd voor de toegang tot massa-evenementen, proef- en pilootprojecten, dancings en discotheken en gelegenheden en voorzieningen voor residentiële opvang van kwetsbare personen (artikel 12, § 4, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021). De bestreden gelijke behandeling bestaat dus enkel wat die evenementen, aangelegenheden en voorzieningen betreft.

Voorts kunnen de twaalf- tot vijftienjarigen sinds de wijziging van het samenwerkingsakkoord zelf de COVIDScan-applicatie op hun smartphone installeren en het CST genereren. Volgens de verzoekende partijen voorzag de COVIDScan-applicatie in haar initiële versie niet in die mogelijkheid, doch hadden de twaalf- tot vijftienjarigen daarvoor de bijstand van hun ouder nodig. Zulks volstaat evenwel niet om te besluiten dat zij zich, ten aanzien van het door de wetgever nagestreefde doel dat in B.23.1 wordt vermeld, in een situatie bevinden die wezenlijk verschilt van de situatie waarin de personen van zestien jaar en ouder zich bevinden.

De bestreden gelijke behandeling van twaalf- tot vijftienjarigen en personen van zestien jaar en ouder is niet discriminerend.

B.27.2. Het twaalfde onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7743 is niet gegrond.

NIET VERBETERDE KOPIE

B.28.1. In het elfde onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7743 voeren de verzoekende partijen een discriminatie aan tussen diegenen die zich laten vaccineren tegen COVID-19 en diegenen die zich laten vaccineren omdat het wettelijk verplicht is, doordat de aansprakelijkheid van de overheid bij ernstige bijwerkingen verschillend zou zijn.

Het dient allereerst te worden vastgesteld dat dit onderdeel van het middel uitgaat van het verkeerde uitgangspunt dat de bestreden bepalingen een verdoken vaccinatieplicht nastreven. Zoals reeds is vermeld in B.23.2, wordt die zienswijze tegengesproken door het feit dat het CST niet enkel op basis van een vaccinatiecertificaat kan worden verkregen, doch ook op basis van een test- en een herstelcertificaat. Het loutere feit dat de vaccinatie tegen COVID-19 niet wettelijk verplicht is, sluit bovendien niet uit dat de overheid aansprakelijk zou kunnen worden gesteld in geval van ernstige bijwerkingen. Het komt aan de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde toe over een dergelijk geschil te oordelen. Het loutere feit dat de Raad van State bevoegd zou zijn om een schadevergoeding toe te kennen bij een vaccinatie die verplicht is krachtens een besluit van een administratieve overheid, volstaat niet om te besluiten dat er sprake is van een ongerechtvaardigd verschil in behandeling.

B.28.2. Het elfde onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7743 is niet gegrond.

B.29.1. In het negentiende onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7743 voeren de verzoekende partijen een discriminatie aan tussen diegenen die het vaccin tegen het coronavirus SARS-CoV-2 weigeren en diegenen die het verplichte vaccin tegen poliomyelitis weigeren, in zoverre aan laatstgenoemden geen beperkingen zouden worden opgelegd en zij aldus gunstiger zouden worden behandeld.

Ter zake dient allereerst te worden opgemerkt dat de vaccinatie tegen het coronavirus SARS-CoV-2 niet verplicht is, terwijl dit wel het geval is voor de vaccinatie tegen poliomyelitis voor kinderen tussen de leeftijd van twee en achttien maanden (artikel 1 van het koninklijk besluit van 26 oktober 1966 « waarbij de inenting tegen poliomyelitis verplicht gesteld wordt »). De ouders die nalaten hun kind te laten vaccineren tegen poliomyelitis, worden strafbaar gesteld met een geldboete van 26 tot 100 euro en/of een gevangenisstraf van acht dagen tot een maand (artikel 8 van het koninklijk besluit van 26 oktober 1966 en de gezondheidswet van 1 september 1945). Voorts is de vaccinatie tegen poliomyelitis in de

NIET VERBETERDE KOPIE

Franse Gemeenschap een voorwaarde voor de toegang tot de kinderopvang voor de onthaalkinderen, evenals een tewerkstellingsvoorwaarde voor het personeel werkzaam in de kinderopvangvoorzieningen en voor de zelfstandige onthaalouders (decreet van de Franse Gemeenschap van 21 februari 2019 « betreffende de versteviging van de kwaliteit en de toegankelijkheid van de opvang van jonge kinderen in de Franse Gemeenschap »). Het middelonderdeel gaat aldus uit van het verkeerde uitgangspunt dat aan diegenen die het vaccin tegen poliomyelitis weigeren, geen beperkingen zouden worden opgelegd.

Voor het overige dient te worden vastgesteld dat poliomyelitis in België thans niet meer voorkomt, terwijl het coronavirus SARS-CoV-2, op het ogenblik van het aannemen van de bestreden bepalingen, zeer besmettelijk was en een enorme druk legde op het Belgische gezondheidssysteem en het economische weefsel. Het verschil in behandeling tussen diegenen die het vaccin tegen het coronavirus SARS-CoV-2 weigeren en diegenen die het verplichte vaccin tegen poliomyelitis weigeren, vindt daarin zijn redelijke verantwoording.

B.29.2. Het negentiende onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7743 is niet gegrond.

B.30. Wat enkel het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 betreft, voeren de verzoekende partijen in de zaak nr. 7743 aan dat het de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt in zoverre dat decreet het gebruik van het CST verplicht voor de bezoekers die zich in binnenruimten van horecavoorzieningen en in fitnesscentra begeven, maar niet voor de bezoekers van andere sportcentra, handelsbeurzen, congressen en voorzieningen die behoren tot de culturele, feestelijke en recreatieve sector, terwijl het beoefenen van bepaalde activiteiten waarvoor die verplichting niet geldt, niet zou toelaten de *social distancing* in acht te nemen of een mondmasker te dragen. Voorts voeren de verzoekende partijen in de zaak nr. 7743, evenals de verzoekende partijen in de zaken nrs. 7668, 7669, 7671, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687, 7691, 7692 en 7694, aan dat artikel 5 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 leidt tot een niet redelijk verantwoord verschil in behandeling tussen verschillende categorieën van personen die niet zijn gevaccineerd tegen COVID-19, naargelang zij een horecavoorziening of een fitnesscentrum wensen te bezoeken waar een CST vereist is, dan wel de trein wensen te nemen of zich naar een worstelclub wensen te begeven waar geen CST vereist is.

NIET VERBETERDE KOPIE

B.31. Bij het bestreden artikel 5, § 2, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 heeft de decreetgever gebruik gemaakt van de mogelijkheid die bij artikel 2*bis* van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals ingevoegd bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 en gewijzigd bij het samenwerkingsakkoord van 28 september 2021, wordt geboden aan de deelentiteiten om te voorzien in het gebruik van het CST voor bezoekers van de in artikel 1, 21°, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 bedoelde « aangelegenheden en voorzieningen waarvoor het gebruik van het [CST] kan worden ingezet », zijnde onder meer de horecavoorzieningen, de sport- en fitnesscentra, de handelsbeurzen en congressen en de voorzieningen die behoren tot de culturele, feestelijke en recreatieve sector.

Het bestreden artikel 5, § 2, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 verplicht het gebruik van het CST voor bezoekers van zestien jaar en ouder van voorzieningen van horeca-activiteiten en van fitnesscentra. Van dat verplichte gebruik van het CST voor de voorzieningen van horeca-activiteiten worden evenwel uitgezonderd de buitenruimtes van die voorzieningen, inclusief de terrassen, de kortstondige toegang die niet gericht is op consumptie in de voorziening mits gebruik van een mondmasker, evenals armoedeorganisaties, voedselhulpinitiatieven en inloopcentra voor dak- en thuislozen.

In de toelichting bij het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 wordt vermeld :

« Door de toenemende besmettingen met COVID-19 werden door de federale overheid bijkomende maatregelen genomen, teneinde verdere besmettingen van COVID-19 te vermijden. Zo wordt een verruimde mondmaskerplicht ingevoerd, onder andere in voorzieningen van horeca-activiteiten en in de voor het publiek toegankelijke ruimtes van de inrichtingen behorende tot de sportieve sector.

In voorzieningen van horeca-activiteiten kan een volledige mondmaskerplicht moeilijk gecombineerd worden met de normale beleving van de activiteit van de horecavoorzieningen, gezien het mondmasker hier niet kan worden aangehouden voor het eten en drinken. Het invoeren van maatregelen zoals social distancing heeft dan weer een impact op de economische rentabiliteit van de voorzieningen van horeca-activiteiten. Door de verplichting in te voeren voor de voorzieningen van horeca-activiteiten om het Covid Safe Ticket (CST) op te leggen aan hun bezoekers, kan in deze voorzieningen, zonder dat er een mondmaskerplicht noodzakelijk is, de nodige veiligheid van de bezoekers gegarandeerd worden tegen een eventuele besmetting met COVID-19. Door het lagere risico op een besmetting in de buitenlucht worden de buitenruimtes van de voorzieningen van horeca-activiteiten uitgezonderd van deze verplichting. Een Covid Safe Ticket moet dus niet worden voorgelegd

NIET VERBETERDE KOPIE

om plaats te nemen op het terras van een horecavoorziening, wel wanneer men plaats wil nemen in het gebouw of in een andere van de open lucht afgesloten ruimte van de horecavoorziening. Kortstondige toegang die niet gericht is op eten of drinken (bijvoorbeeld toegang tot het toilet) is mogelijk zonder Covid Safe Ticket mits een mondmasker gedragen wordt. De armoedeorganisaties, voedselhulpinitiatieven en inloopcentra voor dak- en thuislozen worden eveneens vrijgesteld van het verplicht opvragen van het Covid Safe Ticket aan hun bezoekers, gezien de doelgroep van deze initiatieven normaal gezien niet beschikken over een Covid Safe Ticket. Een invoering ervan zou hun werking onmogelijk maken.

Ook in fitnesscentra is het dragen van een mondmasker moeilijk te combineren met de activiteit die wordt uitgeoefend in een fitnesscentrum. Om deze reden wordt de verplichting voor de bezoekers aan een fitnesscentra om een Covid Safe Ticket voor te leggen ingevoerd. De verplichting heeft alleen betrekking op de fitnesscentra en lokalen in sportcentra die hoofdzakelijk worden gebruikt voor fitnessactiviteiten en niet op alle (lokalen van) sportcentra. Uit eerdere statistieken is immers gebleken dat fitnesscentra een groter risico vormen voor de overdracht van COVID-19 dan andere sportcentra, onder andere omwille van de hoge densiteit van de bezoekers en het feit dat door de deelnemers vaak van toestel wordt gewisseld (en een correcte ontsmetting van de toestellen bij elke nieuwe gebruiker organisatorisch niet te regelen is) » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2021-2022, nr. 989/1, p. 8).

B.32. Het bestreden artikel 5, § 2, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 voert een verschil in behandeling in tussen, enerzijds, de bezoekers van de binnenruimten van voorzieningen van horeca-activiteiten en de bezoekers van fitnesscentra en, anderzijds, de bezoekers van andere sportcentra, handelsbeurzen, congressen en voorzieningen die behoren tot de culturele, feestelijke en recreatieve sector en de treinreizigers. Terwijl de eerstgenoemden verplicht gebruik dienen te maken van het CST, is dit voor de laatstgenoemden in beginsel niet het geval.

B.33.1. Het bestreden verschil in behandeling berust op een objectief criterium, namelijk de aard van de voorziening of aangelegenheid die de betrokken personen wensen te bezoeken.

B.33.2. Dat criterium van onderscheid is pertinent in het licht van de in B.23.1 vermelde doelstelling om de verdere verspreiding van het coronavirus SARS-CoV-2 te beperken en rekening te houden met de heropstart van de activiteiten van de burgers zoals deze werden uitgeoefend vóór de COVID-19-pandemie. Uit de parlementaire voorbereiding van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 blijkt immers dat de decreetgever van oordeel was dat de mondmaskerplicht moeilijk gecombineerd kan worden met een normale beleving van de horeca-activiteiten, terwijl de invoering van andere maatregelen zoals afstand houden een impact zou hebben op de economische rentabiliteit van de voorzieningen van horeca-activiteiten. Wat de fitnesscentra betreft, stelde de decreetgever op basis van statistieken

NIET VERBETERDE KOPIE

vast dat deze een groter risico vormden voor de overdracht van COVID-19 dan andere sportcentra, vanwege de hoge densiteit van de bezoekers en het feit dat zij vaak van toestel wisselen. De verzoekende partijen tonen het tegendeel niet aan.

De decreetgever vermocht te oordelen dat die overwegingen in beginsel niet gelden voor de andere sportcentra, handelsbeurzen, congressen en voorzieningen die behoren tot de culturele, feestelijke en evenementen sector, alwaar er een minder hoog risico van virusoverdracht voorhanden is doordat de klassieke basisregels om het risico op besmetting te beperken (optimale ventilatie, afstand, mondmaskers, beperkte contacten) beter kunnen worden toegepast. Ook in die aangelegenheden en voorzieningen is het gebruik van het CST daarenboven verplicht wanneer er proef- en pilootprojecten plaatsvinden of publieke evenementen die als een massa-evenement moeten worden beschouwd (ten minste 3 000 bezoekers binnen of 5 000 bezoekers buiten) (artikel 5, § 1, 1° en 2°, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021).

Wat de treinreizigers betreft, dient te worden vastgesteld dat het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals gewijzigd bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 en bij het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021, niet voorziet in de mogelijkheid voor de deelentiteiten om het gebruik van het CST in de trein mogelijk of verplicht te maken. Dit kan worden verantwoord door het feit dat het een essentiële dienst betreft (zie in die zin de algemene toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021, *Belgisch Staatsblad*, 1 oktober 2021, tweede editie, p. 104680), evenals door het feit dat de klassieke basisregels om het risico op besmetting te beperken (optimale ventilatie, afstand, mondmaskers, beperkte contacten) er beter kunnen worden toegepast.

B.33.3. Het verschil in behandeling heeft tot slot geen onevenredige gevolgen.

Zoals is vermeld in B.24.3 kan het CST immers worden verkregen aan de hand van een vaccinatie-, een test- en een herstelcertificaat, zodat iedereen in beginsel een CST kan genereren teneinde toegang te krijgen tot de binnenruimtes van de horecavoorzieningen en tot de fitnesscentra.

NIET VERBETERDE KOPIE

Voorts is de bestreden bepaling niet van toepassing op de buitenruimtes van de horecavoorzieningen, zoals het terras. Gelet op het lage risico op een besmetting werden die buitenruimtes uitgezonderd van de CST-plicht. Evenmin verhindert de bestreden bepaling een kortstondige toegang tot de horecavoorziening die niet gericht is op eten of drinken, zoals bijvoorbeeld een toegang tot het toilet, zonder gebruik van het CST doch mits gebruik van een mondmasker. Ook de armoedeorganisaties, voedselhulpinitiatieven en inloopcentra voor dak- en thuislozen werden uitgezonderd van de CST-plicht, aangezien de decreetgever van oordeel was dat de doelgroep van die initiatieven normaal gezien niet beschikt over een CST en dit hun werking dan ook onmogelijk zou maken.

Tot slot werd het gebruik van het CST beperkt in de tijd. Aldus was het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 oorspronkelijk slechts in werking van 1 november 2021 tot 31 januari 2022 (artikelen 7 en 8 van het decreet van 29 oktober 2021), hetgeen bij decreet van 26 januari 2022 en besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2022 werd verlengd tot 7 maart 2022.

B.33.4. Rekening houdend met hetgeen voorafgaat, is het bestreden verschil in behandeling tussen de bezoekers van de binnenruimten van voorzieningen van horeca-activiteiten en de bezoekers van fitnesscentra, enerzijds, en de bezoekers van andere sportcentra, handelsbeurzen, congressen en voorzieningen die behoren tot de culturele, feestelijke en recreatieve sector en de treinreizigers, anderzijds, redelijk verantwoord.

B.33.5. Het enige middel in de zaken nrs. 7668, 7669, 7671, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687, 7691, 7692 en 7694 en het « bijkomende » onderdeel van het eerste middel en het derde middel in de zaak nr. 7743 zijn in die mate niet gegrond.

B.34.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7743 voeren tot slot aan dat bepaalde restaurantuitbaters, die over de nodige technische vaardigheden op het vlak van websites beschikken, erin zouden slagen de CST-verplichting te omzeilen, hetgeen discriminerend zou zijn tegenover diegenen die daartoe niet over de nodige kennis beschikken.

Dat verschil in behandeling vindt zijn oorsprong niet in de bestreden bepalingen, doch zou in voorkomend geval uit een onwettige praktijk van bepaalde restaurantuitbaters voortvloeien, hetgeen niet tot de bevoegdheid van het Hof behoort.

NIET VERBETERDE KOPIE

B.34.2. Het bijkomende onderdeel van het eerste middel in de zaak 7743 is in die mate niet gegrond.

III. Het recht op persoonlijke vrijheid, het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven en het recht op bescherming van persoonsgegevens (enig middel in de zaken nrs. 7668, 7669, 7671, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687, 7691, 7692 en 7694, tweede en derde onderdeel van het tweede middel en derde middel in de zaak nr. 7739 en vierde, zesde, zevende, achtste, negende, zestiende en twintigste onderdeel van het enige middel in de zaak nr. 7743)

B.35. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7668, 7669, 7671, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687, 7691, 7692 en 7694 voeren in hun enig middel aan dat de in het bestreden artikel 5, § 2, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 voorgeschreven beperking om cafés, restaurants en fitnesszaken te bezoeken, een schending inhoudt van het recht op eerbiediging van het privéleven en de vrijheid van beweging, zoals gewaarborgd bij artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij hetzelfde Verdrag.

De verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 voeren in het tweede en het derde onderdeel van hun tweede middel en in hun derde middel aan dat de bestreden bepalingen die voorzien in het gebruik van het CST, een beperking van de vrijheid van beweging, van het recht op eerbiediging van het privéleven, van het recht op fysieke integriteit en van het recht op bescherming van persoonsgegevens inhouden die in strijd is met de artikelen 12 en 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij dat Verdrag, met de artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en met artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Voorts zou het legaliteitsbeginsel dat is vervat in de artikelen 12 en 22 van de Grondwet zijn geschonden, enerzijds, in zoverre het CST een verdoken vaccinatieplicht inhoudt hetgeen in strijd is met de verordening (EU) 2021/953 en, anderzijds, in zoverre de bestreden bepalingen voorzien in een optioneel gebruik van het CST en aldus niet voldoende voorzienbaar en duidelijk zijn.

NIET VERBETERDE KOPIE

De verzoekende partijen in de zaak nr. 7743 voeren in het vierde en zesde onderdeel van hun eerste middel aan dat de bestreden bepalingen de artikelen 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens schenden, in zoverre er geen enkele technische beperking is teneinde te verhinderen dat onbevoegden het CST kunnen lezen en in zoverre de bestreden bepalingen geen rekening houden met de situatie van de personen die het vaccin niet mogen krijgen wegens medische contra-indicaties. Voorts voeren zij in het zevende onderdeel van hun eerste middel aan dat de bestreden bepalingen niet in toereikende procedurele waarborgen voorzien, in zoverre er geen voorafgaand optreden van een onafhankelijke en onpartijdige rechter is om de beslissing tot weigering van toegang tot de in de bestreden bepalingen bedoelde plaatsen te betwisten. In het achtste en het negende onderdeel van het eerste middel voeren zij aan dat het recht op eerbiediging van het privéleven wordt geschonden, doordat het recht op toegang tot het toilet niet wordt gewaarborgd, evenals door de verplichting om de identiteitskaart te tonen waaruit de woonplaats kan worden afgeleid. Tot slot voeren zij in het twintigste onderdeel van hun eerste middel een schending aan van artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in samenhang gelezen met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre de bestreden bepalingen niet in enige vrijstelling van het gebruik van het CST voorzien voor inzonderheid een horecabezoek om te eten, te drinken en naar het toilet te gaan bij een verplaatsing die ertoe strekt een dringende en noodzakelijke activiteit te vervullen.

B.36.1. Artikel 12 van de Grondwet bepaalt :

« De vrijheid van de persoon is gewaarborgd.

Niemand kan worden vervolgd dan in de gevallen die de wet bepaalt en in de vorm die zij voorschrijft.

Behalve bij ontdekking op heterdaad kan niemand worden aangehouden dan krachtens een met redenen omkleed bevel van de rechter dat uiterlijk binnen achtenveertig uren te rekenen van de vrijheidsberoving moet worden betekend en enkel tot voorlopige inhechtenisneming kan strekken ».

B.36.2. Artikel 22 van de Grondwet bepaalt :

« Ieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven en zijn gezinsleven, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden door de wet bepaald.

NIET VERBETERDE KOPIE

De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen de bescherming van dat recht ».

B.36.3. Artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« 1. Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan met betrekking tot de uitoefening van dit recht dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving nodig is in het belang van 's lands veiligheid, de openbare veiligheid, of het economisch welzijn van het land, de bescherming van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden, of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen ».

B.36.4. Artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« 1. Een ieder die zich wettig op het grondgebied van een Staat bevindt, heeft het recht zich daar vrij te verplaatsen en er in vrijheid woonplaats te kiezen.

2. Een ieder is vrij welk land ook, met inbegrip van het zijne, te verlaten.

3. De uitoefening van deze rechten mag aan geen andere beperkingen worden gebonden dan die welke bij de wet zijn voorzien en in een democratische samenleving nodig zijn in het belang van ’s lands veiligheid of van de openbare veiligheid, ter handhaving van de openbare orde, ter voorkoming van strafbare handelingen, ter bescherming van de gezondheid of van de goede zeden of ter bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

4. De in het eerste lid genoemde rechten kunnen ook, in bepaaldelijk omschreven gebieden, worden gebonden aan bij de wet voorziene beperkingen, welke gerechtvaardigd worden door het openbaar belang in een democratische samenleving ».

B.36.5. Artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie bepaalt :

« Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn communicatie ».

B.36.6. Artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie bepaalt :

« 1. Eenieder heeft recht op bescherming van zijn persoonsgegevens.

2. Deze gegevens moeten eerlijk worden verwerkt, voor bepaalde doeleinden en met toestemming van de betrokkene of op basis van een andere gerechtvaardigde grondslag waarin

NIET VERBETERDE KOPIE

de wet voorziet. Eenieder heeft recht van inzage in de over hem verzamelde gegevens en op rectificatie daarvan.

3. Een onafhankelijke autoriteit ziet erop toe dat deze regels worden nageleefd ».

B.36.7. Artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten bepaalt :

« 1. Niemand mag worden onderworpen aan willekeurige of onwettige inmenging in zijn privé-leven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling, noch aan onwettige aantasting van zijn eer en goede naam.

2. Een ieder heeft recht op bescherming door de wet tegen zodanige inmenging of aantasting ».

B.37.1. Artikel 12 van de Grondwet en artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens waarborgen de vrijheid van beweging.

Artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten waarborgen het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven, terwijl artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie een specifieke rechtsbescherming van persoonsgegevens beoogt.

B.37.2. De Grondwetgever heeft gestreefd naar een zo groot mogelijke concordantie tussen artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (*Parl. St.*, Kamer, 1992-1993, nr. 997/5, p. 2). De draagwijdte van dat artikel 8 is analoog aan die van de voormelde grondwetsbepaling, zodat de waarborgen die beide bepalingen bieden, een onlosmakelijk geheel vormen.

B.37.3. Het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven, zoals gewaarborgd in de voormelde grondwets- en verdragsbepalingen, heeft als essentieel doel de personen te beschermen tegen inmengingen in hun privé- en gezinsleven.

Het recht op eerbiediging van het gezinsleven omvat het recht op een normale ontwikkeling van de gezinsbanden, en in het bijzonder het recht, voor een ouder en zijn kind, om samen te

NIET VERBETERDE KOPIE

zijn (EHRM, grote kamer, 13 juli 2000, *Elsholz t. Duitsland*, ECLI:CE:ECHR:2000:0713JUD002573594, § 43; grote kamer, 12 juli 2001, *K. en T. t. Finland*, ECLI:CE:ECHR:2001:0712JUD002570294, § 151; 26 februari 2002, *Kutzner t. Duitsland*, ECLI:CE:ECHR:2002:0226JUD004654499, § 58; 5 april 2005, *Monory t. Roemenië en Hongarije*, ECLI:CE:ECHR:2005:0405JUD007109901, § 70; 26 maart 2013, *Zorica Jovanović t. Servië*, 2013, ECLI:CE:ECHR:2013:0326JUD002179408, § 68).

Het recht op eerbiediging van het privéleven heeft een ruime draagwijdte en omvat, onder meer, de eerbiediging van de fysieke integriteit van de persoon (EHRM, grote kamer, 21 april 2021, *Vavřička e.a. t. Tsjechische Republiek*, ECLI:CE:ECHR:2021:0408JUD004762113, § 261), in zekere mate, het recht om relaties met andere mensen en met de buitenwereld aan te gaan en te ontwikkelen (EHRM, 16 december 1992, *Niemietz t. Duitsland*, ECLI:CE:ECHR:1992:1216JUD001371088, § 29; 29 april 2002, *Pretty t. Verenigd Koninkrijk*, ECLI:CE:ECHR:2002:0429JUD000234602, §§ 61 en 67; 9 januari 2013, *Oleksandr Volkov t. Oekraïne*, ECLI:CE:ECHR:2013:0109JUD002172211, §§ 165-167; grote kamer, 24 januari 2017, *Paradiso et Campanelli t. Italië*, ECLI:CE:ECHR:2017:0124JUD002535812, § 159; grote kamer, 5 september 2017, *Bărbulescu t. Roemenië*, ECLI:CE:ECHR:2017:0905JUD006149608, § 71; grote kamer, 8 april 2021, *Vavřička e.a. t. Tsjechische Republiek*, § 261), en de bescherming van persoonsgegevens en van persoonlijke informatie met betrekking tot de gezondheid (EHRM, 25 februari 1997, *Z. t. Finland*, ECLI:CE:ECHR:1997:0225JUD002200993, § 95; 10 oktober 2006, *L.L. t. Frankrijk*, ECLI:CE:ECHR:2006:1010JUD000750802, § 32; 27 februari 2018, *Mockuté t. Litouwen*, ECLI:CE:ECHR:2018:0227JUD006649009, § 93). Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens blijkt dat, onder meer, de volgende gegevens en informatie betreffende personen vallen onder de bescherming van dat recht : de naam, het adres, de professionele activiteiten, de persoonlijke relaties, digitale vingerafdrukken, camerabeelden, foto's, communicatiegegevens, DNA-gegevens, gerechtelijke gegevens (veroordeling of verdenking), financiële gegevens, informatie over bezittingen en medische gegevens (zie onder meer EHRM, 26 maart 1987, *Leander t. Zweden*, ECLI:CE:ECHR:1987:0326JUD000924881, §§ 47-48; grote kamer, 4 december 2008, *S. en Marper t. Verenigd Koninkrijk*, ECLI:CE:ECHR:2008:1204JUD003056204, §§ 66-68; 17 december 2009, *B.B. t. Frankrijk*, ECLI:CE:ECHR:2009:1217JUD000533506, § 57; 10 februari 2011, *Dimitrov-Kazakov t. Bulgarije*, ECLI:CE:ECHR:2011:0210JUD001137903, §§ 29-31; 18 oktober 2011, *Khelili t. Zwitserland*, ECLI:CE:ECHR:2011:1018JUD001618807, §§ 55-57; 9 oktober 2012, *Alkaya*

NIET VERBETERDE KOPIE

t. Turkije, ECLI:CE:ECHR:2012:1009JUD004281106, § 29; 18 april 2013, *M.K. t. Frankrijk*, ECLI:CE:ECHR:2013:0418JUD001952209, § 26; 18 september 2014, *Brunet t. Frankrijk*, ECLI:CE:ECHR:2014:0918JUD002101010, § 31; 13 oktober 2020, *Frâncu t. Roemenië*, ECLI:CE:ECHR:2020:1013JUD006935613, § 51).

De bescherming van persoonsgegevens met betrekking tot de gezondheid is niet alleen van fundamenteel belang voor de eerbiediging van het privéleven van de persoon, maar ook voor zijn vertrouwen in de gezondheidszorg (EHRM, 25 februari 1997, *Z. t. Finland*, ECLI:CE:ECHR:1997:0225JUD002200993, § 95). Zonder die bescherming zouden personen ervan kunnen worden afgehouden gevoelige en persoonlijke informatie te delen met zorgverstrekkers of met diensten van de gezondheidszorg waardoor ze niet alleen hun eigen gezondheid, maar, in geval van besmettelijke ziekten, ook de samenleving in gevaar kunnen brengen (*ibid*., § 95).

B.37.4. De rechten die bij de artikelen 12 en 22 van de Grondwet, bij artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en bij artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens worden gewaarborgd, zijn niet absoluut. Zij sluiten een overheidsinmenging in de vrijheid van beweging en het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven niet uit, maar vereisen dat zij wordt toegestaan door een voldoende precieze wettelijke bepaling, dat zij beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte in een democratische samenleving en dat zij evenredig is met de daarmee nagestreefde wettige doelstelling.

De wetgever beschikt ter zake over een appreciatiemarge. Die appreciatiemarge is evenwel niet onbegrensd : opdat een wettelijke regeling verenigbaar is met de vrijheid van beweging en het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven, is vereist dat de wetgever een billijk evenwicht heeft ingesteld tussen alle rechten en belangen die in het geding zijn.

B.37.5. De artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie hebben, wat de verwerking van persoonsgegevens betreft, een draagwijdte die analoog is aan die van artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (HvJ, grote kamer, 9 november 2010, C-92/09 en C-93/09, *Volker und Markus Schecke GbR e.a.*, ECLI:EU:C:2010:662) en van artikel 22 van de Grondwet. Hetzelfde geldt voor artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

NIET VERBETERDE KOPIE

B.37.6. De eerbiediging van het recht op persoonlijke levenssfeer bij de verwerking van persoonsgegevens betreft gelijk welke informatie aangaande een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon (HvJ, grote kamer, 9 november 2010, C-92/09 en C-93/09, *Volker und Markus Schecke GbR e.a.*, ECLI:EU:C:2010:662, punt 52; 16 januari 2019, C-496/17, *Deutsche Post AG*, ECLI:EU:C:2019:26, punt 54).

B.37.7. De grondrechten verankerd in de artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie hebben evenmin een absolute gelding (HvJ, grote kamer, 16 juli 2020, C-311/18, *Data Protection Commissioner*, ECLI:EU:C:2020:559, punt 172).

Overeenkomstig artikel 52, lid 1, eerste zin, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie moeten beperkingen op de uitoefening van de daarin erkende rechten en vrijheden, waaronder met name het door artikel 7 ervan gewaarborgde recht op eerbiediging van het privéleven en het in artikel 8 ervan neergelegde recht op bescherming van persoonsgegevens, bij wet worden gesteld, de wezenlijke inhoud van die rechten eerbiedigen en, met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel, noodzakelijk zijn en daadwerkelijk beantwoorden aan een doelstelling van algemeen belang of aan de eisen van de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen (HvJ, grote kamer, 6 oktober 2020, C-623/17, *Privacy International*, ECLI:EU:C:2020:790, punt 64).

In diezelfde zin moeten overeenkomstig artikel 23 van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 « betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) » (hierna : de AVG) beperkingen van bepaalde daarin opgenomen verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijken en de rechten van de betrokkenen worden ingesteld bij wet, de wezenlijke inhoud van de grondrechten en fundamentele vrijheden onverlet laten, in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel zijn ter verwezenlijking van het nagestreefde doel, en de in lid 2 geformuleerde specifieke vereisten naleven (HvJ, grote kamer, 6 oktober 2020, C-511/18, C-512/18 en C-520/18, *La Quadrature du Net*, ECLI:EU:C:2020:791, punten 209-210; 10 december 2020, C-620/19, *Land Nordrhein-Westfalen*, ECLI:EU:C:2020:1011, punt 46).

NIET VERBETERDE KOPIE

B.38. Het Hof beoordeelt eerst de middelen inzake de vrijheid van beweging en het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven, in hun aspecten betreffende de fysieke integriteit en het behoud van de gezins- en sociale banden, en gaat vervolgens in op de middelen inzake het recht op bescherming van persoonsgegevens.

a) De vrijheid van beweging en het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven

B.39. In zoverre de verzoekende partijen aanvoeren dat de bestreden bepalingen afbreuk doen aan hun fysieke integriteit omdat zij voorzien in een vaccinatieplicht, volstaat de vaststelling dat de verzoekende partijen in hun middel steunen op een verkeerd uitgangspunt.

Zoals reeds is vermeld in B.23.2, blijkt immers niet dat de federale wetgever, de decreetgevers en de ordonnantiegever een vaccinatieplicht hebben ingevoerd.

B.40. De vrijheid van de persoon, gewaarborgd bij artikel 12 van de Grondwet, en het recht om zich vrij op het grondgebied van de Staat te verplaatsen, gewaarborgd bij artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, waarborgen dat wie zich wettig op het grondgebied bevindt niet op willekeurige wijze in zijn bewegingsvrijheid wordt beperkt door een individuele maatregel zoals een huisarrest (bv. EHRM, 7 december 2006, *Ivanov t. Oekraïne*, ECLI:CE:ECHR:2006:1207JUD001500702, § 95) of een tijdelijk plaatsverbod (bv. arrest nr. 44/2015, 23 april 2015, B.60.9, ECLI:BE:GHCC:2015:ARR.044), maar zij verhinderen niet dat de toegang tot bepaalde plaatsen aan algemeen geldende voorwaarden wordt onderworpen, zoals het aankopen van een toegangsbewijs of het voorleggen van een CST. Bijgevolg vallen de bestreden bepalingen niet onder het toepassingsgebied van artikel 12 van de Grondwet en artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.41.1. De mogelijkheid of de verplichting om de toegang tot bepaalde plaatsen en voorzieningen aan het voorleggen van een CST te onderwerpen, kan evenwel een inmenging in het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven inhouden. Het Hof toetst de bestreden bepalingen aan artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het

NIET VERBETERDE KOPIE

Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese unie en met artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

B.41.2. De inmengingen in het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven moeten allereerst voldoende toegankelijk zijn en voldoende nauwkeurig in een wettelijke bepaling zijn geformuleerd om de personen op wie zij van toepassing zijn, in staat te stellen hun gedrag te regelen (EHRM, grote kamer, 8 april 2021, *Vavřička e.a. t. Tsjechische Republiek*, ECLI:CE:ECHR:2021:0408JUD004762113, § 266). De wettelijke bepaling dient bovendien gepaste waarborgen te bieden teneinde het individu te beschermen tegen arbitraire inmengingen (EHRM, grote kamer, 10 maart 2009, *Bykov t. Rusland*, ECLI:CE:ECHR:2009:0310JUD000437802, § 81; EHRM, 14 januari 2021, *Vig t. Hongarije*, ECLI:CE:ECHR:2021:0114JUD005964813, §§ 51-62).

B.41.3. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 voeren ten onrechte aan dat in de inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven niet is voorzien bij een rechtsgeldige norm, omdat de bestreden bepalingen een vaccinatieplicht zouden invoeren hetgeen in strijd is met de verordening (EU) 2021/953. Om dezelfde redenen als die welke zijn vermeld in B.39, steunt die grief op een verkeerd uitgangspunt.

B.41.4.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 voeren voorts aan dat de bestreden bepalingen niet voldoende voorzienbaar en duidelijk zijn, in zoverre zij voorzien in een optioneel gebruik van het CST.

B.41.4.2. Krachtens de artikelen 13*bis*, § 2, 2°, en 13*ter* van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals gewijzigd bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 en bij het samenwerkingsakkoord van 28 oktober 2021, kunnen de deelentiteiten, wanneer zij beslissen om het gebruik van het CST in te zetten in de gelegenheden en voorzieningen bedoeld in artikel 1, § 1, 21°, van hetzelfde samenwerkingsakkoord, het gebruik van het CST optioneel houden dan wel verplichten.

B.41.4.3.1. Overeenkomstig die bepalingen bepaalt artikel 5, § 2, tweede lid, laatste zin, van de ordonnantie van 14 oktober 2021 dat, wanneer het Verenigd College het gebruik van het CST verplicht maakt voor welbepaalde evenementen en voorzieningen, de organisator of

NIET VERBETERDE KOPIE

uitbater van een evenement of voorziening die vanwege het beperkte aantal bezoekers (minder dan 50 gelijktijdige bezoekers voor voorzieningen en evenementen en minder dan 200 gelijktijdig aanwezige personen voor sport en fitnesscentra) niet onder de verplichting valt, « gemachtigd [is] om het toe te passen mits voorafgaande informatie aan de bezoekers ».

In soortgelijke zin bepaalt artikel 4 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 dat organisatoren van publieke evenementen die toegankelijk zijn voor een publiek van ten minste 200 personen en maximaal 2 999 personen wanneer ze binnen worden georganiseerd en ten minste 400 personen en maximaal 4 999 personen wanneer ze buiten worden georganiseerd, het CST kunnen inzetten bij bezoekers van twaalf jaar en twee maanden en ouder. Zij dienen in dat geval de bezoekers voorafgaandelijk te informeren, enerzijds, over het feit dat een CST nodig is voor de toegang tot het evenement en, anderzijds, over de verwerking van hun persoonsgegevens in het kader van het CST.

B.41.4.3.2. Wanneer de drempels waarboven de bevoegde wetgever het gebruik van het CST heeft willen opleggen, niet zijn bereikt, laten het bestreden artikel 5, § 2, tweede lid, laatste zin, van de ordonnantie van 14 oktober 2021 en het bestreden artikel 4 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 aldus de organisatoren en uitbaters van de daarin bedoelde evenementen, gelegenheden en voorzieningen toe om te beslissen of het CST al dan niet wordt ingezet.

In tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 aanvoeren, worden de vrijheid van de organisatoren en uitbaters van evenementen, gelegenheden en voorzieningen om te beslissen of het CST al dan niet wordt ingezet en de vrijheid van de betrokkenen om die evenementen al dan niet bij te wonen en die gelegenheden en voorzieningen al dan niet te bezoeken wanneer de organisator of de uitbater ervoor heeft gekozen het CST in te zetten, uitgeoefend binnen een wettelijk kader dat voldoende voorzienbaar en duidelijk is. Allereerst geldt de mogelijkheid om het CST al dan niet op te leggen alleen wanneer de voormelde drempels niet zijn bereikt. Vervolgens leggen artikel 5, § 2, tweede lid, laatste zin, van de ordonnantie van 14 oktober 2021 en artikel 4 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 aan die organisatoren en uitbaters een voorafgaande verplichting op om de bezoeker in te lichten over de vereiste inzake het voorleggen van het CST. Bij die bepalingen

NIET VERBETERDE KOPIE

wordt eveneens vastgesteld dat de toepassing van het CST in dat geval zonder onderscheid moet gelden voor alle bezoekers. Ten slotte zijn zij van toepassing voor een duidelijk beperkte duur, die is beschreven in B.7.1 en B.7.3.

Wat artikel 4 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 en artikel 5, § 2, tweede lid, laatste zin, van de ordonnantie van 14 oktober 2021 betreft, is het middel dat is afgeleid uit de schending van het wettigheidsbeginsel in de waarborg van het recht op eerbiediging van het privéleven, niet gegrond.

B.41.4.4.1. Voorts bepaalt artikel 3 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 dat het inzetten van het CST is toegestaan bij bezoekers van twaalf jaar en twee maanden en ouder van de daarin vermelde voorzieningen voor residentiële opvang van kwetsbare personen, zijnde ziekenhuizen, woonzorgcentra, revalidatieziekenhuizen en voorzieningen voor personen met een handicap.

In de toelichting bij het voorstel van decreet dat heeft geleid tot het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021, wordt inzake die bepaling verduidelijkt :

« De epidemiologische omstandigheden die voor evaluatie aan de RAG worden voorgelegd, rechtvaardigen dat het gebruik van het Covid Safe Ticket wordt uitgebreid voor de bezoekers van bepaalde voorzieningen die residentieel kwetsbare personen opvangen [...]. Die omstandigheden zijn immers nog steeds dezelfde als die geschetst in de toelichting bij de het voormelde samenwerkingsakkoord :

‘ Het invoeren van het COVID Safe Ticket voor de bezoekers van voorzieningen die residentieel kwetsbare personen opvangen, is dan weer ingegeven vanuit de vaststelling dat, zelfs wanneer zij volledig gevaccineerd zijn, deze personen nog altijd een grotere kans hebben om door een coronavirus COVID-19-besmetting zwaar ziek te worden of te overlijden. Hierdoor zijn extra voorzorgsmaatregelen ten aanzien van deze groepen noodzakelijk. Het COVID Safe Ticket zorgt ervoor dat de personen die deze sectoren bezoeken, minder kans lopen om besmet te worden alsook het risico op besmetting voor patiënten of residenten met het coronavirus COVID-19 aanzienlijk verlagen. Door het gebruik van het COVID Safe Ticket wordt tevens de circulatie van het coronavirus COVID-19 verder beperkt alsook het enorme risico op doorbraakinfecties. Hierdoor wordt de verzadiging van de zorginstellingen tegengegaan, en bijkomend wordt ervoor gezorgd dat een nieuwe sluiting van de voorzieningen en activiteiten in deze risicovolle sectoren, zoveel als mogelijk wordt vermeden.

Het gebruik van het COVID Safe Ticket in deze voorzieningen breidt zich echter niet uit naar personen die (i) zich aanbieden om zorg te krijgen of bij wijze van algemene consultatie (bijv. patiënten of zorgbehoevenden) of (ii) deel nemen aan of in de zorgverlening (bv. huisarts, kinesist, vrijwilliger, mantelzorger, …) en vanuit die optiek bekend zijn bij de directie of

NIET VERBETERDE KOPIE

organisatie van deze voorzieningen. Verder kan het COVID Safe Ticket ook niet worden opgelegd aan personen die omwille van een noodzakelijkheid vanuit dienstverlening of zorg toegang tot de voorziening moeten verkrijgen en voor zover deze personen bij de voorziening gekend zijn (men kan hier denken aan de situatie waarbij een dochter naar het woonzorgcentrum wordt geroepen om haar stervende ouder bij te staan). Aan deze categorieën van personen waarop het gebruik van het COVID Safe Ticket niet van toepassing is in deze voorzieningen, kunnen wel bijkomende sanitaire maatregelen worden opgelegd. ' » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2021-2022, nr. 989/1, p. 3).

De afdeling wetgeving van de Raad van State merkte inzake die bepaling op :

« Afgaande op die toelichting zou men veeleer verwachten dat in het voorstel zelf wordt bepaald in welke gevallen het gebruik van het Covid Safe Ticket in de betrokken voorzieningen wordt verplicht en welke uitzonderingen daarop worden toegestaan. Dat is echter niet het geval : doordat wordt vermeld dat het inzetten van het Covid Safe Ticket ' wordt toegestaan ', wordt op impliciete maar duidelijke wijze de beslissing over het inzetten ervan overgelaten aan de betrokken voorzieningen, zonder dat enig criterium wordt voorgeschreven dat de voorziening daarbij in acht moet nemen en waarbij bijvoorbeeld de uitzonderingen worden gevrijwaard die in die toelichting worden aangehaald. Evenmin wordt een criterium geformuleerd dat verband houdt met een aanwezige of dreigende doorbraakinfectie.

Dergelijke criteria zijn nochtans van groot belang om te vermijden dat de resulterende beslissingen van die voorzieningen willekeurig zouden zijn en een onevenredige beperking zouden inhouden van het recht op familieleven, zowel in hoofde van de bezoekers als in hoofde van de bewoners van de betrokken voorzieningen. Mede gelet op het wettigheidsbeginsel vervat in artikel 22 van de Grondwet, is het dan ook uiterst raadzaam om in de voorgestelde regeling zelf criteria uit te werken, in het verlengde van hetgeen de indieners van het voorstel zelf aanhalen in de toelichting, waardoor de voorzieningen een bindend houvast hebben met betrekking tot de keuze in welke gevallen wel en in welke niet kan worden voorzien in de verplichting om het Covid Safe Ticket te gebruiken. Die criteria moeten uiteraard voldoende soepel zijn om blijk te geven van de vereiste wendbaarheid om op adequate wijze te kunnen reageren op doorbraakinfecties, maar ze moeten ook voldoende nauwkeurig en afgebakend zijn om niet te leiden tot willekeurige beslissingen en onevenredige maatregelen » (RvSt, advies nr. 70.319/3 van 22 oktober 2021, p. 11, punt 9.2).

B.41.4.4.2. In zoverre het bestreden artikel 3 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 de daarin vermelde voorzieningen voor residentiële opvang van kwetsbare personen toelaat het CST in te zetten bij bezoekers van twaalf jaar en twee maanden en ouder, zonder criteria uit te werken die verduidelijken in welke situaties die voorzieningen het CST kunnen inzetten en zonder de categorieën van personen te verduidelijken waarop het CST niet van toepassing is, maakt die bepaling het niet voldoende voorzienbaar voor de bezoekers van die voorzieningen of het gebruik van een CST al dan niet verplicht is en biedt zij geen afdoende waarborgen tegen onevenredige inmengingen in het recht op eerbiediging van het privéleven. Zulke criteria zijn des te meer noodzakelijk omdat de

NIET VERBLIJFSDOKUMENT

reglementering inzake toegang tot de voorzieningen voor residentiële opvang van kwetsbare personen ook afbreuk kan doen aan het recht op eerbiediging van het gezinsleven.

Het bestreden artikel 3 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 voldoet aldus niet aan de vereiste inzake nauwkeurigheid en voorspelbaarheid zoals die voortvloeit uit artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre het niet voorziet in criteria en uitzonderingen die het voor de bezoekers van de in die bepaling vermelde voorzieningen voorzienbaar maken of het gebruik van een CST al dan niet verplicht is.

B.42. Het Hof moet nog nagaan of de bestreden bepalingen een legitieme doelstelling nastreven, en of de bestreden maatregel noodzakelijk is in een democratische samenleving en in een redelijke verhouding staat tot de beoogde doelstelling.

B.43. De bestreden bepalingen streven een legitieme doelstelling na. Zoals is vermeld in B.23.1, strekt het gebruik van het CST ertoe « de verdere verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken », evenals « rekening [te houden] met de heropstart van de activiteiten van de burgers zoals deze werden uitgeoefend voor de COVID-19-pandemie » (algemene toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, *Belgisch Staatsblad*, 23 juli 2021, derde editie, p. 76170). Een dergelijke maatregel beoogt derhalve de gezondheid van anderen en de volksgezondheid, evenals de rechten en vrijheden van anderen te waarborgen.

B.44.1. Bij het onderzoek naar de noodzaak van de bestreden maatregel dient het Hof rekening te houden met de eigenschappen van het SARS-CoV-2-virus en met de epidemiologische realiteit van de COVID-19-pandemie. Het SARS-CoV-2-virus is een zeer besmettelijk virus dat overdraagbaar is via de lucht en dat in de praktijk hoofdzakelijk via de ademhaling wordt overgedragen. Nauwe fysieke contacten tussen personen vormen dus de grootste risicofactor.

De COVID-19-pandemie wordt gekenmerkt door een hoog reproductiegetal. Zonder sanitaire maatregelen kent zij bijgevolg een zeer snelle exponentiële verspreiding. Daarnaast wordt zij gekenmerkt door een hoog aantal asymptomatische patiënten die niettemin als superverspreiders kunnen fungeren. Van de patiënten die wel symptomen ontwikkelen, dient

NIET VERBETERDE KOPIE

een substantieel aantal te worden gehospitaliseerd, waarvan zelfs een aanzienlijk aantal intensieve zorg nodig heeft of zelfs overlijdt.

B.44.2. In dit verband rust op de Belgische Staat een positieve verplichting, voortvloeiend uit de artikelen 2 en 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, om passende maatregelen te nemen ter bescherming van het leven en de gezondheid van eenieder die onder zijn rechtsmacht vallen (zie in die zin, EHRM, grote kamer, 21 april 2021, *Vavřička e.a. t. Tsjechische Republiek*, ECLI:CE:ECHR:2021:0408JUD004762113, § 282).

Uit de wetenschappelijke kennis op het ogenblik van het aannemen van de bestreden bepalingen blijkt dat de mensen die het CST kunnen genereren, zijnde mensen die recent gevaccineerd zijn tegen COVID-19, mensen die recent hersteld zijn van COVID-19 en mensen die een negatieve COVID-19-test hebben ondergaan, veel minder kans hebben om een andere persoon te besmetten met COVID-19 (zie o.m. algemene toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, *Belgisch Staatsblad*, 23 juli 2021, derde editie, p. 76177; zie in die zin ook overweging 7 van de verordening (EU) 2021/953). Rekening houdend met die wetenschappelijke kennis, vermocht de wetgever te oordelen dat het gebruik van het CST noodzakelijk is om het leven en de gezondheid van zowel de betrokken personen zelf als van andere personen in de samenleving te beschermen, evenals om « te vermijden dat een hele reeks activiteiten opnieuw moet worden beperkt of sectoren dienen te worden gesloten » (algemene toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021, *Belgisch Staatsblad*, 1 oktober 2021, tweede editie, p. 104680), en aldus de rechten en vrijheden van anderen te beschermen.

Zoals is vermeld in B.24.2, maken de verzoekende partijen niet aannemelijk dat de adviezen die zij aanvoeren om de noodzakelijkheid en de pertinentie van de bestreden maatregel te betwisten, betrouwbaarder zijn dan het wetenschappelijk onderzoek waarop de federale wetgever, de decreetgevers en de ordonnantiegever hebben gesteund en dan het wetenschappelijk onderzoek dat door de institutionele partijen wordt aangevoerd.

B.45.1. Om de redenen die zijn vermeld in B.24.3, zijn de bestreden bepalingen tot slot niet onevenredig ten aanzien van de nagestreefde doestelling.

NIET VERBETERDE KOPIE

B.45.2. In zoverre de verzoekende partijen in de zaak nr. 7743 aanvoeren dat niet in een regeling is voorzien voor personen die om medische redenen geen vaccin mogen krijgen, dient te worden vastgesteld dat in die zeer uitzonderlijke gevallen de betrokken personen het CST op basis van een test- of herstelcertificaat kunnen genereren. Zoals is vermeld in B.24.3, blijkt niet dat de verplichting om zich te laten testen een overdreven organisatorische of financiële last uitmaakt. Bovendien kunnen mensen die zich om medische redenen niet of onvolledig kunnen laten vaccineren tegen COVID-19 wegens een zeer hoog risico op ernstige allergische reacties bij inenting of wegens ernstige nevenwerkingen bij de eerste dosis waardoor verdere vaccinatie onveilig is, een terugbetaling krijgen voor een erkende PCR-test of snelle antigeentest (artikel 1/1 van het koninklijk besluit van 1 juli 2021). De toelating tot terugbetaling, die wordt verleend door een arts van een referentiecentrum allergologie in het kader van de vaccinatiecampagne COVID-19, geldt voor een onbeperkt aantal testen en heeft een geldigheidsduur van 1 jaar, die automatisch wordt verlengd indien het gebruik van het CST nog verplicht is.

B.45.3.1. Voorts voeren de verzoekende partijen in de zaak nr. 7743 aan dat er niet in enige vrijstelling van het CST is voorzien voor een horecabezoek om te eten, te drinken en naar het toilet te gaan bij een verplaatsing die ertoe strekt een dringende en noodzakelijke activiteit te vervullen die niet kan worden uitgesteld, en dat het recht op toegang tot het toilet tijdens verplaatsingen niet wordt gewaarborgd.

B.45.3.2. Zowel de ordonnantie van 14 oktober 2021, als het decreet van het Waalse Gewest van 21 oktober 2021 en het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 bepalen dat het gebruik van het CST niet mag worden opgelegd in de buitenruimtes van horecavoorzieningen, mits in voorkomend geval bepaalde minimumregels worden nageleefd. De institutionele overheden benadrukken dat iedereen in dat kader binnen mag betalen en de sanitaire voorzieningen mag gebruiken zonder dat een CST moet worden voorgelegd. Artikel 5, § 2, *b)*, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 bepaalt in die zin uitdrukkelijk dat het gebruik van het CST niet verplicht is voor de kortstondige toegang tot een horecavoorziening die niet gericht is op consumptie, mits gebruik van een mondmasker. Bovendien sluit artikel 2, 12°, *a)*, van het decreet van het Waalse Gewest van 21 oktober 2021 van zijn toepassingsgebied *ratione personae* de persoon uit die een voorziening van horeca-activiteiten binnengaat met als enig doel een afhaalaankoop te doen, zonder ter plaatse

NIET VERBETERDE KOPIE

iets te nuttigen, of die op een terras zit en het interieur betreedt om te bestellen, te betalen of van het toilet gebruik te maken. Ten slotte voorziet artikel 2, 12°, van de ordonnantie van 14 oktober 2021 in een uitzondering voor de personen die slechts kort toetreden tot het evenement of de voorziening zonder eraan deel te nemen of er plaats te nemen.

B.45.4. In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen in de zaak nr. 7743 aanvoeren, vereisen artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens niet telkens een voorafgaand rechterlijk optreden inzake een beslissing tot weigering van de toegang tot een evenement, aangelegenheid of voorziening.

B.45.5. In zoverre de verzoekende partijen in de zaken nrs. 7668, 7669, 7671, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687, 7691, 7692 en 7694 verwijzen naar het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 8 april 2021 in zake *Vavřička e.a. t. Tsjechische Republiek* (ECLI:CE:ECHR:2021:0408JUD004762113), volstaat de vaststelling dat dat arrest betrekking heeft op een verplichting om kinderen te vaccineren tegen bepaalde ziektes, terwijl de bestreden bepalingen niet voorzien in een vaccinatieplicht. In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen aanvoeren, vloeit uit dat arrest geenszins voort dat, bij ontstentenis van een wettelijke vaccinatieplicht, het niet-gevaccineerd zijn geen nadelige gevolgen kan hebben.

B.46. Uit het voorgaande volgt dat artikel 3 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 enkel dient te worden vernietigd in zoverre het niet voorziet in criteria en uitzonderingen die het voor de bezoekers van de in die bepaling vermelde voorzieningen voorzienbaar maken of het gebruik van een CST al dan niet verplicht is.

Voor het overige zijn de bestreden bepalingen niet in strijd met het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven zoals dat wordt gewaarborgd bij artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.47. Het eerste onderdeel van het derde middel in de zaak nr. 7739 is gegrond in de mate zoals aangegeven in B.46.

Voor het overige zijn het enige middel in de zaken nrs. 7668, 7669, 7671, 7672, 7676, 7677, 7678, 7681, 7682, 7687, 7691, 7692 en 7694, het tweede en het derde onderdeel van het tweede middel en het eerste onderdeel van het derde middel in de zaak nr. 7739 en het zesde,

NIET VERBETERDE KOPIE

het zevende, het achtste en het twintigste onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7743 niet gegrond.

b) Het recht op bescherming van persoonsgegevens

B.48.1. Krachtens artikel 12 van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 beoogt de verwerking van persoonsgegevens van het digitale EU-COVID-certificaat het lezen en, in voorkomend geval, het genereren van het CST middels de CST-module van de COVIDScan-applicatie, teneinde te controleren of de houder van het digitale EU-COVID-certificaat voldoet aan de voorwaarden om toegang te krijgen tot een evenement, aangelegenheid of voorziening waarvoor het gebruik van het CST moet of kan worden ingezet en teneinde de identiteit van de houder van een digitaal EU-COVID-certificaat te controleren aan de hand van een identiteitsbewijs.

B.48.2. Artikel 13, § 1, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 bepaalt dat voor het genereren van het CST, de categorieën van persoonsgegevens van het digitale EU-COVID-certificaat worden verwerkt. Overeenkomstig artikel 9 van hetzelfde samenwerkingsakkoord, dat ter zake verwijst naar de artikelen 5, lid 2, 6, lid 2, en 7, lid 2, van de verordening (EU) 2021/953, zijn die categorieën van persoonsgegevens de identiteit van de houder van het certificaat en, in het geval van een vaccinatiecertificaat, informatie over het aan de houder toegediende COVID-19-vaccin en over het aantal toegediende doses, in het geval van een testcertificaat, informatie over de erkende COVID-19-test die de houder heeft ondergaan en, in het geval van een herstelcertificaat, informatie over de voorbije SARS-CoV-2-infectie van de houder na een positief testresultaat dat niet ouder is dan 180 dagen.

Krachtens artikel 14, § 1, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 worden die gegevens door de afgever niet langer bewaard dan strikt noodzakelijk is voor het doel ervan en in geen geval langer dan de periode waarin het digitale EU-COVID-certificaat mag worden gebruikt om het recht van vrij verkeer uit te oefenen. Voor de herstelcertificaten wordt de bewaartermijn in ieder geval beperkt tot 180 dagen.

NIET VERBETERDE KOPIE

B.48.3. Artikel 13, § 2, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals gewijzigd bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021, bepaalt dat het CST de volgende gegevens bevat en weergeeft :

« 1° de aanduiding of de houder, in zijn hoedanigheid van bezoeker van een massa-evenement, een proef- en pilootproject, een dancing of discotheek of aangelegenheden en voorzieningen waarvoor het gebruik van het COVID Safe Ticket kan worden ingezet, de toegang tot het massa-evenement, proef- en pilootproject, dancing of discotheek of de aangelegenheden en voorzieningen waarvoor het gebruik van het COVID Safe Ticket kan worden ingezet mag worden toegestaan of dient te worden geweigerd;

2° identiteitsgegevens van de houder, namelijk de naam en voornaam;

3° de geldigheidsduur van het COVID Safe Ticket ».

In de algemene toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 wordt ter zake benadrukt :

« Het COVID Safe Ticket is het digitaal EU-COVID-certificaat, maar dan in een andere (verschijnings)vorm die in de front-end minder persoonsgegevens bevat. Op deze manier worden de principes van proportionaliteit, confidentialiteit en integriteit van de onderliggende gegevens van het digitaal EU-COVID-certificaat gewaarborgd. [...]

[...]

Bijkomend is het COVID Safe Ticket het meest aangewezen instrument om data minimalisatie te bekomen. Wanneer organisatoren van evenementen immers het digitaal EU-COVID-certificaat zouden kunnen inscannen en lezen, zouden zij diverse gezondheidsgegevens van de houder ontvangen, hetgeen geenszins wenselijk zou zijn en in strijd is met het proportionaliteitsbeginsel in de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Met het COVID Safe Ticket wordt enkel een streepjescode, de geldigheidsduur en een naam weergegeven. Bovendien wordt het COVID Safe Ticket gegenereerd voor mensen die gevaccineerd zijn tegen het coronavirus COVID-19, een negatieve erkende NAAT-test of erkende snelle antigeentest hebben ondergaan, of recent hersteld zijn van een coronavirus COVID-19-besmetting. Het is wetenschappelijk aangetoond dat mensen die zich in een van deze situaties bevinden, veel minder kans hebben om een andere persoon te besmetten met het coronavirus COVID-19 » (*Belgisch Staatsblad*, 23 juli 2021, derde editie, pp. 76176-76177).

Krachtens artikel 13, § 3, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, zoals gewijzigd bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021, mag het door de houder gegenereerde CST uitsluitend worden gelezen via de CST-module van de COVIDScan-applicatie door de personen die instaan voor de toegangscontrole van de evenementen, aangelegenheden en voorzieningen waarvoor het gebruik van het CST moet of kan worden ingezet, hetzij door de

NIET VERBETERDE KOPIE

uitbater, de directie en het personeel van die aangelegenheden en voorzieningen waarvoor het gebruik van het CST kan worden ingezet, voor zover zij op limitatieve wijze worden ingezet en belast met de controle op het CST, hetzij door het personeel van een bewakingsonderneming of interne bewakingsdienst.

Artikel 14, § 2, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 bepaalt dat de gegevens bepaald in het voormelde artikel 13, § 2, onmiddellijk worden verwijderd na het verwerken van de persoonsgegevens voor het lezen van het CST. In de algemene toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 wordt ter zake benadrukt :

« De persoonsgegevens die worden verwerkt door het inlezen van het COVID Safe Ticket, kunnen niet opgeslagen of uitgewisseld worden. De streepjescode op het digitaal EU-COVID-certificaat, wordt ingelezen door de COVIDScan-applicatie en op basis hiervan worden de daarin vervatte gegevens door het COVID Safe Ticket gevisualiseerd. De ingelezen persoonsgegevens worden niet bewaard in een bestand en de gegevens in het cachegeheugen worden gewist van zodra er een nieuwe streepjescode wordt gescand of wanneer de COVIDScan-applicatie wordt gedesactiveerd. De persoonsgegevens worden evenmin uitgewisseld met een externe toepassing. Bijgevolg is het niet mogelijk om op basis van de COVIDScan-applicatie aan tracing te doen of op een onrechtmatige manier een registratie van de bezoekers te bewerkstelligen, wat uiteraard in elk geval verboden is. In die zin is het dan ook niet toegestaan om bij de inlezing van het COVID Safe Ticket enige directe of indirecte bewaring van persoonsgegevens te bewerkstellingen, andere dan uitdrukkelijk in dit samenwerkingsakkoord voorzien » (*Belgisch Staatsblad*, 1 oktober 2021, tweede editie, p. 104687).

B.49. Zoals in B.37.3 is vermeld, omvat het recht op eerbiediging van het privéleven de bescherming van persoonsgegevens en van persoonlijke informatie, waaronder met name de naam en de gezondheidsgegevens vallen.

In zoverre de bestreden bepalingen voor het genereren en het lezen van het CST voorzien in de verwerking van persoonsgegevens, met inbegrip van gevoelige gegevens over de gezondheid, brengen zij een inmenging teweeg in het recht op bescherming van persoonsgegevens.

B.50. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 voeren aan dat die inmenging niet evenredig is, en dat de bestreden bepalingen afbreuk doen aan het beginsel van minimale gegevensverwerking, aan het rechtmatigheidsbeginsel en aan het beginsel van integriteit en vertrouwelijkheid.

NIET VERBETERDE KOPIE

B.51. Wat de evenredigheid van de verwerking van persoonsgegevens betreft, volstaan de verzoekende partijen met een verwijzing naar hun uiteenzetting inzake de schending van de vrijheid van beweging en het recht op eerbiediging van het privéleven.

Om dezelfde redenen als die welke zijn vermeld in B.45, is de bestreden maatregel niet onevenredig.

B.52.1. Krachtens het beginsel van minimale gegevensverwerking moeten persoonsgegevens toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt (artikel 5, lid 1, c), van de AVG).

B.52.2. Het kan worden aangenomen dat de verwerking van de in artikel 9 van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 bedoelde categorieën van persoonsgegevens van het digitale EU-COVID-certificaat, zijnde gegevens betreffende de identiteit van de houder van het certificaat en gegevens over het toegediende COVID-19-vaccin, over de ondergane COVID-19-test of over de voorbije SARS-CoV-2-besmetting, noodzakelijk is om te controleren of de houder van het digitale EU-COVID-certificaat voldoet aan de voorwaarden om toegang te verkrijgen tot de evenementen, gelegenheden en voorzieningen waarvoor het gebruik van het CST moet of kan worden ingezet, dit teneinde de verdere verspreiding van het virus SARS-CoV-2 te beperken en aldus de gezondheid van anderen en de volksgezondheid te waarborgen.

B.52.3. Uit de in B.49.3 vermelde toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 blijkt voorts dat de wetgever beoogde het beginsel van minimale gegevensverwerking te eerbiedigen door de gegevens die worden weergegeven bij het inlezen van het CST te beperken tot de naam en de voornaam van de houder van het CST, de vermelding of die persoon al dan niet de toegang tot het betrokken evenement of de betrokken aangelegenheid of voorziening mag worden toegestaan en de geldigheidsduur van het CST. Het kan worden aangenomen dat die gegevens noodzakelijk zijn om te beoordelen of de betrokkene al dan niet de toegang tot het betrokken evenement of de betrokken aangelegenheid of voorziening mag worden toegestaan teneinde de verdere verspreiding van COVID-19 te beperken en aldus de gezondheid van anderen en de volksgezondheid te waarborgen.

NIET VERBETERDE KOPIE

In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 aanvoeren, krijgen de organisatoren van evenementen en de uitbaters van aangelegenheden en voorzieningen die het CST krachtens artikel 13, § 3, van het samenwerkingsakkoord mogen lezen via de COVIDScan-applicatie, geen kennis over de gezondheidstoestand of de vaccinatiestatus van de houder van het CST. Zij vernemen immers niet op basis van welk certificaat het CST wordt gegenereerd en om welke reden de toegang dient te worden toegekend of geweigerd. In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen in de zaak nr. 7743 aanvoeren, krijgen de voormelde organisatoren van evenementen en uitbaters van aangelegenheden en voorzieningen evenmin kennis van het adres van de houder van het CST, nu noch het CST zelf, noch de identiteitskaart, die wordt geverifieerd ter authenticatie van de houder van het CST, dat persoonsgegeven weergeven.

In zoverre de verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 aanvoeren dat « afschermingsmaatregelen, het dragen van mondmaskers en inzetten op maximale ventilatie waar mogelijk » minder ingrijpende maatregelen zijn die hetzelfde doel bereiken, volstaat de vaststelling dat het CST net werd ingevoerd voor de toegang tot de limitatief opgesomde evenementen, voorzieningen en aangelegenheden waar de klassieke basisregels om het risico op besmetting te beperken (optimale ventilatie, afstand, maskers, beperkte contacten) moeilijk kunnen worden toegepast (zie in die zin de algemene toelichting van het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021, *Belgisch Staatsblad*, 1 oktober 2021, tweede editie, p. 104680).

B.53.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 voeren voorts aan dat het in artikel 5, lid 1, a), van de AVG neergelegde beginsel van de rechtmatigheid van de verwerking van de persoonsgegevens wordt geschonden door de mogelijkheid voor de organisatoren en uitbaters van bepaalde evenementen, aangelegenheden en voorzieningen om facultatief gebruik te maken van het CST. De verzoekende partijen nemen ter zake hun uiteenzetting over inzake de schending van het legaliteitsbeginsel dat is vervat in de artikelen 12 en 22 van de Grondwet.

B.53.2. Bij artikel 5, lid 1, a), van de AVG wordt vastgesteld dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt « op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is (‘ rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie ’) ». Bij artikel 6,

NIET VERBETERDE KOPIE

lid 1, a), van dezelfde verordening wordt vastgesteld dat de verwerking rechtmatig is wanneer de betrokkene toestemming heeft gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens voor een of meer specifieke doeleinden.

B.53.3. De betrokken persoon die beslist om evenementen bij te wonen of gelegenheden en voorzieningen te bezoeken wanneer de organisator of de uitbater zelf ervoor heeft gekozen het CST in te zetten onder de in B.41.4.3.1 beschreven voorwaarden, wordt ingelicht over de vereiste inzake het voorleggen van het CST en geeft noodzakelijkerwijs toestemming voor de gegevensverwerking die bestaat in de raadpleging van het CST. Onder diezelfde voorwaarden neemt die verwerking de verplichtingen inzake behoorlijkheid en transparantie in acht.

In zoverre het betrekking heeft op artikel 4 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 en op artikel 5, § 2, tweede lid, laatste zin, van de ordonnantie van 14 oktober 2021, is dat onderdeel van het middel niet gegrond.

B.53.4. Aangezien artikel 3 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 moet worden vernietigd zoals in B.46 is vermeld, kan het onderdeel van het middel niet tot een ruimere vernietiging van die bepaling leiden en dient het niet te worden onderzocht.

B.54.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 voeren aan dat de bestreden bepalingen inzake het CST afbreuk doen aan het beginsel van de integriteit en de vertrouwelijkheid van de verwerking van persoonsgegevens, doordat het mogelijk zou zijn om als gebruiker te veranderen tussen de optie om het digitale EU-COVID-certificaat van inkomende reizigers te scannen en de optie om het CST te scannen voor de toegang tot evenementen. Voorts verwijzen de verzoekende partijen naar een onderzoek dat de Gegevensbeschermingsautoriteit in oktober 2021 is gestart naar een mogelijks beveiligingslek in de COVIDScan-applicatie.

B.54.2. Krachtens het beginsel van integriteit en vertrouwelijkheid moeten persoonsgegevens op een dusdanige manier worden verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is en dat zij onder meer beschermd zijn tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (artikel 5, lid 1, f), van de AVG).

NIET VERBETERDE KOPIE

B.54.3. Wat betreft de bewering van de verzoekende partijen dat de gebruiker van de COVIDScan-applicatie bij het valideren van het CST zou kunnen veranderen tussen de module « Inkomende reiziger België » en de module « Evenementen (Covid Safe Ticket) », dient te worden opgemerkt dat het gebruik van de COVIDScan-applicatie in de module « Inkomende reiziger België » enkel de voornaam, de naam en de geboortedatum van de houder van het COVID-certificaat doet verschijnen, evenals de geldigheid van dat certificaat (zie in die zin Gerecht van de Europese Unie, 27 april 2022, T-710/21, T-722/21 en T-723/21, *Roos e.a. t. Europees Parlement*, ECLI:EU:T:2022:262, § 183). De verzoekende partijen tonen niet aan welke nadelige gevolgen daaruit voortvloeien, temeer daar die gegevens eveneens blijken bij gebruik van de COVIDScan-applicatie in de module « Evenementen (Covid Safe Ticket) » en bij het verifiëren van de identiteitskaart ter authenticatie van de houder van het CST.

B.54.4. Wat betreft het vermeende beveiligingslek waarnaar de verzoekende partijen verwijzen, volstaat de vaststelling van het loutere bestaan van een onderzoek van de Gegevensbeschermingsautoriteit niet om te besluiten tot een schending van het integriteits- en vertrouwensbeginsel. De verzoekende partijen voeren geen andere concrete elementen aan ter staving van de vermeende schending van dat beginsel.

B.55. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7743 bekritiseren dat er geen enkele « technische beperking » is teneinde te verhinderen dat onbevoegden het CST kunnen lezen. Het volstaat ter zake vast te stellen dat het CST enkel kan worden ingelezen met medewerking van de houder van het CST, die zelf het CST dient te genereren via een applicatie op de smartphone of via een computer. Een dergelijke « technische beperking » vermocht bijgevolg niet nodig te worden geacht.

B.56.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7743 voeren voorts aan dat er geen waarborg is dat het gebruik van het CST de overheid niet toelaat de houders van het CST te volgen.

B.56.2. Krachtens het beginsel van doelbinding moeten persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en moet de eventuele verdere verwerking van die gegevens verenigbaar zijn met die oorspronkelijke doeleinden (artikel 5, lid 1, b), van de AVG).

NIET VERBETERDE KOPIE

B.56.3. Krachtens artikel 12 van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 beoogt de verwerking van persoonsgegevens van het digitale EU-COVID-certificaat het lezen en, in voorkomend geval, het genereren van het CST middels de CST-module van de COVIDScan-applicatie, teneinde te controleren of de houder van het digitale EU-COVID-certificaat voldoet aan de voorwaarden om toegang te krijgen tot een evenement, aangelegenheid of voorziening waarvoor het gebruik van het CST moet of kan worden ingezet en teneinde de identiteit van de houder van een digitaal EU-COVID-certificaat te controleren aan de hand van een identiteitsbewijs. Het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 bepaalt aldus uitdrukkelijk voor welke doeleinden de vermelde persoonsgegevens worden verzameld en verwerkt.

In de toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 wordt benadrukt dat het « personen strikt verboden [is] om het COVID Safe Ticket te genereren en in te lezen voor andere doeleinden dan deze gestipuleerd in dit samenwerkingsakkoord. Personen die het COVID Safe Ticket genereren of inlezen voor doeleinden die niet voorzien zijn in dit samenwerkingsakkoord, worden gestraft met gemeenrechtelijke sancties, inclusief strafrechtelijke sancties » (algemene toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, *Belgisch Staatsblad*, 23 juli 2021, derde editie, p. 76178). Het komt aan de bevoegde rechter toe hierop toezicht uit te oefenen.

Artikel 14, § 2, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 bepaalt bovendien dat de persoonsgegevens die worden verwerkt voor het lezen van het CST onmiddellijk na de verwerking worden verwijderd. In de algemene toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 27 september 2021 wordt ter zake benadrukt dat « de ingelezen persoonsgegevens [...] niet [worden] bewaard in een bestand en de gegevens in het cachegeheugen worden gewist van zodra er een nieuwe streepjescode wordt gescand of wanneer de COVIDScan-applicatie wordt gedesactiveerd. De persoonsgegevens worden evenmin uitgewisseld met een externe toepassing. Bijgevolg is het niet mogelijk om op basis van de COVIDScan-applicatie aan tracing te doen of op een onrechtmatige manier een registratie van de bezoekers te bewerkstelligen, wat uiteraard in elk geval verboden is » (*Belgisch Staatsblad*, 1 oktober 2021, tweede editie, p. 104687).

B.57. Bovendien dient te worden opgemerkt dat artikel 17, § 3, van het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021 bepaalt dat « de COVIDScan-applicatie en diens

NIET VERBETERDE KOPIE

modules [...] de principes overeenkomstig de artikelen 5 en 25 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming [respecteren] ». Een eventuele schending van die principes bij de uitvoering of toepassing van de bestreden bepalingen, kan bij de bevoegde rechter worden aangevochten.

B.58. Gelet op het voorgaande doen de bestreden bepalingen geen afbreuk aan het recht op bescherming van persoonsgegevens.

Het tweede onderdeel van het derde middel in de zaak nr. 7739 en het vierde, negende en zestiende onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7743 zijn niet gegrond.

IV. De rechten van het kind en de rechten van personen met een handicap (vierde onderdeel van het tweede middel in de zaak nr. 7739 en zesde onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7743)

B.59. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 voeren in het vijfde onderdeel van hun tweede middel aan dat de bestreden bepalingen afbreuk doen aan artikel 22*ter* van de Grondwet, doordat personen met een voorgeschiedenis van ernstige allergische reacties die zich niet kunnen laten vaccineren, op disproportionele wijze worden benadeeld door het CST. Zij zouden eveneens worden benadeeld wanneer zij zelf wel een CST verkrijgen, doch hun begeleiders niet. Dit zou *mutatis mutandis* gelden voor de personen bedoeld in artikel 22*bis* van de Grondwet.

De verzoekende partijen in de zaak nr. 7743 voeren in het zesde onderdeel van hun eerste middel eveneens een schending aan van artikel 22*ter* van de Grondwet, in zoverre de bestreden bepalingen geen rekening houden met de situatie van de personen die het vaccin niet mogen krijgen wegens medische contra-indicaties.

B.60. In zoverre de institutionele partijen het belang van de verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 bij het vijfde onderdeel van hun tweede middel betwisten, volstaat het eraan te herinneren dat, wanneer de verzoekende partijen een belang hebben bij de vernietiging van de bestreden bepalingen, zij daarbovenop niet moeten doen blijken van een belang bij elk van de middelen.

NIET VERBETERDE KOPIE

B.61. Artikel 22*bis* van de Grondwet waarborgt het recht van elk kind op eerbiediging van zijn morele, lichamelijke, geestelijke en seksuele integriteit.

Artikel 22*ter* van de Grondwet waarborgt het recht van iedere persoon met een handicap op volledige inclusie in de samenleving.

B.62.1. Zoals is vermeld in B.45.2, kunnen de personen die om medische redenen geen vaccin mogen krijgen, hetgeen zeer uitzonderlijk is, het CST genereren op basis van een test- of herstelcertificaat. Het blijkt niet dat de verplichting om zich te laten testen een overdreven organisatorische of financiële last uitmaakt, zoals reeds vermeld in B.24.3 en B.45.2.

B.62.2. In zoverre de verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 daarenboven aanvoeren dat personen met een handicap en minderjarigen eveneens getroffen worden wanneer hun begeleiders geen CST verkrijgen, volstaat de vaststelling dat die begeleiders – zoals eenieder – steeds een CST kunnen genereren op basis van een vaccinatie-, test- of herstelcertificaat.

B.62.3. Gelet op het voorgaande, evenals op het feit dat de toepassing van het CST beperkt is tot de limitatief in de bestreden bepalingen vermelde evenementen, gelegenheden en voorzieningen en tot een wettelijke bepaalde maximumduur, doen de bestreden bepalingen geen afbreuk aan de artikelen 22*bis* en 22*ter* van de Grondwet.

B.62.4. Het vierde onderdeel van het tweede middel in de zaak nr. 7739 en het zesde onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7743 zijn niet gegrond.

V. Het recht op culturele en maatschappelijke ontplooiing (vijfde onderdeel van het tweede middel in de zaak nr. 7739)

B.63. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 voeren in het vijfde onderdeel van hun tweede middel aan dat de bestreden bepalingen het recht op culturele en maatschappelijke ontplooiing op ernstige wijze beperkt, zonder dat daarvoor een voldoende rechtvaardiging voorhanden is.

NIET VERBETERDE KOPIE

B.64.1. Artikel 23 van de Grondwet bepaalt :

« Ieder heeft het recht een menswaardig leven te leiden.

Daartoe waarborgen de wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel, rekening houdend met de overeenkomstige plichten, de economische, sociale en culturele rechten, waarvan ze de voorwaarden voor de uitoefening bepalen.

Die rechten omvatten inzonderheid :

[...]

5° het recht op culturele en maatschappelijke ontplooiing;

[...] ».

B.64.2. Artikel 23, eerste lid, van de Grondwet bepaalt dat ieder het recht heeft een menswaardig leven te leiden en het derde lid, 5°, ervan vermeldt onder de economische, sociale en culturele rechten « het recht op culturele en maatschappelijke ontplooiing ». Die bepaling preciseert niet wat dat recht, waarvan enkel het beginsel wordt uitgedrukt, impliceert, aangezien elke wetgever ermee belast is dat recht te waarborgen, overeenkomstig artikel 23, tweede lid, « rekening houdend met de overeenkomstige plichten ». De bevoegde wetgever kan daarbij aan dat recht beperkingen stellen. Die beperkingen zouden slechts ongrondwettig zijn indien ze niet redelijk verantwoord zijn.

B.65.1. De bestreden bepalingen dragen ertoe bij te vermijden dat de gezondheidszorg, en de ziekenhuizen in het bijzonder, als gevolg van een toenemend aantal besmettingen met COVID-19 onder al te grote druk zouden komen te staan. Daardoor waarborgen die verplichtingen het recht op bescherming van de gezondheid en op geneeskundige bijstand ten aanzien van de personen die behoefte hebben aan acute medische zorg en voor wie een dergelijke bijstand dus het meest dringend is.

B.65.2. Rekening houdend met de doelstelling om de verdere verspreiding van de besmettelijke ziekte COVID-19 tegen te gaan en om de redenen die zijn vermeld in B.44 en B.45, is de bestreden maatregel niet zonder redelijke verantwoording.

B.65.3. Het vijfde onderdeel van het tweede middel in de zaak nr. 7739 is niet gegrond.

NIET VERBETERDE KOPIE

VI. De vrijheid van vergadering en vereniging (zesde onderdeel van het tweede middel in de zaak nr. 7739)

B.66. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7739 voeren in het zesde onderdeel van hun tweede middel een schending aan van de artikelen 26 en 27 van de Grondwet, in zoverre de vrijheid van vergadering en vereniging via het CST aan een verboden voorafgaande voorwaarde wordt onderworpen en in zoverre de bestreden bepalingen de proportionaliteits- en subsidiariteitstoets niet doorstaan.

B.67.1. Artikel 26 van de Grondwet bepaalt :

« De Belgen hebben het recht vreedzaam en ongewapend te vergaderen, mits zij zich gedragen naar de wetten, die het uitoefenen van dit recht kunnen regelen zonder het echter aan een voorafgaand verlof te onderwerpen.

Deze bepaling is niet van toepassing op bijeenkomsten in de open lucht, die ten volle aan de politiewetten onderworpen blijven ».

B.67.2. Artikel 27 van de Grondwet bepaalt :

« De Belgen hebben het recht van vereniging; dit recht kan niet aan enige preventieve maatregel worden onderworpen ».

B.67.3. De artikelen 26 en 27 van de Grondwet erkennen het recht van vergadering en vereniging en verbieden, behoudens voor wat de bijeenkomsten in open lucht betreft, die rechten aan enige voorafgaande maatregel te onderwerpen. Die bepalingen staan niet eraan in de weg dat de wetgever de uitoefening van die rechten regelt met betrekking tot de aangelegenheden waarin zijn optreden in een democratische samenleving nodig is in het belang van, onder meer, de bescherming van de rechten van anderen.

B.68.1. De bestreden bepalingen die voorzien in het gebruik van het CST voor de toegang tot bepaalde evenementen, aangelegenheden en voorzieningen, verhinderen niet dat een vereniging kan worden opgericht of blijven bestaan, noch dat die vereniging kan vergaderen.

NIET VERBETERDE KOPIE

Zij onderwerpen de vrijheid van vergadering en vereniging dan ook niet aan voorafgaande beperkingen.

B.68.2. De inmenging in de vrijheid van vergadering is om dezelfde redenen als uiteengezet in B.44 en B.45 noodzakelijk in een democratische samenleving en zij houdt geen onevenredige gevolgen in. Bovendien, in de veronderstelling dat de bestreden bepalingen een inmenging in de vrijheid van vereniging vormen, is deze om dezelfde redenen verantwoord.

B.68.3. Het zesde onderdeel van het tweede middel in de zaak nr. 7739 is niet gegrond.

VII. Het rechtszekerheidsbeginsel en het beginsel van de niet-retroactiviteit van de wetten (vierde middel in de zaak nr. 7743)

B.69. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7743 bekritiseren in hun vierde middel de onmiddellijke inwerkingtreding van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021, die aanleiding zou geven tot verschillende discriminaties tussen personen naargelang zij zich al dan niet reeds hadden laten vaccineren vóór de inwerkingtreding daarvan. Het gebrek aan een overgangsregeling zou daarnaast de rechtmatige verwachtingen van de niet-gevaccineerde personen miskennen, zonder dat daarvoor een dwingende reden van algemeen belang bestaat. Bovendien zou het bestreden decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 in werkelijkheid terugwerkende kracht hebben, in zoverre de verzoekende partijen nadelen ondervinden als gevolg van hun keuze om zich niet te laten vaccineren, terwijl zij die keuze reeds vóór de inwerkingtreding van dat decreet hebben gemaakt.

B.70. Het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 is op diezelfde dag in het *Belgisch Staatsblad* verschenen en daags nadien in werking getreden, met uitzondering van artikel 5. Die bepaling, die het gebruik van het CST verplicht voor massa-evenementen, voor proef- en pilootprojecten, in dancings en discotheken, in voorzieningen van horeca-activiteiten en in fitnesscentra, is op 1 november 2021 in werking getreden.

B.71. Het is inherent aan een nieuwe regeling dat een onderscheid wordt gemaakt tussen personen die zijn betrokken bij rechtstoestanden die onder het toepassingsgebied van de vroegere regeling vallen en personen die zijn betrokken bij rechtstoestanden die onder het

NIET VERBETERDE KOPIE

toepassingsgebied van de nieuwe regeling vallen. Een dergelijk onderscheid maakt op zich geen schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet uit. Elke wetswijziging zou immers onmogelijk worden indien zou worden aangenomen dat een nieuwe bepaling die grondwetsartikelen zou schenden om de enkele reden dat zij de toepassingsvoorwaarden van de vroegere regeling wijzigt.

Daarenboven kan de wetgever, wanneer hij meent dat een beleidsverandering noodzakelijk is, beslissen daaraan een onmiddellijk gevolg te geven en is hij er in beginsel niet toe gehouden te voorzien in een overgangsregeling. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet zijn slechts geschonden indien de ontstentenis van een overgangsmaatregel leidt tot een verschil in behandeling waarvoor geen redelijke verantwoording bestaat of indien aan het vertrouwensbeginsel op buitensporige wijze afbreuk wordt gedaan. Dat beginsel is nauw verbonden met het rechtszekerheidsbeginsel, dat de wetgever verbiedt om zonder objectieve en redelijke verantwoording afbreuk te doen aan het belang van de rechtsonderhorigen om in staat te zijn de rechtsgevolgen van hun handelingen te voorzien.

B.72.1. Om dezelfde redenen als die welke zijn vermeld in B.44 en B.45, is de onmiddellijke inwerkingtreding van de bepalingen inzake het gebruik van het CST verantwoord ten opzichte van het door de decreetgever nagestreefde legitieme doel om de verdere verspreiding van het coronavirus SARS-CoV-2 tegen te gaan en heeft zij geen onevenredige gevolgen.

De ontstentenis van een overgangsbepaling en de onmiddellijke inwerkingtreding van het bestreden decreet doen bijgevolg niet op discriminerende wijze afbreuk aan het rechtszekerheids- en vertrouwensbeginsel.

B.72.2. Het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 is evenmin van dien aard dat het op discriminerende wijze afbreuk doet aan het beginsel van niet-retroactiviteit. Het is het gewone gevolg van elke wettelijke regel dat het wordt geacht van onmiddellijke toepassing te zijn niet alleen op feiten die zich voordoen na zijn inwerkingtreding, maar ook op rechtsgevolgen van voordien voorgevallen feiten. Een regel kan slechts als retroactief worden gekwalificeerd wanneer hij van toepassing is op feiten, handelingen en toestanden die definitief waren voltrokken op het ogenblik dat hij in werking is getreden. Het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021, dat vanaf de inwerkingtreding ervan voorziet in het gebruik

NIET VERBETERDE KOPIE

van het CST voor de toegang tot de daarin vermelde evenementen, aangelegenheden en voorzieningen, is dus niet retroactief.

B.72.3. Het vierde middel in de zaak nr. 7743 is niet gegrond.

VIII. Het eigendomsrecht (vijfde onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7743)

B.73. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7743 voeren in het vijfde onderdeel van hun eerste middel aan dat de bestreden bepalingen afbreuk doen aan het eigendomsrecht, gelet op de kosten die zij noodzakelijk maken om van bepaalde essentiële rechten gebruik te maken.

B.74.1. In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen aanvoeren, maken de bestreden bepalingen het geenszins noodzakelijk om kosten te maken teneinde toegang te krijgen tot de evenementen, gelegenheden of voorzieningen waar het CST van toepassing is. Het CST kan immers worden gegenereerd op basis van een vaccinatiecertificaat, een herstelcertificaat of een testcertificaat, waarbij zowel de vaccinatie tegen het virus COVID-19 als de test na een SARS-CoV-2-besmetting gratis zijn. In zoverre een persoon die niet gevaccineerd is tegen COVID-19 kosten dient te maken om het CST te genereren op basis van een testcertificaat, is dit het gevolg van de keuze die hij vrij heeft gemaakt om zich niet te laten vaccineren.

B.74.2. Het vijfde onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7743 berust aldus op een verkeerd uitgangspunt, en is om die reden niet gegrond.

IX. Het recht op een eerlijk proces (tiende onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7743)

B.75. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7743 voeren in het tiende onderdeel van hun eerste middel aan dat de uitsluiting van de door de bestreden bepalingen geviseerde activiteiten een strafsanctie is in de zin van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, en bijgevolg uitsluitend door een onafhankelijke en onpartijdige rechtbank kan worden uitgesproken.

NIET VERBETERDE KOPIE

B.76. Een maatregel is een strafsanctie in de zin van artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, indien hij volgens de internrechtelijke kwalificatie een strafrechtelijk karakter heeft of indien uit de aard van het strafbaar feit, namelijk de algemene draagwijdte en het preventieve en repressieve doel van de bestraffing, blijkt dat het om een strafsanctie gaat, of nog, indien uit de aard en de ernst van de sanctie die de betrokkene ondergaat, blijkt dat hij een bestraffend en daardoor ontradend karakter heeft (EHRM, grote kamer, 23 november 2006, *Jussila t. Finland*, ECLI:CE:ECHR:2006:1123JUD007305301, §§ 30-31; grote kamer, 10 februari 2009, *Zolotoukhine t. Rusland*, ECLI:CE:ECHR:2006:1123JUD007305301, § 53; grote kamer, 15 november 2016, *A en B t. Noorwegen*, ECLI:CE:ECHR:2016:1115JUD002413011, §§ 105-107). Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens hanteert dezelfde criteria voor de toepassing van artikel 7 van hetzelfde Verdrag (bv. EHRM, 4 oktober 2016, *Žaja t. Kroatië*, ECLI:CE:ECHR:2016:1004JUD003746209, § 86; 4 juni 2019, *Rola t. Slovenië*, ECLI:CE:ECHR:2019:0604JUD001209614, § 54).

B.77.1. De bestreden maatregel die voorziet in het gebruik van het CST voor de toegang tot bepaalde evenementen, voorzieningen en gelegenheden, is noch door de plaats van de bestreden bepalingen in de wetgeving, noch in de parlementaire voorbereiding als strafsanctie aangemerkt.

Zoals is vermeld in B.4.2, beoogden de federale wetgever, de decreetgevers en de ordonnantiegever met die maatregel « de verdere verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken », evenals « rekening [te houden] met de heropstart van de activiteiten van de burgers zoals deze werden uitgeoefend voor de COVID-19-pandemie » (algemene toelichting bij het samenwerkingsakkoord van 14 juli 2021, *Belgisch Staatsblad*, 23 juli 2021, derde editie, p. 76170). De bestreden maatregel streeft aldus geen repressief doel na, doch wel een doel van algemeen belang, namelijk het waarborgen van de gezondheid van anderen en de volksgezondheid evenals de rechten en vrijheden van anderen.

De bestreden maatregel heeft tot gevolg dat aan personen die niet beschikken over een CST de toegang wordt ontzegd tot de limitatief bepaalde evenementen, aangelegenheden en voorzieningen « waar de huidige gezondheids- en veiligheidsmaatregelen moeilijk kunnen worden gehandhaafd, maar er tegelijk een groot risico op verdere verspreiding van het coronavirus COVID-19 aanwezig is » (algemene toelichting bij het samenwerkingsakkoord van

NIET VERBETERDE KOPIE

27 september 2021, *Belgisch Staatsblad*, 1 oktober 2021, tweede editie, p. 104682). De bestreden maatregel heeft geen dermate ernstige gevolgen dat hij als een strafrechtelijke sanctie moet worden aangemerkt.

B.77.2. De bestreden maatregel valt bijgevolg niet onder het toepassingsgebied van de artikelen 6 en 7 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.77.3. Het tiende onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7743 is niet gegrond.

Ten aanzien van de handhaving van de gevolgen

B.78.1. De institutionele partijen die zijn tussengekomen, verzoeken het Hof de gevolgen van de vernietigde bepalingen te handhaven, omdat de vernietiging onoverkomelijke gevolgen zou veroorzaken voor de betrokken administraties en entiteiten en voor het beleid ter bestrijding van COVID-19.

B.78.2. Met betrekking tot artikel 3 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 tonen de institutionele partijen niet aan dat de vernietiging van die bepaling onoverkomelijke gevolgen zou teweegbrengen. Bovendien is die bepaling sinds 7 maart 2022 niet meer van toepassing.

B.78.3. Het verzoek tot handhaving van de gevolgen dient bijgevolg te worden afgewezen.

NIET VERBETERDE KOPIE

Om die redenen,

het Hof

- vernietigt artikel 3 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 « over het COVID Safe Ticket », in zoverre het niet voorziet in criteria en uitzonderingen die het voor de bezoekers van de in die bepaling vermelde voorzieningen voorzienbaar maken of het gebruik van een CST al dan niet verplicht is;

- verwerpt de beroepen voor het overige.

Aldus gewezen in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989, op 27 april 2023.

De griffier, De voorzitter,

F. Meersschaut L. Lavrysen

NIET VERBETERDE KOPIE